

BAZAR
(poleg Pepelke)
velika izbira cenejšega
kvalitetnega
spodnjega perila!

30. sejem gozdarstva in kmetijstva

Kar se vidi, je naprodaj
strani 9, 10, 11, 12

Gorenjska banka Kranj
GORENJSKA BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Skoraj 500 razstavljalcev

Kranj, 8. aprila - Na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v Kranju bodo v petek, 12. aprila, ob 10. uri odprli sejem gozdarstva in kmetijstva. Letošnja jubilejna 30. prireditev bo trajala do 19. aprila in jo bo poleg predstavitve številnih izdelkov, opreme, strojev in blaga za široko potrošnjo, kot so napovedali na novinarski konferenci, spremljalo tudi več strokovnih in specializiranih prireditev. Na sejmu bo tokrat sodelovalo skoraj 500 domačih in tujih razstavljalcev. Ob sicer precej osiromašeni kupni moči pa bo na bližnjem sejmu veljalo geslo: Vse, kar bo prikazano, bo tudi naprodaj. ● A. Ž.

"Zob za zob" za Slovenijo ne more biti cilj Divja privatizacija

Ljubljana, 8. aprila - Upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije je danes obravnaval zaplembe premoženja slovenskih podjetij v Srbiji, kjer SDK zadržuje tudi plačila v Slovenijo, direktorji pa so opozorili, da se zadnje čase nekaj podobnega dogaja tudi na Hrvaškem. Slovenska zbornica vidi rešitev v odpravi vseh dosedanjih interventnih ukrepov, ki preprečujejo svobodno pretok blaga in storitev, saj po Koširjevih besedah logika "zob za zob" ne more biti slovenski cilj.

Gre za divji, balkanski način privatizacije, v srbskih poslovnih enotah na zborih delavcev sprejmejo sklep o izločitvi, nato pa s tem, običajno podcenjenim kapitalom, ustanovijo nova, navadno mešana podjetja, medsojuzstveniki pa je nekaj zaposlenih v teh enotah. Čeprav so vloge v nasprotju z zakoni, jih sodišča registrirajo. To doživlja Radenska, Integral, Slovenijales, Vegrad itd. Za pravičanje je možno, da verjetno malo, je sodeloval tudi upravni odbor, smiselno je preventivno delovanje. Nekaj upanja pa vliva dogovor na ravni Gospodarske zbornice Jugoslavije, ki bo skušala prodreti s pobudo o odpravi vseh dosedanjih interventnih ukrepov, tako srbskih kot hrvaških in slovenskih, za kar imajo po besedah predsednika Dagmarja Susterja tudi pripravljenost srbske gospodarske zbornice. ● M. V.

Je Pavšlarjeva hiša najstarejša?

Kranj - Revitalizacija Pavšlarjeve hiše gre počasi h koncu, že zdaj pa je jasno, da bo stavba ne le po lepoti, pač pa tudi po svojih zgodovinskih znamenitostih ena najmikavnejših in to ne le v Kranju, temveč tudi daleč naokoli. Te dni končujejo sodelavci Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj raziskovanja kulturno naselbinske plasti pod prostori Elitine Drogerije. Izkazalo se je, da je prav ta prostor najstarejše stavbno jedro, iz katerega je kasneje rasla hiša vse do današnje podobe. Kovinska sponka in kovanec iz pozne antike ter žarni grobovi iz prazgodovinskega obdobja so najdeni, ki bodo dopolnile vedenje o nastajanju nekdanjega Carniuma. ● L. M., Foto: Gorazd Šinik

V petek, 12. aprila, ob 19. uri bo v hotelu Creina
v Kranju druga letošnja

GLASOVA PREJA

Z Alojzijem Žibertom,
avtorjem knjige

POD MARIJINIM VARSTVOM,

ki bo v kratkem izšla pri Gorenjskem glasu, se bo
pogovarjal zgodovinar

Jože Dežman.

Vabimo Vas, da prisluhnete zanimivemu pričevanju Gorenjca, ki je bil prisiljen kot mlad fant služiti okupatorjevi vojski, hkrati pa tudi, da sodelujete v pogovoru z njim s svojimi vprašanji, izkušnjami in doživetji.

Pokličite na številko 211-860 in rezervirali vam
bomo sedež v restavraciji.

Lačni smo

Socialna kriza pri nas se pogloblja, v njej vse utaplja večina od 750 tisoč zaposlenih, 400 tisoč upokojencev in tisoč nezaposlenih, če je verjeti ugotovitvam svobodnih sindikatov. In najbrž jim je verjeti, saj jim pritruje naraščajoča brezposelnost, povečan uničujoči plaz stečajev, manjša varnost zaposlitve, okrnjena pravna varnost zaposlenih, nenehno padanje življenjske ravni slovenskih družin, saj je večini celo minimalni življenjski standard težko dosegljiv, večje in večje nezadovoljstvo delavcev na protestnih shodih, kjer med izpisanimi gesli na transparentih izstopa geslo: lačni smo! Ni nam treba v Maribor, da bi med vrenjem nezadovoljne množice zaznali ta dejstva, že zagata kranjskih ali pa tržiških tekstilcev nam jasno odlikava trpko delavsko bedo, ki bo kmalu enaka tisti izpred splošne tekstilne stavke leta 1936. Z zajamčenimi plačili 250 nemških mark, z zajamčenimi nadomestili 200 mark (na sivem trgu) in enako bori socialnih pomočeh živi že polovica slovenskih delavcev in njihovih družin, ki z dohodki ne pokriva več niti minimalnih življenjskih stroškov.

Vlada si je s socialnim programom umila roke nad temi dejstvi, toda socialni program

po mnenju svobodnih sindikatov ne zagotavlja dostojnega življenja, niti preživetja, je, kot pravijo, program umiranja na obroke, delavec pa je postavljen v položaj meznega najemnika iz obdobja zgodnjega kapitalizma. Ni celovitega razvojno-socialnega programa, ni še nacionalnih programov družbenih dejavnosti, kolektivne pogodbe ne varujejo pravic zaposlenih, plače administrativno ureja, odmerja in omejuje državni intervencionizem. Ponekod pa plač sploh ni ali pa hudo zamujajo, čeravno so delavci pošteno opravili svoje delo. Mnogi nimajo več kaj izgubiti, kar potrjujejo številni protesti in stavke povsod po Sloveniji. Zaupanje v vladno, parlamentarno, demokratično, ki pušča ob strani najprejnejši sloj prebivalstva, je že izgubljeno, pridružuje se mu tudi izgubljeno zaupanje v sindikat. Najsi so številni sindikati na naših tleh še tako vneti za delavčev dobrobit, najsi se še tako glasno kolektivno pogajajo, terjajo vpliv pri snovanju zakonov, je njihovo početje brezplodno. Lačni in razsrjeni ljudje, ki jim bo v brezupno dokončno prekipelo, sindikatov ne bodo več potrebovali, ko bodo surovo terjali kruh in pravico, če zaščitniki delavstva poprej ne bodo znali odmeriti učinkovitejših metod sindikalnega boja. ● D. Z. Žlebir

Velenje, 6. aprila - Danes se je na prvi pokongresni konferenci sestalo 150 delegatov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, ki zastopajo 430 tisoč članov tega sindikata. Med drugim so delegati glasovali tudi o zaupnici sindikalnega vrha, vendar jih je predsednik Miha Ravnik prehitel in oznanil svoj nepreklicni odstop. Zanimivo je, da je bilo zaupanje v vodstvo testirano manj zaradi neučinkovitosti sindikata pri urejanju položaja delavcev, temveč prvenstveno zaradi organizacijskih nesoglasij. Foto: J. Cigler

KRANJ 1/-
Dražgoška 8

NOVO

Od 1. aprila dalje:

● FOTOKOPIRANJE LISTIN

Najboljši kruh se speče doma - Dober kruh danes že dobimo pri pekih, tudi vedno več vrst ga prihaja na trg, vendar še vedno velja, da je najboljše tisto, kar se speče doma. Delavska univerza Škofja Loka že dve leti prireja tečaje peke kruha, ki jih vodi sloviti loški kuhar Andrej Goljat. Pretekli petek so kruh pekli v pravi kmečki peči na kmečkem turizmu pri Godču pri Sv. Duhu. Kako je bilo, preberite na 13. strani. - Foto: D. Dolenc

Prenovitelji na konferenci v Mariboru

Maribor, 6. aprila - Na drugi konferenci Stranke demokratične prenoje Slovenije so po celodnevni razpravi v dvorani Instituta informacijskih znanosti v Mariboru sprejeli nekaj pomembnih sklepov, ki bistveno spreminjajo odnos te stranke do nadaljnjega dela in sodelovanja v slovenskem parlamentu. Kot najpomembnejšo temo iz bližnjih skušinskih obravnav in odločanj, pa so si izbrali predlog Zakona o privatizaciji in ob tem utemeljili zahtevo po zakonski ureditvi delavskih pravic. Ob priznanem dejstvu, da niso delavska stranka - to navsezadnje kaže tudi članska struktura, in spoznani potrebi po pomladitvi, je bila poudarjena socialdemokratska usmeritev stranke. Tako je njen predsednik dr. Ciril Ribičič celo poudaril, da kratice SDP pomenijo tudi Social Demokratiko Prenovo. Da je tudi v tej stranki enoumje preteklost, so dokazali pretežno mladi, v nastopu pa odločni in kritični člani socialdemokratske frakcije Nova socialdemokracija, pa tudi težko in dolgotrajno usklajevanje sklepov konference. Več na 3. strani. ● Š. Ž.

GAULOISES BLONDES

JUBILEJNI 30. SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA
UGODNI NAKUPI **SEJEMSKÉ CENE** **POPUSTI**
kmetijska, gozdarska mehanizacija lovsko oprema
široka potrošnja obrtniški izdelki

izobraževanje

KRANJ, 12. - 19. 4. 91

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Občečloveško in narojeno

Kaj je v življenju posameznika bolj pomembno: pripadnost tistemu, čemur se je (na)rodil - narodu ali zavezanost občečloveškim vrednotam, v duhu katerih so ga vzgajali - krščanstvu, komunizmu, svetovljanstvu...? Bili so časi, ko je prevladovala pripadnost občemu; omenimo le krščanski srednji vek in novodobno komunistično internacionalno. Bili pa so tudi časi, ko so prvi plan obvladovali nacionalizmi in konflikti med njimi; spominimo se nemškega in italijanskega nacionalnega zedinjenja v prejšnjem stoletju, nacizma in fašizma istih narodov v tem stoletju, ozirno se na pravo vstajenje nacionalizmov v vzhodnoevropskem prostoru in na naših tleh...

Nemški družboslovni teoretik Iring Fetscher ugotavlja, da je v zadnjih letih enostranskost komunistične ideologije zamenjala enostranskost nacionalnih vrednot. Proletarski internacionalizem v SZ se je sesul in v prostoru, ki ga je pokrival, se spet pojavljajo Rusi, Ukrajinci in Belorusi, soočeni z neslovanskimi narodi ob Baltiku, v Zakavkazju in v osrednji Aziji. Podobno je v Jugoslaviji; bratstva in enotnosti v socialističnem samoupravljanju ni več, za razsuto dediščino jugoslovanstva pa se zdaj poteguje šest suverenih nacionalnih republik. Univerzalistični ideologijo komunizma so tako tu kot tam zamenjali partikularistični nacionalizmi. Zgodil se je nevaren preskok iz ene skrajnosti v drugo, ki ne obeta nič dobrega. To, da se znova išče in utrjuje identiteta velikega ruskega naroda, ni samo po sebi nič slabega. A kaj rado se zgodi, da se znova pridobljena nacionalnost sprevrže v šovinizem, ki se nato agresivno sooča z drugimi, manjšimi, vendar nič manj zagriženimi nacionalizmi. Zdaj, ko ni več enotne Jugoslavije, vladane iz beogradskega pašaluka, gre Srbom povsod, kjer je to mogoče, spet za Veliko Srbijo, v škodo in ob odporu sosednjih narodov. - Vprašanje je torej, kako znova zasejati strpnost kot občečloveško vrednoto na polja divje rastočih nacionalizmov.

Omembe vredno je še eno dejstvo, na katerega je opozoril že omenjeni profesor: da sta svetovna levica in desnica v zadnjem stoletju zamenjali pozicijo v odnosu do univerzalnega in partikularnega, splošnega in posebnega. V 19. stol. je bila levica tista, ki je zagovarjala univerzalne vrednote (internationalizem, svobodo, enakost, bratstvo), konservativci pa so se zavzemali za partikularizme in posebnosti (nacionalni interesi, pravice človeka in državljana). Zdi se, da je danes ravno obratno: levica se zoperstavlja unifikaciji in brani posebnosti, manjšine, regionalizem, neokonservativci pa naj bi zastopali univerzalne vrednote in težnje po poenotenju sveta. Tradicionalna levica je verjela, da bodo proletarci vseh dežel združili svet, ker imajo v svojem odnosu do nacionalno razdrobljenega kapitala povsod enak, razredni interes: socializem kot univerzalno civilizacijo, v kateri se izgubijo in poenotijo vse različnosti (nacionalne, jezikovne, kulturne). Toda zgodilo se je, da je bil v spoprijemu z delom kapitala močnejši in danes je prav kapital, ki ceni tehnološko zahtevno delo, tisti, ki je nadnacionalen in unificirajoč. To poenotenje se izkazuje v vse večji povezanosti svetovne ekonomije, politike in kulture (american way of life, coca-cola, premoč angleščine nad drugimi svetovnimi jeziki...). Kapital je zvit; svoj agresivni in vsepričujoči nastop izvaja liberalno: priznava enakopravnost vseh ljudi in enakovrednost različnih kultur. Dejansko pa seveda forsira predvsem svojo: ameriško, evropsko, daljnovzhodno. Univerzalistična drža svetovne desnice, ki je v ofenzivi, je torej oprta na kapital in znanje. Partikularistična, nacionalistična poza novih vzhodnoevropskih režimov, ki ne premorejo niti kapitala niti pameti, je torej v protislovju sama s seboj in z duhom časa. - In kaj iz vsega tega sledi za nas, Slovence? Tisto, kar nam je najdražje, našo kulturno posebnost, bomo lahko ohranili le, če bomo hkrati močni in ustvarjalni v tistem, kar je danes splošno - v znanju in v kapitalu. Naš narod se torej lahko ohrani le v navezavi na občečloveško.

Bo Železar postal občinsko glasilo?

Jesenice, 8. aprila - Delegat družbenopolitičnega zbora Roman Savinšek z Jesenic je zborom občinske skupščine predlagal, naj se časopis Železar spremeni v občinsko glasilo in glasilo krajevnih skupnosti. S tem bi se Železarna finančno razbremenila, breme pa bi se preneslo na vso občino. Pri občinskem časopisu naj bi se oblikoval programski svet, programski svet pa naj bi imeli tudi pri Radiu Triglav Jesenice.

Glavni direktor jeseniške Železarne Boris Bregant je delegatu odgovoril, da v Železarni še niso sprejeli odločitve o obliki in vsebini Železarni za prihodnje. Trenutno Železar neradno izhaja zaradi likvidnostnih in finančnih problemov Železarne, pripravljajo pa nekatere predloge, tudi take, ki jih vsebuje delegatova pobuda. Vodstvo Železarne pobudi o občinskem glasilu načelno ne nasprotuje. ● D. S.

Popravek

V 27. številki smo poročali s seje škofjeloškega izvršnega sveta in v sestavku Prizadevanja za boljši zrak na 2. strani večkrat pomotoma omenili naziv družbene pravobranilke samoupravljanja za Gorenjsko. V resnici gre za imenovanje javne pravobranilke Gorenjske, zato se za neljubo napako vsem prizadetim javno opravičujem. ● S. S.

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GLAS, Moše Pijadeja 1, Kranj
Uredniška politika: neodvisni nestranski politično informativni poltednik s poudarkom na dogajanju na Gorenjskem
Predsednik Časopisnega sveta: Ivan Bizjak
Direktor ČP Glas in glavni urednik: Marko Valjavec
Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj
Novinarji in uredniki: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavržlebir, Andrej Zalar, Stefan Zargi
Oblikovanje: Igor Pokorn
Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Preve
Lektoriranje: Marjeta Vozlič, Fotografija: Gorazd Šinik, Jure Cigler
Tisk: Podjetje DELO - TČR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana
Uredništvo: Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, telefax: 213-163
Naročnine, uprava, propaganda, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefax: 215-366
Mali oglasi: telefon: 217-960, sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7 - 13.30, ob sredah do 16.30 (Cesta JLA 16)
 Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena 15,00 din izvod. Naročnina: tromesečni obračun, individualni naročniki imajo 20-odstotkov popusta. Oglasne storitve: po ceniku tosnova: 200 din col em. Naročnina za tujino: obračun enkrat letno 140 - DEM oz. preračun v ostale valute. Oproščeno plačila prometnega davka (L. r. list Republike Slovenije 7. 91.)

Prva sindikalna konferenca

V socialni stiski so delavci, zaposleni, upokojeanci...

Na prvi konferenci Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, na kateri je šlo za dokončno organiziranost stanovske organizacije, je odstopil Miha Ravnik.

Velenje, 6. aprila - Poglavitni namen srečanja svobodnih sindikatov leto dni po kongresu je bilo sprejetje statuta, v katerem bi zasidrali organiziranost sindikatov. Na široko so spregovorili tudi o (ne)uspehih organizacije od kongresa sem in bili pri tem kritični kot že dolgo ne. Strele so letele v sindikalni vrh, predsednika, sekretarja in predsedstvo, zaradi česar je bila na dnevnem redu tudi zaupnica omenjenim ljudem in organu. Pobuda zanj je prišla iz vrst republiških odborov sindikatov dejavnosti, ki so bili še lani predvideni kot poglavitna organizacijska oblika, po novem pa se jim organizacijski pomen zmanjšuje, s tem pa po njihovem tudi organizacijska moč in enotnost.

Še preden so prišli do zaupnice, je predsednik Miha Ravnik napovedal svoj nepreklicni odstop, rekoč da njegovo glavo očitno zahtevajo v sindikatih dejavnosti. Za njim so kolektivni odstop napovedali tudi člani predsedstva. In res so se ob vsebinski razpravi o težavah delavcev v posameznih panogah kar vrstile obtožbe na račun vodstva. Kasnejše glasovanje o zaupnici posameznim članom predsedstva (ne pa tudi Ravniku, kajti ta je pač dokončno odstopil) je sicer pokazalo, da poldruga stotnja delegatov zaupa močem v predsedstvu. Vendar rezultat ne rešuje predsedstva pred umikom hkrati z Miho Ravnikom, ki bo še do maja vodil organizacijo, dokler bo v sindikalnih organizacijah potekal postopek za izvolitev novega.

Novi predsednik namreč kot mandat osnuje tudi novo predsedstvo.

V senci teh dogodkov je potekala preostala vsebina sindikalne konference, ko naj bi se dogovorili, kako najučinkoviteje delati v korist delavstva. Ena od zahtev, o kateri je govoril sekretar Rajko Lesjak, je zadevala delavsko soupravljanje. V razvitih državah je to samoumevni del produkcije in civilizacijski dosežek med socialnimi in ekonomskimi pravicami. Pri nas naj bi ga uveljavili z zakonom o participaciji delavcev v podjetjih. Ta pravica naj bi bila opredeljena tudi v novi ustavi. Pri lastninjenju družbene lastnine terja sindikat v imenu delavcev delež tudi zanje. Eden od delegatov konference je predlagal, naj se delavcem 30 odstotkov

družbenega kapitala razdeli brezplačno, pri nakupu ostalega pa naj imajo zaposleni 40-odstotni popust. Olastninjeno družbeno premoženje naj bi delavcem zagotavljalo tudi varnost in stalnost

terjali tudi vpliv na oblikovanje in sprejem zakonov, ki urejajo pravni in socialno-ekonomski položaj in pravice delavcev v parlamentu. Predlagajo ustreznejše socialno partnerstvo v obliki nekakšnih kontaktnih komitejev kot mesta izmenjevanja stališč vlade in delodajalca na eni ter sindikatov in zaposlenih na drugi strani. Dosedanji Ravnikovi sindikati prisegajo tudi na sodelovanje s konkurenčnimi sindikati, tudi s strankami na podlagi njihovih programov, z vladnim resorjem za delo, pa tudi z mednarodnim sindikalnim gibanjem. Od vlade zahtevajo socialni program, ki delavcu ne bo ponujal umiranja na obroke, pač pa za zdaj vsaj preživetje. Če bo vlada še naprej tako brezbržna do teh življenjskih vprašanj, bo sindikat

tem ko so poslovodni ljudje kljub umiranju panoge in pomanjkanju denarja zanj kar dobro znali poskrbeti zase.

ANTON ROZMAN, delegat usnjarske predelovalne panoge, iz Trčiča: »Da ima svobodni sindikat največ članstva, je najbrž plod naglega taktičnega ravnanja, da je od prejšnjega avtomatizma prvi strokovno pristopil k prostovoljnemu včlanjevanju. Pri formiranju organov tega sindikata so ostale na cedilu nekatere uveljavljene veličine in ustanovile lastne sindikate (Kranj, Obala), ki zdaj delajo na drugem bregu. Sicer pa je delavec v naši delovno intenzivni in podkapitalizirani panogi na vso moč potreben sindikalne zaštite, med-

DARKO TRUDEN, delegat območnega sindikata Gorenjske: »Na Gorenjskem je veliko delavcev nezadovoljnih, s slabimi plačili, nerazumevanje teh problemov v skupščinskih klepetih pa rojeva dodatno nezadovoljstvo. Dolgo tako ne bo moglo iti: ljudje delajo, stroji se vrtijo, plač pa mnogokje sploh ne dobivajo, zaradi tega se obetajo socialni nemiri. Sindikat se je tu prvi poklican lotiti stvari, vendar bo malo opravil, če tudi vlada in skupščina ne bosta imeli posluha zanje.«

sja v škodo delavcev, pa o zastopstvu delavcev v upravnem organu podzavljene podjetja, pa o kolektivnem pogajanju (pogodbo sicer od lanskega decembra imamo, toda intervencijska zakonodaja je izničila njena določila).«

EDO KAVČIČ, delegat kovinarske in elektroindustrije, iz jeseniške Železarne: »S sindikalnim pluralizmom smo se tukaj v Železarni že sprijaznili, zdaj s konkurenčnim sindikatom iščemo skupna pota. Ne toliko smo jih že našli, saj poslovna kriza, ki že od leta 1988 obvladuje Železarno, med delavci rojeva probleme, ki jih je dovolj za oba sindikata. Žal čutimo pri drugem sindikatu nezaupanje. Potrebno pa je sodelovanje, prav je, da se dogovorimo o reprezentativnem sindikatu, da ne bi delodajalec izkoristil sindikalnega nesoglasja.«

primeru krčenja števila zaposlenih predvidijo za odpust. Sindikat bi moral več storiti za njihovo zaščito.«

VILJEM MEDVED, delegat delovnih invalidov, doma iz Škofje Loke: »Invalidi, ki so še vedno v delovnem razmerju, vendar z eno nogo tako rekoč že na cesti, so zaradi današnjih tokov v delovnih razmerjih v neprimerno slabšem položaju, kot so bili. Kar dvakrat so prizadeti, s svojo invalidnostjo, z delom po štiri ure praviloma na slabših delovnih mestih, kot bi bili, če bi jim služilo zdravje, svoje plačilo (razliko do osebnega dohodka) pa v mnogih podjetjih dobe za zamudo in razvrednoteno. Vrh vsega so prvi, ki jih podjetja v

Miha Ravnik posebej za Gorenjski glas: »Prizadevanja sindikata glede preobrazbe v sodobno organizacijo, kolektivno pogajanje in sodelovanje pri vsebini zakonov ocenjujemo pozitivno, žal pa so nezadovoljivi učinki. Položaj delavcev je vsak dan težji. Pomembno se mi zdi tudi, da so nastali konkurenčni sindikati, vendar med nami še ni pravega sodelovanja in enotnega nastopanja v korist zaposlenih.«

Proračun še vedno ni sprejet

Nesklepčnost v jeseniški skupščini

Jesenice, 8. aprila - 9. seja zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice, ki so jo prekinili 27. marca, bi se morala nadaljevati minuli četrtek. Na dnevnem redu so imeli več točk, med njimi pomembno odločitev o sprejetju občinskega proračuna, ki ga marca niso sprejeli.

Žal pa se niso mogli ničesar dogovoriti, saj je bil zbor združenega dela nesklepčen. Od 26 delegatov zbora združenega dela jih je bilo navzočih le enajst, medtem ko je bilo na seji 17 delegatov zbora krajevnih skupnosti in 22 delegatov družbenopolitičnega zbora.

O vzrokih za nesklepčnost lahko samo uganemo. Res je sicer, da je večina delegatov zbora združenega dela iz Železarne, v tem kolektivu pa po novem delajo do 16. ure popoldne, torej do ure, ko naj bi se že začela seja vseh zborov, res pa je najbrž tudi, da marsikateremu poslancu že plahni volja do odločanja v taki skupščini, katere časasedanja praviloma ni krajši od petih ali šestih ur! Očitno je, da manj potrpežljivi in manj vzdržljivi poslanci niso pričakovali, da bo nov, demokratični parlament terjal tudi časovno »žrtvovanje«.

Takih vzrokov nesklepčnosti se zavedajo v vseh zborskih jeseniške skupščini, zato je bilo že več pobud, kako naj bi zasedanja racionalizirali tako, da ne bi izgubilo na svoji učinkovitosti. Občasno postaja najbolj polemična točka dnevnega reda »vprašanja in pobude«, ki jih zdaj uvrščajo na začetek dnevnega reda, nato pa po mnenju nekaterih zmanjkuje časa za pomembnejše točke dnevnega reda. Drugi imajo o tem svoje drugačno, tudi upoštevano vredno mnenje.

Kakorkoli že: zasedanje jeseniškega parlamenta bo ustvarjalno in časovno znosno tedaj, ko bodo vsi poslanci spoznali, da morajo biti pobude in razprave kratke in jasne, ko se bodo zavedali, da o strokovnih zadevah pač največ vedo »kompetentni« in ko ne nazadnje nekateri ne bodo tekali za govorniški oder samo zato, ker sami sebe tako radi slišijo... ● D. Sedej

zaposlitve. Sicer pa sindikati svarijo pred nekontrolirano privatizacijo družbene lastnine, pri kateri zdaj ravno delavci najbolj ostajajo na cedilu. Sindikati so

segel po učinkovitejših sredstvih sindikalnega boja, saj večina njegovega članstva (430.000 delavcev) nima več česa izgubiti. ● D. Z. Žlebir, Foto: J. Cigler

Spomeniki so potrebni obnove

Tržič, aprila - Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki pregledali tudi delo odbora za varstvo spomenikov in spominskih obeležij iz NOB ter spomenikov iz prve svetovne vojne. Največ dela bo zahtevalo obeležje spominskega kompleksa podružnice koncentracijskega taborišča Mauthausen v Podlublju.

Za letošnje leto si je odbor zastavil nalogo obnoviti spominske plošče padlim v I. svetovni vojni v Lomu in obnoviti črke na spomeniku storžskim žrtvam; ta spomenik bo zahteval tudi pločevinasto zaščito. V mestu Tržič bodo obnovili posvetila na podstavku spomenika padlim v I. svetovni vojni, v Seničnem pa bodo obnovili spominsko ploščo Jerneju Slaparju na Zgornjem Vetrnem. V Snakovem treba obnoviti spominsko ploščo na Mahavovem griču v Snakovem in omejiti prostor pred osrednjim spomenikom v Križah z betonskimi stebrički. V Podlublju bodo nadaljevali z urejanjem spominskega kompleksa podružnice koncentracijskega taborišča Mauthausen. Ob koncu leta je bil glede tega spomenika sklican posvet vseh pristojnih, od občine do republike. Načrt preureditve bo izdelal Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj, vključil pa se bo v ureditveni načrt Podlublja, ki je že v izdelavi. Večji del tega kompleksa bo vrnjen kmetijski obdelavi, le ožji del spominskega prostora bo odmerjen spomeniškim obeležjem.

Za uresničitev vseh letošnjih načrtov pri obnovi tržiških spomenikov je namenjenih 35 tisoč dinarjev. ● D. Dolenc

Prenovitelji v parlamentu ne bodo več konstruktivna opozicija

Razmere v Sloveniji prignane na rob

Maribor, 6. aprila - Na drugi konferenci Stranke demokratične prenov Slovenije se je v Mariboru sestalo več kot sto delegatov stranke iz vse Slovenije in zavzeto obravnavalo aktualna dogajanja, položaj in svoje bodoče ravnanje v slovenskem parlamentu. Zelo nezadovoljni s svojim položajem v skupščini in zlasti odnosom vlade do opozicije, so sklenili, da bodo svoj konstruktivni odnos do vlade v parlamentarnih bojih opustili ter dosledno vztrajali na zaščiti delavskih interesov. Na poročilo o delu stranke med dvema konferencama - prva je bila pred petimi meseci v Novi Gorici, ko je bila sprejeta nova usmeritev in nov statut stranke, je bilo veliko kritičnih razmišljanj in predlogov. Pri nadaljnjem delu stranke prevladujejo socialdemokratske usmeritve.

Vso soboto, s tipično aprilskim vremenom, so v dvorani Inštituta za informacijske znanosti v Mariboru zasedali delegati SDP na konferenci posvečeni obravnavi nadaljnjega dela in stališč v slovenski skupščini ter obračunu lastnega dela v stranki. Konferenci ni mogoče primerjati z nedavnimi kongresi predhodnice te stranke, saj ni bilo bleščave, dolgovernih in pogosto praznih govorov, pač pa delovni sestanek tudi različno mislečih. Že zaplet s sprejemanjem dnevnega reda je pokazal, da bodo mladi člani frakcije Nova socialdemokracija bistveno vplivali na potek konference.

Uvodni referat je podal predsednik SDP dr. Ciril Ribičič in opredelil izkušnje stranke v delu slovenskega parlamenta, ki mu je bila posvečena pretežna pozornost stranke v tem medkonferenčnem obdobju, in odnosu ter pogledom stranke na aktualne razmere. Položaj tik pred gospodarskim in socialnim zlomom, po njegovem mnenju terja, da se odnos stranke do konzervativne politike Demosa, ki se kaže v doslej sprejeti zakonodaji, obsegu in strukturi proučana, osnutku nove slovenske ustave, predlagani

zakonodaji o privatizaciji in denacionalizaciji ter tekoči ekonomski politiki, kar vse vodi v represivno in konzervativno slovensko državo, bistveno zaostri, v parlamentu pa opusti dosedanje ravnanje konstruktivne opozicije. V razmerah, ko nam grozi več kot 20-odstotna brezposelnost, torej armada, ki bo zniževala tudi ceno zaposlene toda brezpravne delovne sile, je nujno ponuditi celovit razvojni in socialni program, ki bo preprečil poglabljanje revščine in povrnil gospodarsko rast. Sprejemanje sodelovanja v razvojni in socialni politiki in zakonsko utemeljenega delavskega soupravljanja kot nujnega nasprotja moči kapitala, nas vodi v stran od vse narode in ljudi prijazne Evrope, pač pa v anahrono, zatoholo, v preteklost zazrti provinco. Slovenska vlada je nesposobna obvladovati nastale razmere, politika vladne koalicije, ki jo zanima le vsestransko oblastništvo, ne vodi k razvojnemu konsenzu. Poniževalno je klanjanje tistim, ki so pred 50 leti vkorakali kot okupatorji, zato naj se na čimprejšnjih volitvah preveri podpora ljudi in ustvari možnost levsredinske koalicije političnih sil opirte na razvojni in socialni program.

Pomembnejši sklepi konference SDP:

SDP Slovenije ne podpira razdiralne politike Demosove vlade. Nasprotujemo vzpostavljanju socialne strukture in politične ureditve, v kateri bo manjšina vladala nad večino ekonomsko in politično brezpravnih državljanov.

SDP Slovenije zahteva od vlade, da namesto vodenja politike zgolj velikih nacionalnih tem, da prioriteto gospodarski, razvojni in socialni politiki. Zahtevamo enakopravno upoštevanje delavskih interesov in zakonsko zaščito delavskih pravic, torej večine državljanov Slovenije. SDP od vlade zahteva uresničevanje reform na socialdemokratski podlagi - od soupravljanja do načina privatizacije.

V parlamentu smo vložili interpelacijo o razvojni, ekonomski in socialni politiki Demosove vlade. V tej parlamentarni razpravi bomo vztrajali na jasnem programskem definiranju politike vlade, na ovrednotenju rezultatov in posledic njene dosedanje politike, zahtevali bomo tudi tiste kadrovske spremembe v vladi, ki lahko vodijo k večji strokovnosti, demokratičnosti, odgovornosti in učinkovitosti vladne politike.

SDP Slovenije bo storila vse, da bo zaščitila interese najširših slojev prebivalstva, ki jim grozi gospodarski kolaps, ekološko uničenje in množično siromaštvo. Podpiramo zahteve sindikatov in spoštujemo njihovo strankarsko neodvisnost.

V razpravi so bili predlogi iz referata podprti sicer s pomisleki, kaj pomeni radikalizacija stališč za občine, v katerih je na vladi SDP in opozorili na možnost brezplodnih konfliktov in konfrontacij z nevarnostjo blokade, na eni strani in težnji po še večji zaostritvi, med drugim tudi s popolno opustitvijo sodelovanja v skupščini, na drugi strani. Na koncu konference sprejeti sklepi kažejo, da so bili predlogi z nekaterimi dopolnitvami sprejeti.

V popoldanskih urah je stekla razprava o poročilu o delu stranke med dvema konferencama. V kar živahni razpravi je bilo mnogo opozoril na to, da je strankar-

sko življenje, ob pretežni pozornosti na delo v skupščini, zane-marjeno, članstvo se stara in ni novih oblik dela na terenu. Povsem normalni postajajo različni pogledi, organizacijske oblike in celo frakcije - kot je frakcija Nova socialdemokracija, ki se je na konferenci s predlogi precej uveljavila, saj so kot del svojih sklepov sprejeli tudi Listino socialne demokracije. Programske razprave (nekdanj tabu), so ugotovili, lahko le obogatijo in prispevajo k učinkovitosti, zato so ob koncu konference, ob sprejemu številnih organizacijskih aktov, izvolili tudi statuten programski svet stranke. ● Š. Žargi

STRANKARSKA NOVICE STRANKARSKA NOVICE

Seja predsedstva republiškega odbora Socialistične stranke Slovenije

Strategija brez temeljev

Ljubljana, 5. aprila - Predsedstvo slovenskih socialistov je na današnji seji obravnavalo predlog Zakona o vojaški dolžnosti in temelje strategije zunanje politike Republike Slovenije - dva dokumenta, ki prihajata v parlamentarno razpravo. Namen obravnave je bil, da oblikujejo temeljne smernice in stališča Socialistične stranke, konkretne pripombe in morebitne amandmaje pa pripravljajo poslanski klub. Po dokaj kritični obravnavi je bilo ugotovljeno, da obema dokumentoma manjka prava osnova za pripravo, saj pomeni Zakon o vojaški dolžnosti nadaljnjo graditev sistema slovenske države z vojsko - torej preudiciranje razprave o demilitarizaciji Slovenije, strategija zunanje politike pa bi morala temeljiti na argumentirani opredelitvi za neuvrščeno, nevtrarno ali blokovsko vezano pozicijo samostojne Slovenije v mednarodnih odnosih ter kako bo urejena "tretja Jugoslavija". Poslanskemu klubu so sklenili predlagati, da v zvezi z Zakonom o vojaški dolžnosti ne načenja generalnega vprašanja (de)militarizacije Slovenije, pač pa opozori na potrebo, da se čas služenja vojaškega roka - ta bo po novem znašal 7 mesecev, upošteva v pokojninski dobi, z amandmajem zahteva spremembo določila o vnašanju in hrambi podatkov iz kazenskih evidenc v vojaških evidencah ter opozori na bistveno slabši položaj tistih, ki se bodo usposabljali za rezervne oficirje. Temelji strategije zunanje politike so bili deležni ostreje kritike, saj smo slišali celo oceno, da se je s tem dokumentom sestavljalec osmešil. Ne samo odsotnost generalnega koncepta in odločitve o globalni mednarodni strategiji o položaju Slovenije, dokument kaže na strokovno šibkost in neznanje pripravljalca. Poleg tega so jasno razvidne nekatere očitne iluzije o možnostih mednarodnega priznanja Slovenije, ne upoštevajo se znana stališča do enotnosti Jugoslavije in realnost slovenske majhnosti. Če je zunanja politika nadaljevanje notranje, po mnenju socialistov, slaba kvaliteta tega dokumenta ne sme presenečati... ● Š. Ž.

Problemi v Lipniški dolini

Radovljica - Lani pred volitvami so mnoge stranke obljubljale voličem veliko posluha pri urejanju prostora tako glede varstva okolja kot urejanja komunalnih problemov. Socialistična stranka v Radovljici je še posebej izpostavila kamnolome v Kamni Gorici in v povezavi z njim problematiko urejanja cest na tem območju. Res je, da se to vprašanje ne da rešiti čez noč, vendar pa se pri tem vseeno, kot kaže, odlašja. Zato bo Socialistična stranka Radovljica v sredo, 10. aprila, ob 20. uri v Domu kulture v Podnartu organizirala javno tribuno o cestah, kamnolomih in drugih skupnih problemih v Lipniški dolini. Poleg krajanov Lipniške doline so na tribuno povabljeni tudi predstavniki izvršnega sveta skupščine občine Radovljica, Cestnega podjetja Kranj, Vodnogospodarskega podjetja Kranj, sveti KS in delegati v zboru KS radovljiške skupščine iz Lipniške doline. ● (až)

Nova davčna zakonodaja

Kranj, 9. aprila - Občinski odbor Liberalno demokratske stranke iz Kranja pripravlja v četrtek, 11. aprila, ob 19. uri okroglo mizo z delovnim naslovom "Nova davčna zakonodaja". Razgovor, ki ga bo vodil delegat v družbenopolitičnem zboru skupščine republike Slovenije, Janez Kopač, bo v banketni dvorani hotela Creina v Kranju. Organizatorji okroglo mize vas vabijo, da se tudi sami udeležite razgovora in prispevate svoja mnenja, stališča in seveda vprašanja o novih davčnih zakonih. ● (mp)

Pobuda tržiške SKD

V Trziču želimo imeti kvaliteten radio. Predlagali smo, da se pripravi prenos ustanoviteljstva tržiškega radia od nekdanje SZDL na skupščino občine Trzič, da komisija za kadrovske zadeve predloži skupščini v potrditev sestavo novega sveta radia, ki bo v skladu z zakonom o zavodih in o javnih glasilih pristojen za imenovanje direktorja in oblikovanje programskega sveta radia. Pobudo je podprl tudi Klub poslancev Demosa.

OO SKD Trzič

Od plebiscita do razdružitve

Izid plebiscita nedvoumno zavezuje vse, ki se v Sloveniji kakorkoli ukvarjamo s politiko.

Pa še nekaj o tem, kako poteka realizacija plebiscitnih odločitev. Marsikdo v teh dneh, ko smo v Jugoslaviji priča čudnim dogodkom, postaja že kar nestrpen, ker še nismo dokončno vzeli slovesa od te družine. Nekateri govorijo celo o cincanju. Vendar je treba imeti pred očmi, da je zakon o plebiscitu jasno določil 6. mesečni poblebiscitni rok, v katerem naj bi sprejeli vse potrebno za uresničitev potrebne samostojnosti. Kot zagotavlja vlada, dela vse potrebno, da bo ta rok lahko spoštovan. Zato posebna nestrpnost res ni potrebna.

Seveda pa je pripravljeno tisto najnujnejše za primer, da bi kdo želel razreševati jugoslovanski gordijski vozel nasilno. V takem primeru bi Slovenija nemudoma prevzela popolno oblast na vsem svojem ozemlju in se dokončno razglasila za neodvisno državo.

V skupščini smo pred mesecem sprejeli resolucijo s ponudbo sporazumne razdružitve ostalim republikam, na katero je Hrvaška že pozitivno odgovorila. Ostalih republik pa ne nameravamo čakati posebnega dolgo. Ta poskus doseči sporazumno slovo, je bil vsekakor potreben zaradi tujine, kot tudi zato, da bi se razhod odvil, kolikor se da mirno.

Ivo Bizjak

predsednik OO SKD Kranj

(iz Obvestil - z avtorjevim dovoljenjem)

Prenovitelji se organizirajo

Ustanovna konferenca za Radovljico

Radovljica, 8. aprila - Stranka demokratične prenov Radovljica sklicuje v četrtek, 11. aprila, ob 18. uri v veliki sejni dvorani občinske skupščine v Radovljici ustanovno konferenco krajevne organizacije SDP Radovljica. Na seji bodo sprejeli programske usmeritve, razpravljali o predlogih za delo organizacije in izvolili organe krajevne organizacije. ● C. Z.

Komisija zbira podatke o povojnih zločinih

Jesenice, 8. aprila - Vsi trije zbori skupščine občine Jesenice so potrdili predlog za imenovanje komisije za zbiranje podatkov o povojnih množičnih pobojih, za raziskavo povojnih procesov in drugih nepravilnosti. Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja občine je predlagala, skupščina pa potrdila naslednje člane te komisije: Franc Aysenik (predsednik) in člani: Janez Šebat, Roman Savinšek, Andrej Pikon, Ivan Saksida, Marjan Žitnik in Angelca Vidic. Komisija se je že sestala in sprejela program dela. ● D. S.

Le pripravljeni ne bomo stopili v prazno

Ob vse pogostejših zahteval po takojšnji izločitvi iz SFRJ je slovenska vlada pojasnila svoje vztrajanje na pripravi za samostojno Slovenijo. Pripravila je tudi že predlog za izdajo zakona o zunanjih zadevah.

Ljubljana, 4. aprila - Na vse pogostejše zahteve po odcepitvi iz Jugoslavije, ki jih postavlja, tako v skupščini kot v drugih oblikah javnega izražanja, vse več političnih strank, se je slovenska vlada na tiskovni konferenci, po svoji 71. seji, odločila pojasniti svoje stališče, na katerem trdno vztraja: na pot samostojnosti se lahko podamo le pripravljeni. Priprave potekajo po načrtu. Ker je področje zunanjih zadev eno izmed pomembnih atributov državnosti, je za skupščinsko razpravo pripravljen predlog zakona, ki bo urejeval to področje.

V prvem delu tiskovne konference je ministre za zakonodajo Lojze Janko prebral jedrnatno in precizno pripravljeno stališče Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije o pripravi na samostojnost in suverenost Slovenije, ki naj bi bila uresničena v roku, ki ga zahteva zakon o plebiscitu - torej do 23. junija. Poudaril je, da je ta korak ena od izhodiščnih nalog vlade, ki so jo še pred plebiscitom vsebovala programska izhodišča vlade, da pa bi bilo - razen če nas izredne razmere ne prisilijo v to - neodgovorno stopiti na to pot nezadostno pripravljeni, saj se nam tudi brez tega v začetku obetajo velike težave. Na podlagi 96. in 99. amandmaja k slovenski ustavi so bili že uveljavljeni nekateri zakoni, ki nas že v precejšnji meri izločajo iz pravnega sistema Jugoslavije, nujna pa je pravna opredelitev še vrste področij - zlasti iz gospodarske sfere, saj z odcepitvijo ne moremo stopiti v pravno praznino, ki bi pomenila popolni kaos. Pospešeno tečejo pogovori in pogajanja z Jugoslavijo in tujino, v priprave lastnega monetarnega sistema, pa tudi za razmejitveni sporazum z Jugoslavijo so pritegnjeni tuji strokovnjaki. Delo poteka sistematično, okrepljeno je sodelovanje med vodstvom skupščine, vlade in dr. Drnovškom, tako da bodo urejena vsa vprašanja od državne meje, do položaja posameznega državljanja. Vlada odločno zavrača vse poskuse krepitve federacije, kar je ob zadnjih dogodkih ponovno zelo prisotno, hkrati pa nas z izstopom čakajo težave na področjih vseh vrst prometa, preskrbe, rezerv, prodaje, monetarnih in drugih odnosov, ki morajo postati obvladljive. Za ureje-no državo mora biti zagotovljena na vseh področjih efektivna oblast. D. Sekretar Sekretariata za mednarodne odnose dr. Dimitrij Rupel pa je predstavil predlog za izdajo Zakona o zunanjih zadevah Republike Slovenije. Uvodoma je omenil, da se prav na tem področju srečuje slovenska vlada s precejšnjimi težavami, ki po eni strani izvirajo iz nepoznavanja, pa tudi nerazumevanja slovenskih teženj po samostojnosti v tujini, ter aktivnosti federalnih organov za zunanje zadeve, ki ne delujejo v našem interesu, na drugi strani. Zakon utemeljuje ministrstvo za zunanje zadeve (to je prvi primer, ko se tudi v uradno zakonodajo uvaja ime ministrstva) ter diplomatsko službo v tujini, ki bo profesionalna, deloma pa tudi neprofesionalna. Jasno je, da bo prav na tem področju nujno prehodno obdobje, v katerem bo Slovenija postopoma dosegala mednarodno priznanje in vzpostavljala diplomatske odnose s posameznimi državami in mednarodnimi institucijami. Slovenija bo tudi vztrajala na razdelitvi premoženja zveznega sekretariata za mednarodne odnose v skladu s svojim prispevkom za delo tega organa v preteklih 45 letih (od 20 do 25 odstotkov). Razumljivo je, da bodo diplomatska predstavništva potrebna tudi v neslovenskem delu Jugoslavije, odvisno od tega, kako bo ta del urejen. V zasnovi diplomatske mreže je predvideno 20 do 25 predstavništev Republike Slovenije v tujih državah, v drugih pa naj bi se povezovali za zastopanje naših interesov s preostankom Jugoslavije ali celo drugimi državami. Ker bodo za diplomate Slovenije zahtevane visoke sposobnosti in znanje, že potekajo dogovori o organizaciji postdiplomskega študija (izvajale naj bi ga FSPN, pravna, ekonomska in filozofska fakulteta). Za prehodno obdobje do mednarodnega priznanja Slovenije, ki bo lahko trajalo tudi nekaj let, bomo Slovenci še morali uporabljati jugoslovanski potni list. D. Na današnji seji je vlada obravnavala in sprejela tudi predloga sprememb Zakona o notranjih zadevah in Zakona o varstvu osebnih podatkov, obravnavala pa je tudi informacijo in ukrepe v zvezi s položajem romske skupnosti. ● Š. Žargi

Odloženo vračilo dolga

Škofja Loka, 5. aprila - Na seji škofjeloškega izvršnega sveta minuli torek so med drugim obravnavali vlogo Delovne organizacije za obveščanje v občini Škofja Loka v ustanavljanju začasno prerazporeditev sredstev za investicije za redno dejavnost. Tega niso sprejeli, vendar so delovni organizaciji odobrili odložitve vračila dolga občini do 30. junija.

Delovna organizacija za obveščanje v občini Škofja Loka v ustanavljanju se je znašla v letošnjem prvem četrtletju v nezavidljivem finančnem položaju. Delež lastnih prihodkov v prvih dveh mesecih je bil izrazito slab, razen tega pa je za prazno blagajno krivil tudi skoraj 99 tisoč dinarjev neplačanih terjatev. Zato so si za del izplačila letošnjih februarjskih plač morali izposoditi 14.185 dinarjev, razen tega pa so občinskemu proračunu dolžni vrniti do približno 170 tisočakov še za lani. Povrh vsega jih je letoš doletelo 10-odstotno znižanje dotacij. Ker niso mogli izplačati niti za nekaj manj kot 38 tisočakov honorarjev sodelavcem za delo v februarju in je otežena redna dejavnost, so izvršni svet prosili začasno prerazporeditev sredstev za investicije za redno dejavnost.

S takim predlogom se izvršni svet ni strinjal, vendar je po razpravi o možnostih za izboljšanje razmer v prihodnjih mesecih sklenil, da delovni organizaciji odloži vračilo lanskega dolga do konca prvega polletja. Do takrat mora njeno vodstvo seznaniti izvršni svet s finančno projekcijo poslovanja leta 1991. Obenem se je odločil za podaljšanje roka ustanavljanja organizacije do sprejema zakona o radiodifuziji. ● S. Saje

Ponovno predlagan zdravstveni prispevek

Kranj, 3. aprila - Kranjski izvršni svet ponovno predlaga občinski skupščini uvedbo zdravstvenega prispevka, zdaj naj bi znašal 0,62 odstotka, veljal pa bi z majem.

Letos lahko občine predpišejo zdravstveni prispevek, ki pa ne sme biti višji od 0,66 odstotka. Kranjski izvršni svet je že januarja predlagal 0,49-odstotno stopnjo, ki je bila nato v Uradnem listu objavljena, še preden jo je sprejela občinska skupščina, kar je na seji stvari zapletlo in v Kranju jim zdravstvenega prispevka še ni uspelo sprejeti.

Drugod po Sloveniji se ni zataknilo. Kranj je v tem pogledu izjema, dodati pa je treba, da pri sprejemanju prispevnih stopenj včasih niso bili tako pikolovski. Če jim v Kranju aprila ne bo uspelo sprejeti prispevne stopnje, bo stvar postala še bolj zapletena, saj zakon določa zgornjo mejo višine prispevka, ker so izgubili že nekaj mesecev, je seveda višja, kot so sprva računali. S tem prispevkom zbrani denar porabijo za boleznine delavcev in obrtnikov, potne stroške bolnikov, pogrebne in posmrtnine, solidarnostno pokrivanje boleznin nelikvidnim podjetjem, za humanitarna društva in organizacije in za nekatere skupne zdravstvene naloge na Gorenjskem. ● M. V.

Ko bodo boljši časi - V krajevni skupnosti Lučine z vasi oziroma naselji Lučine, Brebovnica, Dolge njive, Prelesje in Zadobje, cesta Todraž - Lučine, ki si jo že več kot deset let želijo in še vedno ne vedo, kdaj jo bodo "pričakali", ni edini problem. Predsednik sveta krajevnih skupnosti Ignac Buh ugotavlja, da se bodo morali čimprej pogovoriti glede organizacije in upravljanja z vodovodi. Radi bi v krajevni skupnosti uredili tudi še kakšno cesto, saj jih morajo vzdrževati okrog 20 kilometrov... Že pred leti so začeli graditi tudi večnamenski dom v krajevni skupnosti (na sliki). Pa je potem zmanjkalo denarja in gradnja je obšla. Težko verjamejo, da bi se jim nenadoma nasmehnila sreča (denar), da bi z gradnjo lahko nadaljevali. Pa vendar bi prav dokončanje tega doma prav gotovo popestrilo in spodbudilo društveno dejavnost in življenje v krajevni skupnosti. - A. Ž.

Razmislek in zgled

Na posvetih ali pa v skupščinskih klopeh v zborih krajevnih skupnosti je ponekod bolj drugod spet manj pogosto slišati pripombe in kritična mnenja, kaj se je še pred dobrim letom v živahnih predvolilnih razpravah vse obetalo, pričevalo, kaj ni prav, kako bi moralo biti drugače... Pravzaprav bi po letu dni pred nedavnim sprejetjem občinskih proračunov takšnih kritičnih primerjav bilo morda lahko celo več; čeprav, na primer v kranski občini, tudi niso bile tako redke.

Pričakovati pa je, da jih bo najbrž že kmalu spet precej. Dva razloga sta za to, da prihaja pravi čas zanje. Prvi je, da so občinski proračuni v glavnem vsi "pod streho" in se vsaj določen čas ne bo dalo na programskem področju zaradi porazdeljenega denarja kaj posebnega narediti do recimo naslednje proračunske delitve. Drugi pa pravzaprav izhaja iz prvega in pomeni na neki način nabiranje točk za naslednji proračun in še bolj koristnih za prihodnje volitve, ki jih sedanja opozicija terja kmalu oziroma čim prej v letošnjem letu. Če bi na ta način uspeli pri prihodnjem proračunu resnično prevesti te tehnike v korist rešitve nekega problema, bi to prav gotovo pomenilo dober kapital za določeno politično stran. Zdaj, po proračunski opozorjanje na to, kaj je še vedno kljub obljubi pred letom dni, velik ali pa celo večji problem, pa je (lahko tudi) simpatično nabiranje točk za prihodnje volitve.

Med tem pa so že v preteklosti krajevni skupnosti spoznali, da pravzaprav "metodologija" za reševanje problemov, ki so jih ugotavljali, ocenjevali in razreševali včeraj, ostaja nespremenjena. "Kramp in lopata" sta še vedno prva aduta, da se bo morda stvar premaknila in rešila. Barvanje in politično razvrščanje teh orodij (če je v kateri krajevni skupnosti...) pa je le olajšava za ostale, ker bi morda na ta način ostalo nekaj več koristnega "materiala" v občinski vreči zanje... ● A. Žalar

Vzgoja in zaščita rastlin

Cerklje - Zanimivo predavanje bo danes (torek, 9. aprila) ob 16. uri v Zadržnem domu v Cerkljah. Aktiv kmečkih žena pri Temeljni zadrži organizaciji Cerklje je povabil na pogovor priznanega strokovnjaka iz Ljubljane Slavka Zgonca. Govoril bo o vzgoji in zaščiti okrasnih rastlin. ● (až)

Mladi gasilec na Ovsišah

Podnart - Minuli mesec so mladi člani Gasilskega društva Podnart na osnovni šoli na Ovsišah ustanovili Pionirsko društvo Mladi gasilec. Od 51 članov se jih je občnega zbora udeležilo 34. Ustanovni zbor je vodil predsednik GD Podnart. Za predsednika so izvolili Tanjo Praprotnik, poveljnik je Sašo Ješe, mentorja pa sta Franc Janžovec in na osnovni šoli učiteljica Rozka Bombač. V programu imajo usposabljanje o gasilstvu, delovanje na športnem in kulturnem področju, razna tekmovanja in nabavo svojega prapora. ● (cr)

40-letnica društva

Cerklje - Društvo upokojencev v Cerkljah pod Krvavcem, ki ima okrog 500 članov, letos beleži že 40-letnico obstoja in delovanja. V soboto, 13. aprila, ob 16. uri se bodo člani zbrali na rednem letnem občnem zboru v dvorani Zadržnega doma v Cerkljah. Pregledali bodo delo, na dnevnem redu pa bodo tudi volitve. ● (až)

Občni zbor Gobarske družine

Kranj - V petek, 12. aprila, se bodo v sejni dvorani krajevnih skupnosti Planina (Cesta 1. maja št. 5) zbrali člani Gobarske družine Kranj. Na rednem občnem zboru, ki bo ob 18. uri, se bodo pogovorili o lanskem in letošnjem delu. Upravni odbor društva vabi na zbor tudi vse ljubitelje narave in gobarjenja. ● (až)

Helena Blagne spet na Primskovem

Primskovo - Pevka leta 1990 Helena Blagne bo v soboto, 13. aprila, s koncertom ob 19.30 v dvorani Zadržnega doma na Primskovem začela serijo nastopov in samostojnih koncertov po Sloveniji. Spremljala jo bo skupina Abrakadabra, na koncertu pa bo predstavila svoje najpopularnejše pesmi. Njen gost na koncertu bo pevec Ivo Radin. Za cvetlični aranžman bo poskrbela cvetličarna Dalija, na koncertu pa bo tudi modna revija butika Mozamo iz Vižmarji pri Ljubljani, ki izdeluje izključno oblačila za močnejše postave. Koncert in modno revijo bo povezoval Janez Dolinar. ● (až)

Komunala ni več javni pometaj

Podjetja gredo lahko v stečaj, okolje ne...

Današnji komunalni standard pri nas je že takšen, da komunalno potrebujemo doma vsi. Nove cene komunalnih storitev niso "socialni udar", pomenijo pa vzdrževanje obstoječega standarda in potrebno obnavljanje komunalnih naprav.

Kranj, 8. aprila - Podražitev komunalnih storitev (voda, kanalizacija in čiščenje odpadkov, odvoz in odlaganje odpadkov...), ki veljajo v kranski občini od 1. aprila letos, potem ko jih je pred nedavnim potrdil kranski izvršni svet, socialno ne bi smele ogroziti občanov. V primerjavi z drugimi, bistveno višjimi cenami (elektrika, telefon...) na primer lani odvoz in odlaganje odpadkov predstavljalo povprečno 700 dinarjev na leto za družino. V primerjavi z drugimi občinami v Sloveniji pa je Kranj s sedanji (novimi) cenami v spodnji polovici. Res pa je tudi, da bi potrebovali precej več denarja, da bi hitreje uresničevali programske projekte. Prav tako pa je tudi res, da bi lahko imeli nekajkrat več denarja, pa zato ta trenutek s čistočo in redom ne bi bili nič bolj zadovoljni...

Na podlagi zakona o javnih podjetjih so občine zadolžene, da za komunalno dejavnost ustanovijo javna podjetja. V kranski je tako lani prišlo do reorganizacije bivšega KOGP. Obrtna in gradbena dejavnost v bivšem podjetju sta se osamosvojili, za komunalno pa je bilo ustanovljeno Javno podjetje Komunala, ki zajema tako imenovano splošno in individualno rabo. V podjetju, katerega direktor je Jože Pešak, so tri ekonomske enote in sicer Vodovod, enota za odvajanje in čiščenje odpadkov in ekonomska enota Komunala, ki vključuje odvoz smeti, čiščenje ulic, zimsko službo, pogrebno službo, plakatiranje, javno razsvetljavo...

"Poslovno leto ste sklenili s tako imenovano pozitivno ničlo, torej brez izgube. Zakaj zdaj podražitev?"

"Lahko bi rekel, da smo pozitivno ničlo dosegli zaradi cen, ki so začele veljati lani 1. julija. Sedanje naraščanje stroškov pa je narekovalo povečanje. S tem denarjem oziroma cenami od 1. aprila naprej naj bi zagotavljali le normalno vzdrževanje že obstoječega komunalnega standarda in potrebno obnavljanje posameznih komunalnih naprav. Ocenjujemo, da bi na ta način naloge s področja individualne rabe (voda, odvoz smeti in odvajanje ter čiščenje odpadkov) obvladali, medtem ko se pri tako imenovani splošni rabi (čiščenje, zimska služba...) kaže, da bo denarja v proračunu premalo, saj smo dobili 15 odstotkov več kot lani, kar pa je trenutno le 80 odstotkov lanskih sredstev. Zimska služba pa nas je v prvih dveh mesecih že veljala kar več kot 200 odstotkov več kot lani. Kar pa za določeno individualno rabo, nas skrbi gospodarstvo, ki je v težavah in nam dolguje precejšnje vsote. Med velikimi lanskimi dolžniki sta na primer Tekstilindustrija in biva Iskra Telematika. Za naprej

imamo "zeleno luč" izvršnega sveta, da bomo gospodarskim neplačnikom po 60 dneh ustavili storitve in zagotavljali le najnujnejšo higieno. Če pa bi se neplačevanje v gospodarstvu nadaljevalo tudi letos, bi bil lahko ogrožen celo program rednega vzdrževanja."

Kaj pa sicer predstavljajo nove cene vode, kanalizacije in odvoza ter odlaganja odpadkov v letošnjem programu?

"Gre za normalno preskrbo z pitno vodo. Reševanje območja Dupelj in Podbrezji z časovnimi črpališči, srednjeročno in dolgoročno pa pripravo na opustitev črpališča Gorenja Sava (40 odstotkov sedanjih potrebnih količin vode) zaradi programov železnice oziroma drugega tira. Zato bo to vodo treba nadomestiti z vodo iz Kokre, kjer že potekajo raziskave. Za Duplje in Podbrezje imajo še obvezo Tržičani izpred 30 let, variantno, da nas ne bi presenetilo, pa je treba dolgoročno računati tudi na vodo z območja Golnika oziroma Gorici in nenazadnje se nekeje potem tudi še Nemilščica..."

"Kar zadeva odpadke," pravi Jože Stružnik, vodja ekonomske enote Komunala in odvajanje ter čiščenje odpadkov, "gre za redni odvoz na območju cele občine in sanacijo deponije v Tenetišah v treh letih. Pri kanalizaciji pa je program: čimprej zbrati čimveč odpadnih vod in jih "pripeljati" v čistilno napravo. Najpomembnejši je tako imenovani zbirnik GZ3, ki bo s čistilno napravo povezal širše območje mesta. Pri čistilni napravi pa gre za normalno delovanje in postopno vzpostavljajanje reda pri vseh, ki spuščajo odpake. Tu čaka največ dela prav gospodarstvo, ki se bo moralo lotiti predpisane nevtralizacije odpadka že "na domačem dvorišču" in se na ta način znebiti pri prečiščevanju težkih kovin, ki se zdaj kažejo (v dovoljenih količi-

nah) v mulju na začasnem odlagališču. "Torej sedanji mulj iz čistilne naprave ni moč odlagati na odlagališču komunalnih odpadkov ali na kmetijske površine kot gnojilo?"

"S tem muljem kaže biti previden," razlaga vodja razvoja v Javnem podjetju Komunala dr. Drago Vuk. "Čilj je, da bi šel na kmetijske površine, vendar seštevaje količin recimo težkih kovin v njem na odlagališču, je lahko nevarno kopičenje. Vemo pa, da podjetja lahko gredo v stečaj, okolja, območje pa ne. Zato bo to terjalo daljši proces in strokovnost. Pa tudi v svetu se še vedno ukvarjajo s tem problemom in bo zato mulj iz čistilnih naprav še nekaj časa težak zalogaj. Za zdaj ugotavljamo, da je ob urejeni komunalni deponiji in odvajanju izcednih vod iz nje direktno v čistilno napravo še vedno najbolj varen proces, ki pa pomeni v bistvi le kroženje. Je pa že zdaj kranska čistilna naprava pokazala učinkovitost, saj dosegamo več kot 90-odstotno prečiščevanje, kar pomeni, da bi šlo na primer na leto 10 ton bakra v Savo, ki pa ga zdaj izločamo ob prečiščevanju. Problem, ki terja programsko opredelitev in strokovnost pa je, da je celotna kranska občina z vsemi desetstisoč greznicami in več zalogaj, v katerega bo treba v prihodnje zagristi..."

Če se povrtno nazaj k cenam oziroma denarju za letos. Ali to pomeni, da bo denarja letos v proračunu in s plačilom storitev toli-

Od 1. aprila naprej je cena za odvoz smeti oziroma komunalnih odpadkov dvakrat na teden 1,12 dinarja od kvadratnega metra stanovanjske površine (do 1. aprila 0,80) na mesec. Cena vode je 4,70 dinarja od kubičnega metra (doslej 4,00), kanalizacija 2,05 din od kubičnega metra vode (1,63) in za čiščenje odpadkov 2,40 dinarja (do 1. aprila tudi 2,40 din). Tako znaša skupna cena za vodo in kanalizacijo ter čiščenje 9,15 dinarja od kubičnega metra vode (do 1. aprila 8,03 dinarja).

Motivi iz Suhe krajine

Kokrica pri Kranju - V Galeriji Dežman na Kokrici pri Kranju je bilo v petek zvečer precej svečano. Slikar Lojze Dežman se je predstavil z 20 deli oziroma motivi iz Suhe krajine. Profesor Andrej Pavlovec, direktor Škofjeloškega muzeja, je na otvoritvi med drugim v oceni razstave poudaril, da "tokrat z opisom slik, ki so nastale letos v Suhi krajini, celotna razstava dokazuje, da se je Lojze Dežman otresel vseh začetniških težav in da si je pridobil svoj osebni slog, svoj rokopolis, po katerem ga lahko prepoznamo in to je za slikarja - amaterja lep kvaliteten dosežek..." V kulturnem programu ob otvoritvi razstave so nastopili pevski kvintet Spomin iz Tržiča, citrarka Vida Učakar s pevko Jožico Kališnik, ki je predstavila tudi novo kaseto z naslovom Mladim citrašem in kvintet Rožmarin. Med številnimi gosti so bili tudi predsednik izvršnega sveta škofjeloške občine Vincencij Demšar, ki je ob tej priložnosti Lojzetu Dežmanu izročil zahvalo občine Škofja Loka za pomoč, ki sta jo Galerija in Lojze skupaj z Radiom Kranj prispevala poplavljenecem v škofjeloški občini. Prišli so tudi Lojzovi prijatelji - kolesarji, bioenergetik Stane Oblak iz Škofje Loke in direktor Hunday programa pri Slovenijalesu Miro Bogataj s partnerjem iz Koreje. Skratka, ob slikovni predstavitvi je bila otvoritev tudi svojevrsen poslovni dogodek. Motivi iz Suhe krajine bodo seveda v Galeriji Dežman na Kokrici zdaj tudi naprodaj. ● A. Ž. - Foto: J. Cigler

bil svoj osebni slog, svoj rokopolis, po katerem ga lahko prepoznamo in to je za slikarja - amaterja lep kvaliteten dosežek..." V kulturnem programu ob otvoritvi razstave so nastopili pevski kvintet Spomin iz Tržiča, citrarka Vida Učakar s pevko Jožico Kališnik, ki je predstavila tudi novo kaseto z naslovom Mladim citrašem in kvintet Rožmarin. Med številnimi gosti so bili tudi predsednik izvršnega sveta škofjeloške občine Vincencij Demšar, ki je ob tej priložnosti Lojzetu Dežmanu izročil zahvalo občine Škofja Loka za pomoč, ki sta jo Galerija in Lojze skupaj z Radiom Kranj prispevala poplavljenecem v škofjeloški občini. Prišli so tudi Lojzovi prijatelji - kolesarji, bioenergetik Stane Oblak iz Škofje Loke in direktor Hunday programa pri Slovenijalesu Miro Bogataj s partnerjem iz Koreje. Skratka, ob slikovni predstavitvi je bila otvoritev tudi svojevrsen poslovni dogodek. Motivi iz Suhe krajine bodo seveda v Galeriji Dežman na Kokrici zdaj tudi naprodaj. ● A. Ž. - Foto: J. Cigler

Jože Pešak

Jože Stružnik

ko, da bomo s čistočo, redom... v občini oziroma v mestu zadovoljni?"

"Kar zadeva proračun, sem že rekel, da ne," poudarja Jože Pešak. "Pri cenah storitev, kot so voda, odpake in odpadki, pa je slika ugodnejša. Res pa je še nekaj. Lahko bi imeli precej več denarja, pa ne bi mogli garantirati, da bo Kranj čist. Kranj je na primer danes čist le tisti trenutek, ko ga pometemo. Potem pa ga spet predamo "kulturi obnašanja". Pa še nekaj je, imamo oprejo, da bi ga lahko še bolje očistili, a žal ga zaradi parkirnega problema praktično nikdar ne moremo. S polnimi parkirališči se resno ubadamo in razmišljamo, kako se jih lotiti..."

Nove cene, ki veljajo od 1. aprila naprej, so za nekatere dejavnosti, kot sta na primer voda, odvoz in odlaganje odpadkov, že kar davek, saj je nanje vezana že skorajda kar celotna občina. V prihodnje naj bi bilo podobno tudi z odvajanjem oziroma odvozom ter čiščenjem odpadkov. Takrat pa se bo denarja pokazalo, da življenje in bivanje terja določen komunalni standard, ki ga mora vsako hišo plačati. Temu pa se reče davek. Takšnega komunalnega standarda sicer v občini danes še ni, vendar kakršenkoli že je, ga je treba s cenami in denarjem iz proračuna najmanj vzdrževati; kar pa je pravzaprav veliko premalo. Tisto, kar nas čaka jutri, so ekološke tovarne s strokovnjaki, ki bodo sposobni in odgovorni, da se ne bi zgodil "ekološki stečaj". ● A. Žalar

Torek, 9. aprila 1991

Delavnik naš vsakdanji

Od šestih do dveh ali od osmih do štirih

Z delovnim časom je bilo pri nas narejenih že veliko eksperimentov. Najnovejši je delavnik od osmih do štirih, ki ga je uvedlo že več gorenjskih podjetij.

Poskusili so denimo v kranjski Savi, v nekaterih Iskrinih podjetjih, pred kratkim tudi v Železarni Jesenice, »evropski delavnik«, kakor ga radi imenujemo, so okusili tudi v več manjših firmah. Menedžment ima za tako ureditev dela svoje razloge, med zaposlenimi pa je deležna različnega sprejema. Tokrat smo za odnos do tako imenovane dnevne izmene povprašali nekaj naključnih sogovornikov...

način življenja se mi ni veliko spremenil. Žena namreč še vedno dela od šestih do dveh, otroci pa so v šoli in vrtcu tudi še po starem.»

ku ostaja manj časa za druga opravila. Zahvaljujoč starim staršem otroci niso prepuščeni samim sebi, medtem ko naju z ženo še ni z dela. Podaljšano bivanje v šoli namreč traja le do 15. ure.»

Niko Prosen, uslužbenec: »Pri nas v zavarovalnici delamo tako imenovan gibljiv delovni čas. Zjutraj začnemo med sedmo in pol osmo, domov odhajamo med tretjo in pol četrto uro. Kaže, da je veliko firm umerilo svoj delovni čas enako, vsaj sodeč po jutranjem gostem prometu. Ne verjamem, da tak delavnik bistveno vpliva na delovno storilnost. Vsaj pri nas ne, kjer moraš opraviti svoje delo ne glede na čas. Tudi

Jože Pesko, uslužbenec: »Tudi jaz prihajam na delo med 7. in 7.30, domov pa odhajam ob 15. ali 15.30. Pri vsakdanjem življenju se tak ritem kajpak pozna, zlasti ker tudi žena dela do 16. ali 16.30. Resda doma nimam kake uradne ali neuradne obrti, vendar ob takem delavni-

Dragica Vuković, delavka: »Trenutno sem na porodniškem dopustu, kmalu pa bom v Tekstilindusu spet začela delati na tri izmene. Zame morebitni podaljšani delavnik verjetno ne pride v poštev. Ne vem pa, kako bo z moževim, saj pri Gradbincu dela na eno samo izmeno. Že zdaj sva imela probleme z varstvom otrok, kadar nisva uspela uskladiti izmen.«

Marjan Novak, gradbeni tehnik: »Zaenkrat še delam od pol sedmih do pol treh popoldne, če bo treba, pa se bom prilagodil tudi drugačnemu delavniku. Da bi mi le služba še ostala. Ponekod že začnajo in končujejo z delom kasneje uro. Temu pravijo evropski delavnik. Ko bi bile tudi plače evropske!«

Irena Perhoč, delavka: »V Iskri zaenkrat delam klasično, na dve izmeni. Ne vem, ali bodo pri nas tako kot v nekaterih drugih tovarnah tudi uvedli celodnevno izmeno od osmih do štirih. Ker grem najbrž kmalu v pokoj, o tem tudi ne razmišljam tako prizadeto kot drugi. Ne zdi pa se mi preveč primereno, saj s takim delavnikom nimaš več veliko od dneva, zenska pa ima po šihu doma popoldne še toliko postoriti.«

● D. Z. Žlebir, Foto: J. Cigler

DELAJSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Osnova za odmero denarnega nadomestila za brezposelnost

Vprašanje:

Nase podjetje je šlo v stečaj. V podjetju so mi izdali potrdilo o višini osebnega dohodka, s tem, da sem bil zadnje tri mesece na čakanju na delo doma. Kaj se mi šteje kot osnova za odmero nadomestila pri zavodu za zaposlovanje?

Odgovor:

Vse več delavcev izgublja delo zaradi stečajev in likvidacij posameznih podjetij ali zaradi ugotovitve zmanjšanja potreb po delu delavcev iz nujnih operativnih razlogov. V takih primerih delavci pridobijo pravice iz naslova brezposelnosti, ki jih uveljavljajo preko zavoda za zaposlovanje. Te pravice določa zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki je bil nedavno tega sprejet in je objavljen v Ur. listu RS 5/91.

Ena od pravic je tudi denarno nadomestilo, ki ga odmerja zavod za zaposlovanje na osnovi potrdil o višini osebnega dohodka, ki jih delavcu izda podjetje. Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečni mesečni osebni dohodek, ki ga je zavarovavec prejel za zadnje tri mesece pred prenehanjem delovnega razmerja. Vse več je primerov, da delavci pred prenehanjem delovnega razmerja niso prejeli osebnega dohodka, temveč so prejeli nadomestilo osebnega dohodka v skladu s predpisi o delovnih razmerjih (čakanje na delo doma, bolniška itd.). V teh primerih se v osnovo za odmero denarnega nadomestila za brezposelnost upošteva osebni dohodek, ki bi ga delavec prejel, če bi bil na delu. Če pa delavcu - zavarovancu zadnje tri mesece pred prenehanjem delovnega razmerja ni bil izplačan osebni dohodek, se v osnovo za odmero nadomestila upošteva povprečni mesečni osebni dohodek za zadnje tri mesece, za katere je bil osebni dohodek izplačan. Ta znesek se poveča za rast povprečnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji od zadnjega meseca, ki se upošteva v osnovo, do uveljavitve denarnega nadomestila. Pomembna je tudi določba, da, če je za zavarovanca ugodnejše, se mu v osnovo za odmero denarnega nadomestila upošteva povprečni mesečni osebni dohodek za 4., 5. in 6. mesec pred prenehanjem delovnega razmerja.

Delavci, ki uveljavljajo pravico do denarnega nadomestila, in strokovne službe v podjetjih, ki izdajajo potrdila o višini osebnih dohodkov, morajo upoštevati te zakonske določbe o načinu ugotavljanja osnove za odmero denarnih nadomestil, sicer lahko pride do zelo pomembnih razlik v višini denarnih nadomestil, glede katerih so delavci, ki so večinoma že tako ali drugače v težkem socialnem položaju, neuteemeljeno prikrašani.

Pravna služba pri Svetu kranjskih sindikatov: Alojša Drobnik, dipl. iur.

V petih radovljiških šolah

Mladostniki zorijo tudi v mladinskih delavnicah

Radovljica, aprila - V sedmih razredih osnovnih šol v Bohinju, na Bledu, v Zgornjih Gorjah in v Radovljici so to šolsko leto začeli s tako imenovanimi mladinskimi delavnicami. Projekt, ki je v rokah radovljiškega Centra za socialno delo, je namenjen višji kakovosti življenja in dozorevanju doraščajoče mladine, saj je ta v šoli deležna nemara več izobrazbe, pa žal manj vzgoje, kot pred leti.

Center za socialno delo v Radovljici ima v sklopu takoi-menovanih preventivnih dejavnosti za mlade več želez v ognju, od mladih iskalec prve zaposlitve do skupine srednješolcev. Mednje sodijo tudi mladinske delavnice za sedmošolce (prihodnje leto pa še osmošolce), ki so jih sprejele štiri osnovne šole v občini. Psihologinja s centra, **Miloša Kos - Ovse-nik**, nam je povedala, da v šolah deluje šest skupin, vanje se po načelu prostovoljnosti vključuje po 15 do 20 otrok.

»Mladinske delavnice, ki se v šolah odpro enkrat tedensko, in sicer kot izvenšolska dejav-

nost, vodi skupina naših prostovoljcev,« je povedala psihologinja. »S prostovoljci smo že od leta 1986 v našem centru delali zlasti na »kurativi«, se pravi, da so se prostovoljci ukvarjali zlasti s problematičnimi mladostniki, za katere so starši (ali pa milica) zaradi različnih težav iskali pomoč pri nas. Prostovoljci so večidel študentje, ki jih poprej na seminarju ustrezno izobrazimo za delo z mladostniki, potem pa pod strokovnim vodstvom centra za socialno delo pomagajo pri izvajanju programov, ki so v primeru mladinskih delavnic psihološko preventivne narave.

Program mladinskih delavnic je naravnani k poglavitnim problemom doraščajoče mladine, njihovim ciljem, vrednotam, potrebam. V skupini se ukvarjajo z iskanjem identitete mladostnika, odnosom do staršev in odraslih nasploh, odnosom

do dela, ustvarjalnostjo, tudi s svojo spolno vlogo... Mladinske delavnice so res omejene na majhne skupine prostovoljno vključenih mladostnikov, ker se na začetku ne mislimo obračati k množičnim skupinam in jim predavati. Toda pričakujemo, da se bo delo s skupino v prihodnje obrnilo tudi navzven, to vlogo pa bodo neprislusno opravili sami mladostniki, ki zdaj obiskujejo delavnice. Od njih je odvisno, ali bodo o svojem izkustvu povedali vrstnikom za okroglo mizo, na srečanju s starši ali morada na plesu.«

Z mladinskimi delavnicami so začeli v Beogradu, letos pa jih je precej nastalo sem in tja po Sloveniji. Radovljičani niso edini na Gorenjskem, kjer je steklo tovrstno preventivno delo z mladimi. Tudi v Kranju jih že imajo. ● D. Z. Žlebir

Francka Ramšak z Orehka

Njena dva jubileja

Orehok pri Kranju, aprila - Kadar se pojavi na vratih, že vemo, za kaj gre: Francka pobira za Rdeči križ ali pa prinaša vabilo za krvodajalsko akcijo. Vedno je hitra, mudi se ji, najraje bi vse opravila kar stoji. Kot aktivistka Rdečega križa letos praznuje svoj jubilej - 30 let dela za to humanitarno organizacijo - preteklo sredo pa je že petintrideseti dala kri.

Tristo hiš imata skupaj Orehek in Drulovka brez novega naselja v Drulovki, vsaj pri dvestotih vsako leto pobere članarino za njeno organizacijo in prostovoljne prispevke. Le štirim hišam se ogne, pravi, kjer nikoli niso dajali za Rdeči križ. Da morajo zdravnik plačevati, jih je slišala pripominjati. Kdo pa ne plačuje zdravnika sam? Kot da ne vedo, kaj pri nas in v svetu pomeni Rdeči križ! No, ona jih je odpisala, pa naj si mislijo, kar hočejo. Tudi za krvodajalsko akcijo

teh ne obišče z vabilom. Tisti, ki hoče iti, gre. Navadno so na avtobusu eni in isti, sami prijatelji sovaščani, ki to humano gesto vzamejo tudi kot druženje vaščanov. Saj se najdejo vsako leto ob krajevnem prazniku pri šoli, kjer imajo pravo pravcato vaško veselico in zabavo. Ampak tole je vendarle nekaj drugega. Druži jih ta globoka človeška zavest, da bodo s svojo krvjo pomagali sočloveku. In vsi, kar jih pozna na njenih dveh avtobusih vsako pomlad in jesen, pravijo, da jo bodo

dajali, dokler bodo le mogli. Skromno malico jim potem pripravijo pri Rekarju ali pri Alešu na Bregu in to je priložnost, da se pogovorijo, izmenjajo misli, zaupajo skrb.

V sredo je že petintrideseti dala kri. Na Orehku ima rekord. Pa ima idealni krvni pritisk, zdrava je, ugotavljajo vsaki zdravnik Zavoda za transfuzijo krvi. Te dni je izgledala malce utrujeno. Pa ne zaradi

krvodajalstva. Šest nočnih »šihov« je bilo za njo, kar po dva je delala skupaj, tako se je tovarni mudilo z naročilom. In še »ših« doma. V Iskri Kibernetiki ročno razgluje v vrtnici, doma, v lepi novi hiši gospodinji mozu in njunima dvema šolarjema, zraven pa z možem hodita še pomagat k njenim domov, kjer so obdržali nekaj repov živine. In potem še delo pri Rdečem križu! Kar ne moremo si zamisliti koga drugega pri tem. Počasi v delo Rdečega križa uvaja hčerko. Veliko je storjenega, če vsaj vabila raznosijo otroci, kadar pa se zelo mudi, ji na pomoč priskoči še mož.

Če hoče kaj narediti za družbo, narediš, razmišlja Francka, pa če imaš še toliko dela doma. Le prava volja mora biti! Mi, njeni sokrajani, pa ob obeh letih jubilejev Francki Ramšakovi čestitamo in ji še naprej želimo trdnega zdravlja. ● D. Dolenc

Upokojencem se ne obeta nič dobrega

Radovljica, marca - Marec je bil čas skupščin upokojenskih društev in zvez. Sestali so se tudi radovljiški upokojenci in ocenili delo zadnjih dveh let. Predsednik zveze društev upokojencev iz občine Ing. **Vinko Golc** je poročal o številnih dejavnostih njihovega izvršnega odbora, ocenjeval pa je tudi položaj članstva. Upokojenci dandanes ne morejo pričakovati nič dobrega. Proizvodnja tudi v radovljiški občini pada, upokojencev je vedno več, zaposlenih pa vse manj, tako da se utegnejo kmalu pojaviti resni socialni problemi. Dejal je tudi, da bi kazalo upokojence širše organizirati, se pravi, vse upokojenske organizacije povezati v enotno silo, da bi lahko učinkoviteje zastopala njihove koristi. V razpravi so menili, da bi se organizirali celo kot stranka, po možnosti pa naj bi dobili tudi svojega ministra.

Zveza društev upokojencev radovljiške občine zajema 11 posameznih društev, v katere je bilo zadnji dan lanskega leta članjenih 4852 članov. Upokojencev pa je bilo tedaj 7272. kar pomeni, da je kar tretjina starejših izvzeta iz društvenega članstva. Pereče je tudi razmerje med upokojenimi in aktivnimi ljudmi v občini, na enega upokojenca imajo 1,63 zaposlenega. Republiško razmerje je 1 proti 2,5, v Nemčiji pa celo 1 proti 4 v korist zaposlenim.

Udeleženci skupščine so načenjali vrsto problemov, od ekoloških do specifično upokojenskih, saj jih zanima zlasti usklajevanje pokojnin, pa tudi izjemne pokojnine, ki se niso odpravljene. Govorili so tudi o problemih v občinski organizaciji, predvsem o Klubu za aktivno življenje (ta ima med drugim na skrbi posredovanje možnosti za honorarne zaposlitve), o upokojenskih stanovanjih (v občini jih je 68), o organizacijskih vprašanjih in še o čem. Sprejeli so program prihodnjega dveletnega dela, zvezo pa bo še naprej vodil prizadeveni, sposobni in priljubljeni Vinko Golc. ● J. Š.

VESTI

Civilni invalidi vojne v Čatežu

Čatež, 6. aprila - Dan napada na Beograd in začetek druge svetovne vojne na jugoslovanskih tleh so si civilni invalidi vojne izbrali za svoj praznik. Tega dne se spominjajo prvih civilnih žrtev vojne pri nas z mislijo, da bi se vojne grozote nikoli več ne ponovile.

Za letošnji 6. aprila je Zveza društev civilnih invalidov vojne Slovenije v termah Čatež pripravila tradicionalno srečanje svojih članov, na katerega je povabila tudi zveze društev civilnih invalidov vojne regij Alpe - Jadran. Na srečanju, ki ga je pozdravil republiški sekretar za borce in vojaške invalide Franc Godeša, so sprejeli tudi izjavo o miru in sožitju med narodi.

ODMEVI

Odziv na članek

v Gorenjskem glasu z dne 29. 3. 1991

Res sem dne 28. 3. 1991 doživel prometno nesrečo, ko sem se peljal po (prednostni) Cesti Staneta Žagarja proti centru. Neznani voznik rdečega golf - po nesreči je pobegnil - mi je grobo izsilil prednost, ko je na križišču pred kranjskim sodiščem zavil z Oldhamske ceste levo na Cesto Staneta Žagarja. Naglo sem odvil in se golfu izognil, a me je na mokri cesti zaneslo v nissana, ki je stal za (pobeglim) golfom. Ker hitrost ni bila velika, ni bilo nič hudega, kar se lepo vidi na fotografiji. Pa vse to sploh ni važno. Celovito in objektivno poročanje o dogodkih, kot tudi izbor dogodkov, o katerih se poroča, je zgolj tisto, kar loči resne časopise od tistih, ki to niso.

Pišem Vam - in javnosti - zaradi nečesa drugega.

Politično si z uredništvom, katerega vrh sestavljajo dolgoletni (bivši?) komunisti najbrž res nisem blizu. Ne morem pa razumeti neizrekljivega zadovoljstva in privoščljivosti, ki vejata iz članka o moji nesreči. Naslajanje nad nesrečo drugega je pač skrajno neetično dejanje. In izrabljati nesrečo sočloveka zato, da ga poskušas osmešiti, je grozljiv izraz lastne nečloveškosti.

Se res vsi v uredništvu - in svetu - Gorenjskega glasa strinjajo s takim početjem?

Branko Grims, dipl. ing.

Odgovor na članek

Demos vlada mimo skupščine ter na Izjavo za javnost Rastka Tepine v Glasu dne 26. 3. 1991

Gospodu Tepini se najprej zahvaljujemo, ker ni zanikal vsaj obstoja Slovenske demokratične zveze, tako kot je zanikal obstoj našega poslanskega kluba. Naš poslanski klub sestavlja devet članov SDZ - delegatov v vseh treh zborih kranjske skupščine. Sicer pa je organizacija stranke in način njenega delovanja stvar vsake posamezne stranke in kot se mi ne vtičimo v organizacijo drugih strank, naj se Liberalna demokratska stranka ne vtiča v organizacijo Slovenske demokratične zveze.

Oba navedena članka v Glasu sta prepojena z »za lase privlečenimi resnicami«, kar smo sicer od predstavnikov te stranke že vajeni. Krasen primer je ves kraval okrog »grobo odvzete besede« njhovega delegatu Rastku

Tepini, zaradi česar naj bi delegati LDS zapustili sejo in skupaj s prenovitelji povzročili nesklepčnost.

No, gospod Tepina je bil tako ustrežljiv, da je kar sam navedel dokaz, ki izpodbija njihovo obtožbo, to je magnetogram s sporne seje. Gospod Tepina, mar je prošnja predsedujočega, da se držite dnevnega reda (dobesedno: »Bi se držal dnevnega reda, prosim.«), res grob odvzem besede? Koga imate za norca, gospod Tepina?

V resnici je šlo na tej skupščini spet za lep primer usklajenega delovanja med LDS in SDP. Če je bilo to dogovorjeno ali spontano, ne moremo vedeti. Dejstvo je, da so eni in drugi poslanci zapustili sejo hkrati in da je vsaka stranka pustila v dvorani po enega člana, tako, da so s tem dosegli nesklepčnost. Ali lahko verjamemo, da so zgolj po naključju nehali odhajati, ko je v zboru ostalo še 22 delegatov (meja sklepčnosti je 23)? SDZ liberalnih demokratov ne tlači v isti blok s prenovitelji - to s svojim delovanjem počnejo kar sami. V začetku je imel Demos v Kranju z ZSMS dobre in konstruktivne odnose, potem pa so menda prav zaradi tega zamenjali predsednika stranke.

No, da ne bo nesporazumov! Tega vam nihče ne očita! Vsaka stranka svobodno odloča, s kom bo sodelovala in se povezovala in s kom ne in če so vam blizu prenovitelji, je to pač vaša stvar. Všeč nam ni le licimerstvo in sprenevedanje!

za poslanski klub SDZ - Slovenske demokratične zveze
Florijan Bulovec

Še o jeseniškem županu V. Markežu z druge strani

V Gorenjskem glasu z dne 22. 3. 1991 je bil objavljen članek novinarko D. Sedej o bivšem županu V. Markežu. V prvem odstavku piše dobesedno: »Ni hotel pristopiti k nemški politični org. Volksbund, v katero so se zaradi strahu vključili praktično vsi Jeseničani.«

Ta trditev je podla laž. Kako to, da novinarka nič ne ve o predvojnem življenju v delavskih Jesenicah. Kaj, ko bi šla, preden kaj piše, v muzej NOB. Veliko delavcev tovarne se je vključilo v boj proti okupatorju, precej je bi-

lo interniranih v koncentracijska taborišča. Mnogi so žrtvovali življenje za našo svobodo. Tisti, ki so se vključili v Volksbund, so bili pa peta kolona in »nemškutarji«. Jeseničani so v precejšnjem številu ostali na strani OF, tako bi povedal vsak starejši Jeseničan, če bi ga nevedna novinarka vprašala.

V. Markež je bil pred vojno trd klerikalec. Med vojno je bil pristaš domobrancev. Po vojni je bil v Markeževi obrtni delavnici zaposlen bivši domobranci oficir. Ko smo v tovarni zvedeli za ta primer, se nas je zbrala skupina okoli 50 delavcev iz vseh obratov in smo krenili z Burnikom na Murovo k Markeževi delavnici in zahtevali, da takoj odpusti tistega bivšega domobrancia iz službe. To se je tudi zgodilo, zapustiti je moral Jesenice.

Se preveč so bili sveži grobovi naših padlih partizanov, da bi v naših delavskih Jesenicah gledali izdajalce slovenskega naroda.

O nekdanjem V. Markežu so rekli v članku nekaj besed, sami izbranci. Tako piše Ivan Bernik, da je z Markeževim posredovanjem dobil službo v tovarni njegov vajenec. Nič pa ne omenja, če si bil v delavski organizaciji pri Jelenu, nisi dobil dela v tovarni. Bilo je veliko takih primerov. Več o tem bi lahko dodal še kakšen starejši Jeseničan, da bi ljudje zvedeli o resničnem dogajanju na Jesenicah.

Tone Klanšek

Zgodovinar o zgodovini

Gorenjski glas, 2. aprila 1991

Čprav sem že prvič slutil, da je neki France Logar glede zgodovine in pisanja svojevrsten šaljivec, sem zagrešil napako, da sem se odzval njegovemu hobiju že dvakrat. Zaradi njegovega najnovejšega ovinkarskega pisanja pa sem hotel zvedeti, s kom se pogovarjam, ko me ogovarja z gospodom, kar nikoli nisem bil in nikoli ne bom. Zdaj mi F. Logar ni več »neki«, temveč znana oseba, ki je pisala vse od nekdanjih režimskih, do sedanjih, trenutno tudi čisto nasprotno usmerjenih glasil. Gre torej za človeka, ki je bil ali je hotel biti vse, (da ne naštevam), za človeka, ki se dosledno ravna po trenutnem vetru, pisanje pa mu je konjiček, čeprav z njim koga prizadene. To je bilo treba ugotoviti!

Tudi njegovo zadnje »filozofiranje« o zgodovinarjih potrjuje dejstvo, da se možak rad vrtuje v vse, če zadeve pozna ali ne, kar dobro vedo tisti, ki ga poznajo поблиže. Nihče mu ne pride do

ELEKTROTEHNIKA SET

V strogem centru

KRANJA

na Prešernovi
smo
prenovili
našo

PRODAJALNO

s

TEHNIČNIMI

IZDELKI

od instalacijskega
materiala
do glasbil

Obiščite nas
Prodajalna ELEKTROTEHNA SET
Kranj, Prešernova 9
tel.: 064/211-029

konca, pravijo! In jaz sem se spustil sprovcirati tako, da sem reagiral na njegove neresnosti. Zdaj od mene zahteva celo, naj pojasnim, kako je prišlo do požigov šol v Vodica, Repnjah, Senkovem turnu in še drugod! Mimogrede: le kako zanimivo bi bilo njegovo pisanje o istih vprašanjih na primer pred desetimi ali tudi še petimi leti? Zdaj F. Logar namreč ugotavlja, da je bil požig »čisti vandalizem« itd.

E, zamera gor ali dol: ne bo šlo! To ni pravi naslov. Spet Logarjeva zvita »šahovska« poteza, v katero me hoče vplesti. Či-

sto preprosto svetujem: obrnite se na Inštitut za novejšo zgodovino v Ljubljani, prej Inštitut za zgodovino delavskega gibanja - IZDG.

Človek se torej dostikrat zmoti, kar pa bom poskušal popraviti tako, da se ne bom spuščal v pogovor z ljudmi, ki tega niso vredni. O vprašanem pa bom kdaj, če bo prišlo na vrsto za raziskovanje, morda še odgovorno pisal. Vendar ne na željo ljudi, ki se ravna po vetru in imajo radi tudi ovinkarjenje!

S tem je moje (nesrečno) pogovarjanje z neumornim ljubite-

ljem dopisovanja, kakršen je France Logar, končano!

Kranj, 3. 4. 1991

Ivan Jan, Kranj

STORITE NEKAJ ZASE!

Znebite se odvečnih kilogramov in cigaret z akupunkturo.
Kranj, tel. 215-050.

Alojzij Žibert

28

Pod Marijinim varstvom

Spomini Slovenca - nemškega vojaka - na drugo svetovno vojno v letih 1941 - 1945.

Večji kraj, skozi katerega smo se umikali, je bil Novoselica in potem Cernovci. Šli smo ob reki Prut skozi Moldavijo mimo krajev Rioma, Piatra in drugih (nemška imena). Povzpeli smo se preko Karpatov, ki ponekod dosežejo celo višino 1.600 metrov. Cest v glavnem ni bilo ali pa so bile močno zasnežene. Naša vozila niso bila opremljena za tak sneg, zato smo imeli z njimi težave. Včasih so začela v snežne zamete in smo morali vsi odmetavati sneg in potiskati, da smo jih izlekli, mnoga pa so zdrsnila po strmih pobočjih. Bilo je več primerov, ko smo morali zapustiti vozila z vsem tovorom vred.

Preko Romunije smo prišli na ozemlje Madžarske in šli skozi kraje Ditrau, Bistric in Des v Bukovini (nemška imena krajev). Ustavili smo se v nemških naselbinah, katerih manjšina je bila v Sedmograški (Siebenbürgen).

Ponovno čez Karpaty proti Ternopolju

Kar težko se je bilo zopet vživeti v življenje vojaškega begunca in preganjanca. V mestu Berogovo (Beregaz) smo se le za kratek čas ustavili in nadaljevali pot proti kraju Turka ob reki Struji. Prespali smo v kinodvorani in šli ponovno preko Karpatov. Ceste so bile izredno slabe. Borili smo se s snežnimi zameti. Večkrat smo z lastnimi silami potiskali kamione iz snežnih zametov ali vodnih tolmu- nov. Videli smo, da so se tod že umikale neke kolone vojaštva, kajti stranice poti so bile označene s potaknjenimi nogami poginulih konj, da je bila cesta vsaj malo zaznamovana.

Preko kraja Stari Sambor smo prišli v Sambor. Naenkrat je pred nami počilo in na prvem kamionu so imeli dva mrtva in več ranjenih. Atentatorji so se herojsko izkazali na nepripravljenih, nič hudega slutečih nedolžnih vojaki, ki so se peljali skozi mesto.

Naš postanek je bil v kraju Torczynowici. Tri dni so nas pustili na miru. Čistili smo orožje, stražili in se pomenkovali z domačini. V reki Strwla, ki se izliva v Dnjester, smo lovili ribe kar z ročnimi bombami. Na granato smo privezali težji kamen zato, da je hitreje potonila. Po eksploziji so ribe obrnjene na trebuh priplavale na vrh reke in jih je bilo treba samo z grabljami potegniti h kraju. Ta igra pa je zahtevala tudi človeško življenje. Nekdo je odrgel granato v tolmun. Eksplozija je zakasnila, zato je vojak pogledal v vodo, kako da ni detonacije. Takrat pa je počilo in močan curek vode je vrglo visoko tako, da je revežu odtrgalo glavo. V tej vasi smo praznovali tudi rusko veliko noč.

Naša pot je šla skozi Sambor, Dubljin, St. Kalinov, Rudki, Hoszani, Lubien, Zimna vodu proti Lvovu ali kot so rekli Nemci - Lemberg. Mesto Lvov (Lemberg, Lavov ipd.) ima več kot 410.000 prebivalcev. Glede lege se mi zdi podoben plitvemu kotlu. Skozi mesto teče manjša reka Peltev. Je glavno mesto Galicije. Rekli so mi, da so bile v mestu kar tri nadškofjske stolnice: rimsko - katoliška, armenska in grško - katoliška. V rimsko-katoliški stolnici je glavni oltar posvečen Marijinemu vnebovzetju. Latinski napis pove, da je bil kralj Ivan Sobieski (1675 - 1695) čudežno ozdravljen na priprošnjo Matere božje.

Zanimivo mesto Lvov smo morali le prehitro zapustiti. Pot nas je vodila naprej proti Vinniki, skozi Bilko Krolewsko in Krasnoje v smer Zoločev. Bližali smo se krajem Podvoločisk, Voločisk. Kupeli in šli v smer Starokonstantinov ob reki Sluč. Približali smo se torej krajem, ki smo jih pred časom v begu zapustili in smo napravili klobaso, dolgo nekaj sto kilometrov. Potovali smo skozi Besarabijo, Bukovino, Moldavijo in Galicijo. Vso to dolgo pot smo označili s padlimi tovariši in škropili s svojim znojem ter krvjo.

Disciplina, ki je na umiku popolnoma izginila med vojniki, se je začela zopet uveljavljati. Tudi z vajami se je začelo tako resno kakor pri novodošlih rekrutih. Od deseterjev in podoficirjev so poleg povelj padale tudi kazni »vlezi se«, »vstani«. Zemlja je bila vsa mokra, da se nas je na debelo oprijemalo blato. Zamazani smo bili, da skoraj nismo bili več podobni ljudem. Povelja so padala za povelji: »Sonnik od sprejdi, tanki od strani, pozor, zrakoplovi, pozor, plin, most je pripravljen za miniranje, mi pa moramo prek reke« in podobno. Vedno so bila vmes tudi povelja kot: plaziti se po trebuhu, peti, poskakovati, plezati preko ovir, nositi ranjence, kopati jarko, maskirati se, boriti se proti sovražniku brez orožja in premagovati druge probleme. Naenkrat smo zaslišali vpitje nad nekim Francozom iz sosednje skupine: »Kako pa se plazite, vi svinja, prekleti pes. Z nosom morate riti po zemlji. Z nosom, ste razumeli!« Potem mu je podoficir stopil na glavo in ga potisnil v blato, da mu je to kar padalo z lic.

Pomlad ob reki Bug

Po napornem umiku iz sovražnikovega obroča in po ponovnem vojaškem urjenju je prišla v te kraje nepričakovano pomlad. Najprej razganjati ozke, ledene poti po vasi in obrežju reke Bug ter spremenjati sneg v žlobudro. Voda je v tolmunih stala okrog hiš, kjer smo stanovali. Za nas vojake je bila to velika neprijetnost, saj smo bili vedno mokri in blatni, posušiti pa se nismo imeli kje. Polje okrog vasi je začelo kazati rebaste brazde, ki so se z vsakim dnem širile, dokler niso cele njive s travniki vred razprostrle svoje vigredne prikazni pred zime sitimi očmi.

Oglašati so se začele tudi prve spomladanske ptice. Hiše in vasiča nasploh je postala moštvu vsak dan tesnejša. Začel nas je vznemirjati neki čuden pritisk.

Pavšlarjeva hiša - vzorčni primer revitalizacije stavbe

NAJLEPŠA IN TUDI NAJSTAREJŠA

Kranj - Čeprav je Pavšlarjeva hiša že kar nekaj časa polna gradbenih delavcev, med njimi je ves čas videti tudi strokovne sodelavce Zavoda za varstvo kulturne in naravne dediščine Kranj, pa zdaj vendarle kaže, da gredo dela h kraju. Investitor in gradbeni delavec so se razumljivo pred kratkim prestrašili, da bodo arheologi neskončno dolgo kopali v tla na mestu, kjer je bila Elitina Drogerija; vendar pa bodo v nekaj dneh raziskali ta razmeroma majhen prostor in nato prepustili gradbenikom, da čez vse zalijejo beton.

Pavšlarjeva hiša - Najdbe iz pozne antike in celo iz zgodnje železne dobe v plasteh pod prostori Drogerije.

je predel, ki sega nad sotočje obeh rek že zelo zgodaj poseljen, ne vemo pa, kako daleč na sever je segala poselitve. Z občasnim sondiranjem dvorišč in stavb, ki se obnavljajo, bomo to skušali ugotoviti. Vsekakor pa je to dela za deset let in več.

Bi že lahko rekli, da je Pavšlarjeva hiša najstarejša hiša v Kranju?

"Gotovo, če to razumemo tako, da je zrasla in se razširila iz verjetno najstarejšega poseljenega prostora. To, kar je hiša zdaj, je renesančna stavba, ki je nastala iz treh stavb. Najstarejši del je, kot kaže del, v katerem je bila Drogerija. Pod tem prostorom, kot kaže, niso nikoli prezidavali, kopali v temelje, sicer te arheološke plasti ne bi bilo. Kakšna pa je bila nekdanja prvotna najstarejša stavba, pa seveda ne vemo. Urbanizma poznoantičnega Carniuma namreč ne poznamo in tudi ni obojetov, da bi ga kdaj lahko poznali. Tudi zato, ker so bile stavbe lesene, le reprezentančne hiše kot na primer cerkev so bile zidane. Da je bila cerkev že takrat zidana, smo ugotovili ob izkopavanjih v kranjski župni cerkvi leta 1984, ko smo naleteli na zidane ostanke prvotne cerkve."

Ali razen izkopavanj v župni cerkvi in okoli nje ter prej omenjenih sondiranj Kranj pravzaprav še ni bil arheološko pregledan z izkopavanji?

"V hišah ali bolje rečeno pod hišami doslej ni bilo arheoloških izkopavanj, ker to preprosto ni mogoče. Izkopavanja so bila le v Mestni hiši. Zato tudi ni urbanistične podobe Carniuma kot strnjene naselja. Poznamo obdobja, to so pokazale dosedanje najdbe, da je Kranj nekaj pomenil v zgodnji antiki, to je v 1. stoletju našega štetja, pa v pozni antiki - 4. in 5. stoletje. Vmes pa so praznine. Nekaj posamičnih najdb iz mlajše železne dobe je premalo za kakšno trdnjavo. Z zdaj ne vemo odgovora, zakaj ni nobenih najdenin iz 2. ali 3. stoletja, kot da je takrat naselbina zamrla. Seveda vemo, da je kraj postal pomemben vedno v obdobju, ko so naseljenci potrebovali varnost in lega naselja je bila vsekakor zelo dobro varovane. Za jasnejšo sliko poselitve bo seveda treba zbrati še novih najdb. Ne dvomim, da bodo kamenčki tega mozaika čez čas lahko predstavili podobo naselitve."

Toliko časa pa bo veljalo, da je Pavšlarjeva hiša v enem svojem delu pač najstarejše naseljeno jedro v Kranju?

"Predvsem je Pavšlarjeva hiša vzorčni primer, kako naj bi bila neka stavba revitalizirana, zato pa so potrebne tako arheološke, arhitekturne in vse druge raziskave. Le na ta način smo lahko ugotavljali zgodovino arhitekture v Kranju. Vse skupaj sicer traja dolgo, vendar pa so zdaj dela v zaključni fazi in verjamem, da bo prav ta hiša med najlepšimi, če ne najlepša v Sloveniji. Prilicje hiše in tudi prvo nadstropje je namenjeno javni rabi. V prvem nadstropju bo dvorana z renesančnim stropom, pa tudi ostali za kulturno zgodovino mesta pomembni deli stavbe bodo vidni in dostopni. Morda bi kazalo to, kar je bilo najdeno in bo zdaj skrito v tleh pod betonom v sliki in z odlični predstaviti v dvoranci ali kje drugje."

Tudi odkrita cisterna ne bo vidna?

"Res smo našli tudi cisterno za vodo, tega res ni nihče pričakoval. Ve se, da je imel Kranj od nekdaj probleme z vodo, o tem je pisal tudi Valvasor. Prebivalci so si očitno znali pomagati tudi z zbiranjem kapnice: voda se je zbiral v globoki v skalo vklesani, obzidani in z ilovico zaščiteni cisterne, dotekala pa je skozi prodni filter. Ne vemo, koliko je stara ta cisterna in kako globoka je. Kopanje v globino, le na dnu bi lahko pričakovali kakšne najdbe, pa bi lahko ogrozilo sedanjo stavbo. Pavšlarjeva hiša ima kljub temu dovolj vidnih mikavnosti, da bo deležna občudovanja. Vse, kar pa ne bo mogoče pokazati v stavbi, pa je dokumentirano in shranjeno v stavbno dediščino mesta." ● Lea Mencinger, Foto: Gorazd Šinik

LIKOVNIKI ISKRE V SAVI

Kranj - V galeriji Gaštev, Save Kranj se predstavljajo trije člani likovnega kluba Iskra iz Železnikov: Stefan Bertoncelj, Franc Rant in Lojze Tarfila.

Tako kot v Savi, njihovi likovniki so se predstavili v Železnikih februarja, imajo tudi v Iskri (Elektromotorji Železniki) vrsto prizadevnih delavcev, ki se poleg poklicnega dela ukvarjajo tudi iz notranje potrebe bodisi s slikarstvom ali z drugimi kulturnimi dejavnostmi. Tokratna izmenjava velja likovnemu področju, razstavi del treh likovnikov, ki kot jedro že vrsto let zastopajo svojo matično delovno organizacijo in moramo priznati, tudi žanjejo uspehe in nabirajo priznanja za svoje likovno ustvarjalno delo na raznih ex tempore, skupinskih razstavah in na samostojnih razstavah.

Akvareli **Stefana Bertoncelja** so kot nežen odziv odmevne duše na krajino, ki jo v svojih akvarelih brez vseh odvečnosti slika in poustvarja na njemu vsvojski in zanj tako značilen način. Stefan Bertoncelj je pristaš slikanja v čistem akvarelu, v tej na videz lahki, a vendar težki tehniki, ko mora slikar v pravem trenutku ujeti motiv na papir, ko mora paziti, da se mu mokre barve pravilno prelivajo ena v drugo in mora pri tem še ujeti, s skopimi sredstvi, značilnost izbrane motiva. Slikar nam v bistvu samo posreduje svoje videnje pokrajine, nakaže bistvo motiva in gledalec je tisti, ki ga mora s svojo fantazijo le še dopolniti.

Franc Rant je slikar, ki se vedno bolj pogloblja v nekakšen analitičen pristop k obravnavanju snovi. Je zvest slikar pokrajini, ki pa jih ne podaja takšne, kakršne so, temveč skozi svojo analizo videnega v naravi prilagodi tako kompozicijo slike in končno poustvaritev tisti meri, ki mu streza, da se mu mokre barve pravilno prelivajo ena v drugo in mora pri tem še ujeti, s skopimi sredstvi, značilnost izbrane motiva. Slikar nam v bistvu samo posreduje svoje videnje pokrajine, nakaže bistvo motiva in gledalec je tisti, ki ga mora s svojo fantazijo le še dopolniti.

Lojze Tarfila je v tej trojici še najbolj samosvoji slikar, ki ga prežema navdušenje nad barvitostjo. Slikarstvo Lojzeta Tarfile je vezano na krajino, ki jo pojmuje kot zaprti videnje sveta ob vodi z visokimi bregovi. Tarfilovo krajinstvo ni zavezano bogati slovenski krajinarski tradiciji, ker se s svojim kolorizmom od nje oddaljuje. Dosegel pa je svoj osebni slog, za katerega so značilni intenzivni topli toni, ki žarčijo slikovna polja, ter vijoličaste nianse, ki se pojavljajo iz slike v sliko, kar je redkost v našem krajinarstvu.

Andrej Pavlovac

KULTURNI KOMENTAR

lee mencinger
LEA MENCINGER

POMLADNI KOMENTAR

Pomladni čas je vedno nekoliko čuden: ljudje postanejo drugačni, ker je nenadoma toliko močne svetlobe - obojega pa ni ravno lahko prenašati. Taki smo običajno do vseh novosti.

Kar nenadoma smo vsi postali nekakšno ciljno občinstvo za vse mogoče in nemogoče revije. Skorajda ne mine teden, ko je v poštnem nabiralniku ali ponudba z naročilnico ali pa že kar prva številka revije, ki še išče svoje bralstvo. S prvo številko je najbrž tako, da je namenjena komurkoli, tisto, kar ob tem začetnem pogumnem izpostavljanju ostane, pa je morda našlo vsaj za nekaj časa zatočišče pri tako imenovanem ciljnem občinstvu.

V zadnje pol leta se je skozi kioske in druga prodajna mesta sprehodilo kar nekaj novih revij, ki so si prizadevale zapolniti tako imenovani kulturni prostor. Predvsem tisti vmesni prostor, ki ga puščajo v nemar specializirane kulturne revije: te ciljajo in glede na letnike izhajanja tudi imajo svoje specializirane bralce. Vnemar je treba pustiti ob tem kakšna obdobja, ko so reviji skoraj šteti dnevi, ali začasno celo zamre - toda feniksna rojstva se dogajajo tudi danes - in znova so tu. Razumljivo - bralstvo želi njihov poglobljeni, analitični, na čase celo akademski pristop k problemom.

Če cela vrsta specializiranih revij za specialna kulturna področja pušča kaj vmesnega prostora, potem je zdaj čas, da se ga napolni z nečim "vmesnim". Takšno razmišljanje je, kot kaže, značilno za celo vrsto revij, katerih rojstvo je padlo v čas zadnje pol leta. Večina novih revij prisega na popularizacijo kulture. Namen je vsekakor hvalevreden. Res pa si v zadnjih mesecih domišlja že prav vsak, da je sestavni del kulturnega dogajanja in tvorec kulturne politike - s tem pa je pravica govorjenja, razglabljanja ali mlatenja praznega že sama po sebi umevna. Toda v časih, ko menda ne potrebujemo kulturne politike, je vse mogoče. S tem pa seveda še daleč ni rečeno, da prinašajo nove kulturne revije take vrste popularizacijo kulture. Kje pa, nekaj med njimi je izredno svežih, na daleč diši iz njih dejstvo, da so nastala v prelomu iz puhlega desetletja v novo, devetdeseto. Zdaj je moderno prav vse - drezati v trženje s kulturo pa tudi v kulturi, se kulturno povezovati z evropskimi regijami, segati povsod tja, kjer se za nacionalno kulturo dogaja kaj pomembnega. Če se kdo naveliča vsega tega, je izbira lahka: opusti branje te in poseže po novi reviji. Izbire več kot dovolj. In ko se duh utrujen od plavanja v gneči, ki se trudi popularizirati kulturo, reši na kopno, jo mahne proti knjižarni po kakšno knjigo. Menda še izhajajo in to kar dobre.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V prostorih Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43, so odprte razstave: *Gorenjski kraji in ljudje v I. in II. svetovni vojni, Po sili vojak, ter razstava keramike umetnic Sonje Rauter - Zelenko in Nine Zelenko*. V Prešernovi hiši je na ogled razstava *Male grafike iz zbirke Gorenjskega muzeja*. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava *Nove pridobitve etnološkega oddelka Gorenjskega muzeja 1988 - 1990*. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja akad. slikarka *Suzana Cotič*.

JESENICE - V Gledališču Tone Čufar bo danes, v torek, ob 19.30 gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane s komedijo J. Jacquesa Bricaira /Maurice Lasayguesa *Lažniva - za abonma in izven*. V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava grafičnih oblikovanja avtorja *Damjana A. Jensterla*. V razstavnem salonu Dolik odpirajo jutri, v sredo, ob 18. uri *razstavo okamin, rud in mineralov* iz zbirke Jožeta bediča in Tehničnega muzeja.

RADOVLJICA - V dvoranci radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 o slovenskih ljudskih vezeninah predavala *etnologinja dr. Marija Makarovič*. V četrtek, ob 17. uri bo v knjižnici *pravljčna ura* z risanjem za predšolske otroke. V fotogaleriji Pasaža razstavlja fotografije *Sandi Novak*, član Foto kluba A. Prešeren Jesenice. V galeriji Ekos razstavlja *Janko Korošec*, član skupine 6+4. V avli radovljiske občinske skupščine razstavlja slikar *Branko Čušin*.

BEGUNJE - V galeriji Avenik gostuje *mariborska galerija LM* z izborom slik priznanih jugoslovanskih umetnikov.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji ZKO - Knjižnica bodo danes, v torek, ob 19. uri odprli fotografsko razstavo na temo *Moja kulturna bivanja*, ki jo je pripravil *Fotoklub LTH Škofja Loka*. V galeriji Loškega muzeja razstavlja lesoreze slikar in grafik *Stane Žerko*. *Stalne zbirke Loškega muzeja* so spet odprte vsak dan, razen ponedeljka, ob 9. do 17. ure. V Groharjevi galeriji razstavlja *Mirna Pavlovac*.

KAMNIK - V veliki dvorani kina DOM Kamnik bo jutri, v sredo, ob 20. uri gledališka skupina PD Zgornji Tuhin uprizorila komedijo *Detektiv Megla*. V kavarni Veronika razstavlja *Tomaž Gostinčar*.

LJUBLJANA - V zgornjih prostorih Moderne galerije bo danes, v torek, ob 20.30 *razstava unikatnih modelov* z modno revijo Alana Hranitelja. Informacijski center Moderne galerije predstavlja *filme o sodobnem britanskem kiparstvu*. Projekcija bo jutri, v sredo, ob 16. uri.

POJASNILO

V zvezi z opombo, ki se je v zadnjem odstavku ocene lutkovne predstave »Kako je krtel dobil vrečo« zapisala Tomažu Kukovič, je treba povedati, da regijski selektor za srečanje gorenjskih lutkarjev ni »pozabil, ali celo namerno spregledal, uvrstiti Čačke v ožji izbor«. Čačke se v izbor uradno sploh niso prijavile, z datumom premiere pa so prekoračile vse - v korist širine izbora trikrat predstavljene - roke za prijavo in ogled. Tudi načrtovanje in pravčasna izvedba premiere sta del - ne samo lutarskega - posla.

Matija Milčinski, regijski selektor

Mladi pevci

PEVSKA REVIJA '91

Kranj - Na Zvezi kulturnih organizacij Kranj smo v sodelovanju z OŠ Lucijan Seljak in Gimnazijo Kranj pripravili dva koncerta letošnje Revije otroških in mladinskih zborov, ki bosta: prvi v četrtek, 11. aprila, v OŠ Lucijan Seljak Stražišče ob 17. uri, drugi pa v petek, 12. aprila, v Gimnaziji Kranj tudi ob 17. uri. Bolezen o premajhnem številu prijav, ki posebej letos pesti nekatere druge občine, je bila v Kranju odveč, saj se je prijavilo kar 16 zborov, ki smo jih uvrstili v dva koncerta. Zato gre vsekakor pohvala prizadevnim zborovodjem, ki kljub težavnim pogojem uspevajo ohranjati zborovsko pevsko dejavnost perspektivno gledano tudi kot naložbo za delovanje odraslih zborov. Peli bodo zbori iz naslednjih šol: Simon Jenko DE Primskovo, Helena Puhar Kranj, Stane Žagar Kranj, France Prešeren Kranj, Matija Čop Planina, Bratstvo in enotnost Planina, Janko in Stanko Mlatičar Senčur, Lucijan Seljak Stražišče, Davorin Jenko Cerklje, Matija Valjavec Predvor, Josip Broz Tito Predoslje, Simon Jenko Kranj in Gimnazija Kranj.

Po obeh koncertih smo pripravili tudi strokovni posvet o tej dejavnosti, k sodelovanju pa smo povabili Majdo Hauptman iz Ljubljane, priznana strokovnjakinja za to zvrst.

Na oba koncerta vabimo vse ljubitelje zborovske pesmi, posebej pa še starše mladih pevcev.

Pri realizaciji koncerta v Gimnaziji nam je spet pomagala M.K.Z.K. Kmetijstvo Kranj - vrtnarija, z aranžmajem pa Merkur Kranj.

Mihael Plajbes

GORENJSKI GLAS
več kot 100 let

Vrednost Elana se spreminja

Upniki naj bi odkupili Elan

Upniški odbor Elana predlaga odkup podjetja v stečaju. O tem bodo odločili 26. aprila na sestanku 60 največjih upnikov, ko bo znana izklicna cena begunjskega podjetja.

Kranj, 9. aprila - V soboto, 6. aprila, se je v Begunjah sestel upniški odbor Elana, ki bo stečajnemu senatu predlagal, naj bi stečajni postopek Elana zaključili tako, da bi upniki odkupili dolžnika v stečaju in tako prevzeli Elan.

S sprejetjem takega postopka bi se začel zaključni del Elana v stečaju, ki bi bil lahko končan v treh mesecih. Vendar pa se morajo s predlaganim načinom strinjati tudi upniki ter se sporazumeti, da bo Elan živel naprej kot delniška družba, v kateri bodo imeli svoje delnice.

Že dosedaj se je pokazalo, da je bila zamisel upnikov in stečajne ekipe o oživiljanju Elanove proizvodnje pravilna in da Elan ima prihodnost, saj je v prvih treh mesecih posloval z dobičkom. Model odkupa Elana v stečaju sta kot možnost izdelala prof. dr. Jakša Barbič in prof. dr. Mihajlo Dika z zagrebške pravne fakultete. Po besedah predsednika upniškega odbora Maria Porobiča bi bil ta model za vse najcenejši in najhitrejši, saj bi z njim prevzeli Elan brez znatnega vlaganja dodatnega kapitala in preprečili, da ga nekdo kupi poceni v stečaju. ● (mp)

Štrajk prinaša le izgube

Delavci v BPT spet delajo

Tržič, aprila - Od četrta, 4. aprila, delavci tržiške predilnice spet delajo. Vodstvo se dogovarja s stavkovnim odborom, da bi z obema štrajkoma izgubljenih šest delovnih dni nadoknadili z delom ob prostih sobotah, vendar zaenkrat odbor na to ne pristaja.

Kot pravi v.d. direktor BPT Jakob Štabuc, izračuni kažejo, da so v šestih dneh izgubili 4.100.000, skorajda še večja škoda pa nastaja pri odnosih s tujimi partnerji, ker kasnije z dobavami blaga in kupci postajajo nestrpni. Pretežno je osvojiti tuji trg, da bi ga takole lahko miselno izpuščali iz rok. Delavci BPT bi se morali zavedati, pravi Jakob Štabuc, da bodo usodo BPT na tak način sami pomagali zapečatiti, kajti tudi če bo res prišlo do stečaja, bodo še vedno možnosti za zaposlitev in delo vsaj za nekaj sto delavcev. Napačna je miselnost nekaterih delavcev, ki komaj čakajo na stečaj, češ da bodo potem imeli zagotovljeno socialno varnost s strani družbe. Naj se zavedajo, da bo ta varnost trajala le šest mesecev.

Stavkovni odbor je delo ob prostih sobotah zaenkrat zavrnil in preteklo soboto so opravljali le dela, ki sodijo sicer v redno proizvodnjo. Kako bo v prihodnje, se bodo še dogovarjali. ● D. D.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA**Prisvojitev Adriine poslovalnice v Sarajevu**

Zelo odmeven je zaplet s predstavnštvom Adri Airways v Sarajevu, kjer je osem delavcev (polovica delavcev predstavnštva), ki jih vodi Muhamed Abadžić, samovoljno registrirala zasebno podjetje Air Commerce in si poskušala prisvojiti imetje Adri v Sarajevu. V Adri pravijo, da je ustanovitev zasebnega podjetja pravica vsakogar, vendar pa ne more hkrati delati tudi v Adri, še manj pa si prisvojiti njeno imetje. Problematika je predvsem pravne narave in vložili so že tožbo na sarajevskem sodišču, hkrati pa odgovarjajo na Abadžićeve trditve, da so bili delavci sarajevskega predstavnštva prikrajšani. V Adri pravijo, da so tako kot drugi delavci Adri dobivali plače, zmanjšanje plač in krčenje števila zaposlenih pa zaradi zaostrenih gospodarskih razmer poteka v celotnem podjetju. Tudi dobiček se iz Sarajeva ni prelival v Ljubljano, trdijo v Adri. V zadnjih štirih letih je Adri v Bosni in Hercegovini opravila 12.459 poletov, zanje so potniške vozovnice kupovali po vsej Jugoslaviji in v tujini. Na teh poletih je bilo 725.442 potnikov, letala so bila v povprečju 51,3-odstotno zasedena. Tako je povprečni letni prihodek znašal 5,3 milijona dolarjev, povprečni letni stroški pa 6,2 milijona dolarjev, kar je posledica skromnega polnjenja leta in nizkih cen vozovnic v domačem prometu, tako Adri je v povprečju izgubljala po 900 tisoč dolarjev letno. V Bosni in Hercegovini ni bila navzoča zaradi dobička, temveč zaradi graditve celotnega sistema zračnih povezav in nastopanja na celotnem jugoslovanskem trgu.

Brezplačna razdelitev družbene lastnine

Liberalna stranka ponovno opozarja, da bi morali družbeno lastnino brezplačno razdeliti na upravičence, ki so pripomogli k sedanji vrednosti podjetij. V grobem jih delijo na štiri skupine in sicer na nekdane lastnike, vlagatelje in upnike, zaposlene delavce ter na vse državljane Slovenije. Sodijo, da bi vlagateljem in upnikom lahko ponudili deleže v naravi, delnicah ali odškodnini. Delavcem bi iz obstoja podjetja kot družbene lastnine njihov delež izplačali v obliki brezplačnih delnic glede na leta službe v podjetju. Ustrezni delež premoženja vseh podjetij pa naj bi ponudili v odkup državljanom Slovenije, ta odkup bi izvedli z vaučerji, ki bi jih Republika Slovenija po dogovorjenem sistemu brezplačno razdelila svojim državljanom. Tujim vlagateljem pa bi ponudili le dokapitalizacijo ali ustanavljanje novih podjetij, ne pa odkupa obstoječih. Država (Republika Slovenija) bi svoj lonček pristavila z ustreznim davkom (30 odstotkov) ob prvi transakciji podarjenih ali z vaučerji odkupljenih delnic. Tako bi odpadla potreba po skladu, kakršnega predvideva osnutek zakona o privatizaciji, ki po mnenju liberalcev predstavlja paradržavno ali celo sprivatizirano institucijo, brez lastne demokratične kontrole. Izvršnemu svetu bi morali omogočiti razpolaganje z zbranimi sredstvi, parlamentu pa stalno kontrolo nad trošenjem zbranih sredstev. Zamisli liberalcev so najbližje sindikalnim stališčem, podobne izjave pa daje tudi opozicija. Kritični so tudi do tega, da zdaj menda ameriški ekonomist Jeffrey Sachs na hitro pripravlja nove rešitve. "Vsekakor moramo iskati dobronamerne nasvete in pomoč," pravi Peter Smuk, "nihče, ki ne pozna narave naših ljudi, pa ne more predvideti naših, slovenskih odzivov na rešitve, prenesene iz sveta, ki nikdar v svoji zgodovini ni bil v razmerah, v kakršnih smo danes mi in naše gospodarstvo. Le nam samim ostane naloga, da po svojem občutku in poznavanju nas samih poskušamo med ponujenimi rešitvami izbrati za naše razmere najprimernejše. To pa ni več le stvar ekonomske stroke."

Račune ima trenutno blokirane 700 podjetij s tretjino zaposlenih v slovenskem gospodarstvu

Gospodarstvo ne pride na dnevni red

Porabniki so se vkopali v rove in branijo svoje pozicije, izjema je bila ministrica Bohova, ki jo zdaj vsi uspešno pljujejo.

Škofja Loka, 5. aprila - Slovenska vlada je tako angažirana z jugoslovanskimi razmerami in z razlaganjem tega svetu, njen gospodarski del pa se ukvarja predvsem z dolgoročnimi stvarmi, da aktualne gospodarske teme sploh ne pridejo na dnevni red, očitno je tako preokupirana s političnimi ukrepi, da so gospodarske razmere še vedno podcenjene, je dejal Tomaž Košir, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, na okrogli mizi, ki jo je pripravilo Društvo inženirjev in tehnikov lesarstva Gorenjske.

Jugoslovanski položaj je že tako daleč, da kakršnakoli ekonomska politika na ravni Jugoslavije za Slovenijo ni več relevantna, tudi razmere so takšne, da ni moč pričakovati soglasja za poteze ekonomske politike, zato je bistveno vprašanje, kaj lahko storimo v Sloveniji, je dejal Tomaž Košir. Kot najbolj bistveno je označil uravnovešene družbenega proizvoda in porabe, kar z drugimi besedami pomeni njeno zmanjšanje, kot drugo odpravo nesorazmerij v zunanjetrgovinskem poslovanju in kot tretje problematiko nelikvidnosti in s tem povezane sanacije bank ter varčevanja ljudi, ki je zelo podcenjeno. Lani je 10,5-odstotni padec proizvodnje v Sloveniji družbeni proizvod zmanjšal za 7 do 8 odstotkov, nadaljnjih 8 odstotkov pa predstavljajo izgube, ki so lani znašale 1,65 milijona mark. Porabo bi potemtakem morali zmanjšati za 20 odstotkov, kar pri sprejemanju letošnje proračuna v skupščini ni uspel, saj je manjši le za 4,5 mi-

Franc Bajt, direktor blejskega LIP-a, je dejal, da so lani z izvozom ogromno izgubili, saj je v njihovi realizaciji imel 45-odstotni delež, ustvarili so 24 milijonov mark neto deviznega priliva. V prvih letošnjih mesecih so izvoz povečali na več kot 50 odstotkov, konec leta računajo na 60-odstotni delež izvoza. Domača prodaja je namreč vse manjša, tako v Jugoslaviji kot v Sloveniji, saj je stanovanjska gradnja padla na četrtno nekdanje.

Na vprašanje iz škofjeloške Jelovice, kaj se bo zgodilo s premoženjem slovenskih podjetij po Jugoslaviji, zlasti v Srbiji, Tomaž Košir ni mogel jasno odgovoriti. Povedal je, da imajo Hrvati veliko več možnosti za povračilne ukrepe (INA, plinovod, vikendi...). Slovenska podjetja imajo v Srbiji 550 poslovnih enot, srbska pa v Sloveniji približno 200, na slovenskem trgu pa Crvena zastava proda 35 odstotkov svojih vozil.

lijarde dinarjev. Nekaj je to res, vendar odločno premalo, je dejal Košir, predvsem pa se v javni porabi ne dogaja še nič vsebinskega, porabniki so se vkopali v rove in branijo svoje pozicije, izjema je bila le ministrica Katja Bohova, ki jo zdaj vsi uspešno pljujejo.

Trg deviznih pravic kot začasna rešitev je edina svetla točka, pogovori s slovensko vlado pa so trajali pol leta, da se je nekaj premaknilo, je dejal Košir, saj do začetka februarja za izvoz ni bilo storjeno nič. Približno 30-odstotni pribitek je po njegovi oceni šele tipanje, najbrž bo večji, ker je potrebn veliko. Slovenija ima namreč po vrsti let zdaj zunanjetrgovinski primanjkljaj, ki bo letos znašal od 1,5 do 2 milijardi dolarjev, če bo šlo tako naprej.

Nelikvidnost v gospodarstvu je vse večja, žiro račune ima zdaj blokirane 700 podjetij, v njih je zaposlenih 220 tisoč delavcev, kar je dobra tretjina vseh v Sloveniji. Če je bilo vča-

sih na računih gospodarstva približno polovico denarja, ga je zdaj le še 30 odstotkov, medtem ko ga je na računih negospodarstva 70 odstotkov. Torej ni čudno, da so si v šolstvu in zdravstvu izplačevali regrese, je dejal Košir, v skupščini pa so poslanci tožili, da bodo te dejavnosti zdaj, zdaj propadle. V mnogih podjetjih namreč regresa še niso mogli izplačati.

Tržiški Zlit je v izredno hudi krizi, Franc Dobida je dejal, da se je pri njih boj za preživetje zožil že na golo ohranitev delovnih mest. Lani so imeli izgubo, saj so jim obresti v drugem polletju požrle večino dohodka, reši jih lahko le sveži kapital. Za sovlaganje se zanima tuji partner, verjetno bodo pristali na njegovo zahtevo po večinskem deležu tovarne, saj jim kaj drugega ne preostane več. Za tujega partnerja je zanimiva lokacija, surovinsko zaledje in delavska tradicija.

Društvo inženirjev in tehnikov lesarstva Gorenjske, ki je pripravilo zanimivo in aktualno okroglo mizo, je doslej vodil Franc Dobida, direktor tržiškega Zlita. Na običnem zboru, ki je sledil okrogli mizi, so za novo predsednico izvolili Nado Slovnik, inženirko kemije, vodjo laboratorija v škofjeloški Jelovici, ki je po tem dejala, da bo društvo v prihodnje pozornost namenjalo izobraževanju in kvaliteti izdelkov, posebej je omenila uvajanje evropskih standardov ISO 9000.

LIO Škofja Loka ni več v okviru Gradisa, lani so izvozili 10 odstotkov proizvodnje, letos naj bi jo kar 40 odstotkov, kar je velik korak. Izvozne pogodbe imajo v glavnem podpisane, tuji vlagatelji pa oklevajo, ne vem, ali bomo zdržali toliko časa, da se pri nas politične razmere uredijo, je dejala direktorica Ida Filipič - Pečelin. Največji problem je pomanjkanje obratnih sredstev, danes se je celotna vodilna ekipa ubadala samo z zbiranjem denarja, da smo se izognili blokadi računa, je povedala. Na vprašanje, ali ga je dobila v negospodarstvu, je odgovorila, da dve tretjini, prejšnji teden pa v celoti.

Za sanacijo bank je v proračunu predvidenih le toliko sredstev, da bo moč pozdraviti le tri, morda tiste, ki so najbolj povezane s podržavljenimi železnicami.

Varčevanje ljudi je zelo podcenjeno, je dejal Košir, vendar je znano, da je bilo povsod, kjer je bil razvoj hiter, zelo pomemben vir kapitala. V Sloveniji so do lanskega oktobra prihranki ljudi imeli v bančnih depozitih sredstev polovični delež, kar 80 odstotkov prihrankov je bilo v devizah. Zaupanje je zdaj tako spodkopano, da se denar vsak dan odliva čez mejo, iz sistema Ljubljanske banke menda 100 milijonov dolarjev mesečno, zato je razumljivo, da se naše banke obnašajo samoobrambno. Rešitev je seveda v lastni valuti, ki bo na vedno mesto velike inflacije poznala vabljive obresti. Hitro bi morali ukrepati, je dejal Košir, za slovensko državo bo to izjemno pomembno, poteze ne bodo smeje povzročiti niti kančka dvoma, saj bo sicer zaupanje za naslednjih deset let zapravljeno. ● M. Volčjak

Iskra Telekom računa na pomoč vlade in bank

Lani varno zvozili

Kranj, 4. aprila - V Iskri Telekom, katere sestava se zaradi umiranja in rojevanja podjetij spreminja, je lansko poslovno leto končala s 24 milijoni mark izgube, vendar ocenjujejo, da so jo varno zvozili, saj bi bil rezultat glede na gospodarsko krizo in pretrse na domačem in vzhodnih trgih lahko bistveno slabši. Glavnina izgube je bila v Iskri Tel, mešanem podjetju s Siemensom, kjer je znašala 14 milijonov mark, kar je posledica ogromnega zagnanskega vložka, letos pa nameravajo promet povečati za polovico.

Združeno podjetje Iskra Telekom je naslednik Telekomata, lani pa se je njegova sestava spreminjala. Za samostojnost so se odločili Terminali, v Ljubljani so ustanovili podjetji Sitel in Računalniki, na Blejski Dobravi podjetje Eleko, v stečajnem postopku pa sta Unitel in SSD. Družčina je torej dokaj pisana, direktor Telekomata Blaž Kavčič je na tiskovni konferenci podjetja uvrstil v tri skupine,

Zanimivo pa je, da za socialne programe znajo poskrbeti v podjetju Iskra Tel, z dodelavnimi posli je zaposlenih 150 delavcev, ki so postali presežek v redni proizvodnji. V dodatne programe so vložili že 5 milijonov mark.

Iskra Tel je nakljub izgubi označil kot ekonomsko stabilno podjetje, neresljivi sta SSD in Unitel, poslovno usposobiti in prenoviti pa je potrebno TIV in MKD. Med neresljive sodi tudi turško podjetje TTE, v Turčiji so sicer sklenili nove posle, vendar mimo tega podjetja, ki je v težkem finančnem položaju. Sicer pa so jim lani podedovane hipoteke (TTE, BTM, Iskra Commerce, Iskra Interna banka...) pobrale 30 milijonov mark.

Iskra Tel, mešano podjetje z nemškim Siemensom, je največje podjetje v skupini, lani je ustvarilo tudi glavnino izvoza, sa je celotni v Telekomu znašal 37 milijonov mark, od tega v Iskre Tel 25 milijonov mark. Direktor Andrej Polenec je dejal, da se sodelovanje s Siemensom krepi, zelo jim je koristilo pri novih prodajnih poslih na vzhodnih trgih. Na jugoslovanskem trgu so imeli lani na področju javne telefonije 60-odstotni delež, tudi na srbskem trgu računajo na nove posle. S Siemensovimi digitalnimi centralami EWSO so prodrli na sovjetski in čehoslovski tržišče, njihove centrale SI 2000 pa so dobile atest na Nižozemskem, kar je zelo pomembno za prodajo na zahodne trge. Iskra Tel ima dovolj naročil za vse leto, direktor Polenec je dejal, da nameravajo za polovico povečati promet, od 100 na 150 milijonov mark.

V Telekomu so lani le 30 do 40-odstotno uspeli realizirati odobrena sredstva razvojnega dinarja, zato niso uspeli uresničiti vseh posodobitev. Zdaj so pripravili investicijski projekt

Za Unitel sodišče stečajnega postopka še ni sprožilo, odredilo je pregled poslovanja. Telekom je na Blejski Dobravi ustanovil novo podjetje vi ustanovil novo podjetje Eleko, ki zaposluje 90 ljudi. nanj so prenesli premoženje. Približno 150 ljudi bo tako dobesedno ostalo na cesti. brez odpravnin. Direktor Telekomata Blaž Kavčič je dejal, da so pripravljene tem ljudem priznati njihove zahteve do stečajne mase. Ker stečajne mase ne bo, jih je Telekom torej pripravljen toliko dati. Za 130 do 150 delavcev pa aprila nameravajo ustanoviti novo podjetje Torus.

"Digitalizacija II", njegovo je dro je lastni digitalni telekomunikacijski sistem SI 2000, ki se je predvsem v zadnjem času izkazal kot tržno zanimiv in ekonomičen izdelek. Potrebno pa ga bo še naprej razvijati za nove funkcije in zmanjšati stroške. Zato so pripravili investicijski program, ki znaša 60 milijonov mark. V kratkem ga nameravajo predložiti slovenski vladi in bankam, saj računajo, da bi približno tretjino sredstev zagotovili sami, po 20 milijonov mark pa vlada in banke, računajo seveda na proračunska sredstva za intervencije v gospodarstvu. ● M. Volčjak

30. sejem gozdarstva in kmetijstva

Kar se vidi, je naprodaj

Kranj, 9. aprila - Jubilejni 30. sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju, ki se začne v petek, 12. aprila, bo spet osem dni (do 19. aprila) v ospredju dogajanja v gorenjskem in nedvomno tudi širšem prostoru. Čeprav se zadnje čase podobnih (nesejemskih) in včasih na račun (dvomljivo) tržnih potez podobnih prireditev pojavlja vse več (kar kaže pravzaprav na precejšen nered in čudni "od družbe priznan" status sejmov pri nas), je treba tokrat vendarle spomniti, da je sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju prva povojna sejemski prireditvi v Republiki Sloveniji za pospeševanje kmetijstva in gozdarstva.

Uveljavil se je predvsem zaradi informiranja in načela, da je vse, kar se vidi, tudi naprodaj. Letos si je organizacijski odbor sejma pod vodstvom Marije Markeš, namestnice ministra za

kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, prizadeval, da bi bila ponudba na sejmu celovita in hkrati tudi racionalna ter ekonomsko upravičena. Želja in cilj pri pripravljaju

Strokovne prireditve na sejmu

Precej pestra bo na letošnjem sejmu tudi spremljajoča strokovna dejavnost. Tako je na primer napovedana okrogla miza, pripravljajo več posvetovanj, ocen, nasvetov oziroma svetovalnih dnevov....

Tako bo na primer 12. aprila (prvi dan, takoj po otvoritvi sejma) okrogla miza, ki jo bo vodil član Predsedstva R Slovenije in predsednik Kmečke zveze Slovenije Ivan Oman.

Več bo tudi tako imenovanih izobraževalnih programov. Kmetijska mlekarstva šola iz Kranja bo vse sejemске dneve imela informativne dneve. Prvič se bo v Sloveniji predstavila tudi Strokovno kmetijska gospodinjstva šola iz Šentruperta na Koroškem. To šolo že zdaj obiskujejo številna slovenska dekleta, ki ostajajo na kmetijah.

Nedvomno bo zanimiv posvet v sredo, 17. aprila, na katerem bo prikazano pogozdovanje, nega in zaščita gozdov (udeležba na tem strokovnem posvetu bo brezplačna).

Lovci bodo imeli 13. aprila "svoj dan". Na programu bo več posvetov in za zaključek njihovega dne tudi Revijo lovskih psov.

16. aprila pa je na programu srečanje kmečkih žena. Takrat bo Slavko Zgonc tudi govoril o vzgoji okenskega in balkonskega cvetja... ● (až)

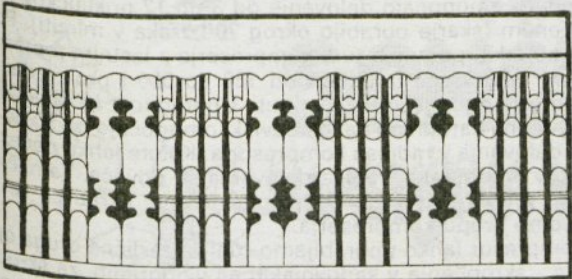

MIZARSTVO OVSENIK

Jezerska c. 108, Kranj, tel. 064/325-770

Sprejemamo naročila za

SOBNA, VHODNA in GARAŽNA VRATA in več različnih tipov BALKONSKIH OGRAJ.

Ponovno imamo na zalogi

KOTNE TALNE LETVE - smreka, hrast
LETVE ZA OKVIRJANJE SLIK - smreka
GARDEROBNE STENE - hrast

Obiščite nas na sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju ali naš razstavljeni salon, lažje se boste odločili!

BRAZDA - Kalan

Poljšica 6 - tel. 70-225

Na zalogi imamo nove kmetijske stroje:

traktorje ZETOR vseh tipov, BCS kosilnice vseh vrst, motorne žage TOPSO, nahrbtnice kosilnice ASK, celotni program RIKO Ribnica, PAJKE SIP za obračanje sena, pluge OLT, KIPER prikolice Tehnostroj.

Prodajamo tudi rabljene stroje:

traktor TD TX55, star 2 leti, izvozni model, narejenih 230 ur, enovrstni izruvač krompirja, dvobrazdni plug Batuje, rotacijska kosilnica 135, škroplilnica 200 litrov, motokultivator Honda, Kosilnica Sokol, kosilnica Tomo Vinkovič, škroplilnica Panonija, molzni stroj Alfa Laval.

Pokličite nas ali nas obiščite na sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju!

nju sejma sta bila, naj prireditvi zadovolji in da odgovor še tako izbirčnemu obiskovalcu.

Koliko je prireditelju letos to uspelo, bo moč presojati do 19. aprila. Za zdaj lahko napovemo, da na tej tradicionalni prireditvi ne bo le kmetijska ponudba, gozdarska mehanizacija, orodje za vrtničarje..., ampak tudi pestra izbira različnega blaga za tako imenovano široko potrošnjo; na primer za domače "konjičke", zase in za gospodinjstvo. Takšno pestro in veliko trgovsko ponudbo, ki obeta, da bo Kranj za osem dni spet dobil veliko in bogato založeno trgovino, bo zagotavljalo tokrat skoraj 500 domačih in tujih razstavljalcev (slednjih iz bližnjega in daljnjega zamejstva). Za vse naj bi letos veljalo pravilo (videli pa bomo, kakšen bo dejanski rezultat), da se predstavijo in ponudijo tisto, kar znajo sami izdelati, vključiti v celovito ponudbo, in na ta način čimbolje obrniti tudi vloženi trud ter denar za osemdnevno sejemsko predstavljanje in potrjevanje kakovosti pred široko, žal pa precej osiromašeno kupno močjo.

Čeprav bo, kot rečeno, za kritičnost pravega časa še dovolj, velja vseeno že zdaj ugotoviti, da nekateri slovenski prehrambeni "velikani" na kranjski sejem kar nekako "pozabljajo". Je morda razlog v tem, da kranjske sejemске (specializirane) prireditve niso bile nikdar družbeno subvencionirane in zato ni nikdar ostajalo denarja za "veselo sejemsko dogajanje"? Pa vendar je kranjski sejem vseeno vedno sproti potrjeval svojo ekonomsko upravičenost. V nadaljevanju kritičnega ocenjevanja (oziroma napovedovanja) pa že zdaj lahko pove-mo, da bo na kranjskem sejmu,

sicer le po zaslugi enega od razstavljalcev (Sloga), vendarle nekaj uvožene kmetijske mehanizacije. Žal namreč za mehanizacijo še vedno velja uvozna prepoved; medtem ko za avtomobile že nekaj časa ne! Obeta se tudi pikra ocena glede turistične in pospeševalne ponudbe v okviru vsebinske opredelitve sejma... Pa, kot rečeno, je treba počakati z ocenami in sejem obiskati. Eno pa prav gotovo drži (brez nevarnosti za objektivnost): izbira bo pestra in velika; in kjer ne bo pretirane zadrege z denarjem, najbrž tudi ni bojazni, da tako kupec kot razstavljalac ne bi bila zadovoljna. ● A. Žalar

Spremljajoči program

na 30. sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju

Petek, 12. aprila

- ob 10. uri Otvoritev sejma (v otvoritveni dvorani)
- ob 13. uri Okrogla miza Gozd - polja - predelava - lov (v konferenčni dvorani)

Sobota, 13. aprila

- ob 10. uri Posvet o problemih slovenskega lovstva in predstavitelj knjižice: Divjad in današnji čas (v konferenčni dvorani)
- ob 13. uri Posvet o lovski kinologiji (v otvoritveni dvorani)
- ob 15. uri Revija lovskih psov (na zunanem prostoru)

Ponedeljek, 15. aprila

- ob 10. uri Seja odbora za pridobivanje gozdnih sortimentov (v konferenčni dvorani)
- ob 10. uri Ustanovni sestanek Društva rejcev govedi črno-bele pasme (v otvoritveni dvorani)

Torek, 16. aprila

- ob 9. uri Razgovor s predelovalci in odkupovalci mesa divjačine (v govorilnici)
- ob 10. uri Srečanje kmečkih žena in predavanje Slavka Zgonca o vzgoji okenskega in balkonskega cvetja (v otvoritveni dvorani)
- ob 11. uri Turistična in lovna informacija o odstrelu visoke in nizke divjadi (v konferenčni dvorani)

Sreda, 17. aprila

- ob 11. uri Seja odbora Sekcije za agroživilstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije (v konferenčni dvorani)
- ob 11. uri Strokovni posvet in praktični prikaz pogozdovanja iglavcev in listavcev, nega in zaščita gozda (v otvoritveni dvorani)

Okrogla miza

Gozd - polja - ...

Po otvoritvi sejma v petek, 12. aprila, ob 10. uri bo potem že čez tri ure v konferenčni dvorani prva strokovna prireditvi. Ob 13. uri bo namreč Okrogla miza z naslovom Gozd - polja - prehrana - lov. Vodil jo bo član Predsedstva Republike Slovenije in predsednik Kmečke zveze Slovenije Ivan Oman.

NASTRO

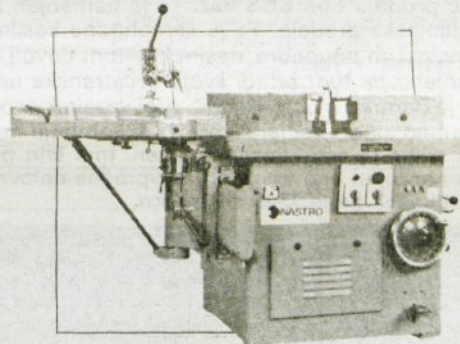
LJUBLJANA,
Gerbičeva 101

CENJENI KUPCI!

Obiščite nas na Gorenjskem sejmu v Kranju od 12. do 19. 4. 91 v hali A, kjer bomo razstavljali svoj program.

NUDIMO UGODNE PLAČILNE POGOJE IN SEJEMSKE POPUSTE

tel.: 061/261-870, 246-061

cosmos d.o.o.

avtomontaža-cosmos d.o.o.

KMETOVALCI!

UGODNO!

PO LANSKI CENI
IMAMO NA VOLJO
OMEJENO KOLIČINO
TRAKTORJEV

REZERVNI DELI IN SERVIS ZAGOTOVLJENI!

DELFINO 35 - 4 RM
SOLAR 50 - 4 RM
FRUTTETO 60 - 4 RM
FRUTTETO 75 - 4 RM
ASTER 60 - 4 RM
EXPLORER 80 - 4 RM
LASER 130 - 4 RM
GALAXY 170 - 4 RM

INFORMACIJE IN PRODAJA:
COSMOS, d.o.o., LJUBLJANA, CELOVŠKA
182, telefon (061) 551-141, 554-250.
Obiščite nas na mednarodnem sejmu kmetijstva in gozdarstva od 12. do 19. 4. 91 v Kranju!

ŽIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE

IZBIRA VETERINARJA PO ŽELJI

Veliko kmetovalcev je izrazilo željo po prosti izbiri veterinarja.

Sklenili smo, da je od aprila naprej možna izbira veterinarja po želji, seveda iz oddelka za zdravstveno varstvo ŽVZG in v okviru občinskih meja. Tako lahko bo naročilo veterinarja na ŽVZG 212-781 ali 215-779 izrazite željo in zahtevo po določenem veterinarju. Če bo možno, bomo ustregli vaši želji, oziroma se bomo potrudili, da bomo storitev strokovno in vestno opravili.

Navajamo terenske veterinarje - oddelka za zdravstveno varstvo:

OBČINA KRANJ:

dr. Bogdan Cepuder, dipl. vet. spec., telefon: 212-994
Anton Bedina, dipl. vet., telefon: 213-518
Janez Teran, dipl. vet., telefon: 326-121
mag. Dušan Likosar, dipl. vet., telefon: 43-150
mag. Boštjan Gašperlin, dipl. vet., telefon: 41-469

OBČINA TRŽIČ:

Borut Sajovic, dipl. vet., telefon: 79-055

OBČINA ŠKOFJA LOKA:

mag. Andrej Pipp, dipl. vet., telefon: 631-910
Davorin Vodopivec, dipl. vet., telefon: 68-590
Janko Habjan, dipl. vet., telefon: 692-534

OBČINA RADOVLJICA:

mag. Anton Globočnik, dipl. vet., 74-629
Anton Plestenjak, dipl. vet., 77-828

OBČINA JESENICE:

Janez Urh, dipl. vet., 213-716

PRIMEX

Vipavska c. 13
65000 Nova Gorica
tel.: (065) 22-412, 26-411
telex: 34324 PREX
YU - TELEFAX: (065) 26-265

PRIMEX odkriva za vas

BCS - ZA PRIMERNO CENO PRIMERNA KAKOVOST

Glede programa BCS skoraj ni kaj reči - to je proizvajalec, ki je pojem kakovosti. Zlasti so znane kosilnice, ki jih izdelujemo že 35 let, le malo spremenjene - vsakemu kupcu mora že to dejstvo kar precej povedati.

V Primexu so nam povedali, da so od celotne prodaje v lanskem letu imeli le tri reklamacije, tako da servisa skoraj ne bi potrebovali, razen za zamenjavo delov, ki se obrabijo. Kajpak pa je Primexov serviser kupcem vedno na voljo, tudi za popravilo na domu - če se že kaj zgodi. Kar pa je zelo redko.

Največ prodajo tipa BCS 622. Ta je namenjen za bolj strme, planinske predele. To je samohodna kosilnica z dizel ali bencinskim pogonom, našim kmetom dovolj dobro znana, cenjena pa tudi zaradi svoje večstranske uporabnosti. Nanjo je namreč moč priključiti tudi vezalnik snopov, kar je pomembno za območja, kamor žitni kombajn ne more. Pri tem je treba le sneti kosilni greben. Ima štiri prestave za vožnjo naprej in eno vzvratno, povprečna delovna zmogljivost pri košnji pa je 7500 m² na uro.

Tip BCS 701 je zelo zanimiva rotacijska kosilnica, ki je ne moti višina trave. Pri Primexu so to preskusili s košnjo na visoko zapleveljeni parceli - koscu do pasu. Travo popolnoma zmulči, če pa ji pride na pot steklenica ali trdo poleno, ju zmelje »kot kavo«. Sedež voznika je zelo oddaljen od kose, tako da lahko kosi v sadovnjaku tesno okoli dreves, ne da bi ga ovirale veje, pri tem pa je kosa zavarovana, da ne poškoduje drevja. Sadovnjak tako temeljito očistimo, zmulčena trava pa je gnojilo. Pri košnji parkovnih površin ji priključimo še koš za travo. Delovna širina kosilnice je 1,27 m, višino reza s štirimi rotacijskimi noži pa lahko uravnavamo od nič pa do 20 cm. Hkrati s košnjo tudi poravnava košno površino, ravna krtine in manjše vdolbine. Vodimo jo z nogami. Je zelo lahka, primerna tudi za šibkejšo žensko delovno silo.

BCS 450 traktorski kosilnici bi lahko rekli tudi »sestra« kosilnice tipa 404, ki jo že uporabljajo naši kmetje. Razlika pa je v kakovosti dela - pri navadni košnji travo »oskubemo« vitalnih delov, suši se tri do štiri dni, pri čemer odpadejo še ostali listi in cvetovi in silaža ali seno sta slabše kakovosti. BCS kosilnica pa z dvema dodatnima valjema travo ali deteljo odreže tako, da ne poškoduje najbolj hranljivih delov, predvsem pa je zanimiva, ker pokošeno krmo z obeh strani oblikuje v greben z vmesnim zračnim prostorom. Tako se hitreje suši - skoraj enkrat hitreje kot pri klasični košnji - ni je treba premetavati in v kolesnicah ne ostaja krma. Delovna širina je odvisna od števila diskov (štiri, pet ali šest) in znaša 1,70 m, 2,12 m ali 2,50 m. Na uro pokosimo z njo povprečno - odvisno od tipa - 15 tisoč, 18 tisoč ali 20 tisoč kvadratnih metrov površine. Resda ni prav poceni, če pa upoštevamo, da ne potrebujemo obračalnika in da je krma kakovostnejša, ta cena nikakor ni previsoka.

BCS 602 je primerna za majhne visokogorske kmetije, ker je lahka, okretna in vsestransko uporabna - nanjo namreč lahko montiramo še rotacijsko kosilnico ali snežni plug. Primerna je tudi za košnjo ob robovih jarkov. Pogonja jo diselski motor z močjo 5 kW. Podobna ji je BCS 601, namenjena zlasti za košnjo brežin.

BCS 603 je izboljššan tip, prirejen bolj kot motokultivator z raznimi priključki. Hitrosti za oranje ali frezanje so zelo ugodne in prilagojene različnim vrstam zemlje. Volan - pravzaprav krmilo - lahko premikamo navzgor ali navzdol glede na višino upravljalca, pa tudi vstran, če nam tako kaže vrsta dela ali terena. Ravnanje z njo je preprosto, prav tako menjava priključkov.

Vsi stroji tovarne BCS so kakovostni in prijetno oblikovani za primerno ceno, kot smo že omenili, tudi primerna kakovost.

Geslo v Primexu so si sicer »izposodili« od Italijanov, vendar bi vsekakor sodilo v vsako trgovino po vsem svetu: Kupec je v tem prostoru absolutno najpomembnejši, bodisi v osebnih ali pisnih stikih.

Kupec ni zaradi nas... mi smo zaradi njega tu!

Kupec ne pomeni motnje pri našem delu, temveč vzrok za delo. Mi kupcu ne delamo usluge, ampak jo dela on nam, ker nam omogoča, da mu jo napravimo.

Kupec ni nekdo, s katerim bi debatirali ali merili inteligenco v besednem dvoboju s kupcem ni zmagal še noben trgovec.

Kupec je oseba, ki nam pove svoje želje, naša dolžnost pa je, da mu ustrezemo na način, ki bo zadovoljil obe strani.

PRIMEX odkriva za vas

NESLUTENE MOŽNOSTI ZA SADJARJE, VINOGRADNIKE, OLJKARJE...

Obrezovanje sadnega in okrasnega drevja in grmičevja, vinogradov in živih mej je nujno, a zelo naporno delo. S klasičnimi škarkarji zahteva močan gib, ne le prstov, temveč tudi lahti in vse tja do rame - dan za dnem v plantažnih nasadih, ki jim ni videti konca, v starejših sadovnjakih in vinogradih, kjer je treba odrezati tudi debele veje... Tudi obiranje oljk ni nikakršna zabava, ročno gre počasi in navadno je takrat hudo mrzlo... Drevesa so visoka, nesreča je kaj kmalu tu... In če nas bog kaznuje še z dobro letino sliv...

Staremu, počasnemu, zamudnemu in napornemu načinu obrezovanja in obiranja sadja se lahko izognemo z izdelki Campagnola, ki jih ponuja Primex. Pnevmatika vse bolj in bolj zamenjuje klasične načine obrezovanja.

Pnevmatike škarkarje Campagnola pozna in uporablja ves svet. Izbira modelov je velika in ustreza vsem potrebam obrezovanja v vinogradih, sadovnjakih, oljčnih nasadih in parkih. Poleg tega, da so funkcionalne, so škarkarje Campagnola tudi lepo oblikovane, lahke in dobro oprijemljive. Fizičnega napora, bolečih rok, oteklih prstov - kar je pri rezalcih že poklicna bolezen - tu ni - mehko pritisneš in škarkarje gladko odrežejo tudi vejo premera 50 mm.

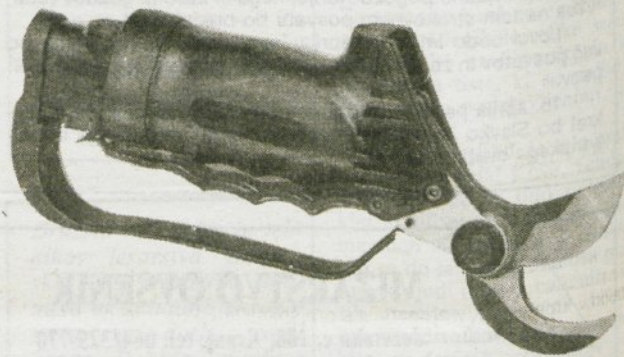
To je že tudi druga odlika - čist in gladek rez. Rane se tako hitreje celijo, možnosti za okužbe je tako manj, rastlina si bolje in hitreje opomore, s tem se poveča njena splošna odpornost, izkušnje z zagrebške fakultete pa kažejo, da se poveča tudi rodnost.

Vabimo na ogled naših programov kmetijske mehanizacije na sejmu Alpe Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani (od 9. do 13. aprila) in na mednarodnem sejmu kmetijstva in gozdarstva v Kranju (od 12. do 19. aprila).

Pnevmatike škarkarje Campagnola lahko montiramo na lahke podaljške iz aluminija. Dolžina podaljškov od 0,5 do 2,5 m, po želji pa tudi do 4 metre, omogoča obrezovanje na vseh višinah brez uporabe lestev.

Vsi omenjeni učinki škarkarjev Campagnola pomenijo zmanjšanje stroškov pridelave. Rezalci, čeravno delajo v sezoni iz dneva v dan po ves dan, ne odhajajo v bolniški stalež zaradi bolečih rok, pri demonstracijah, zlasti pri nizkih in debelostebelnih trtah pa se je pokazalo, da je poraba časa za obrezovanje trikrat manjša in torej učinek trikrat večji kot pri klasičnem načinu z navadnimi škarkarji.

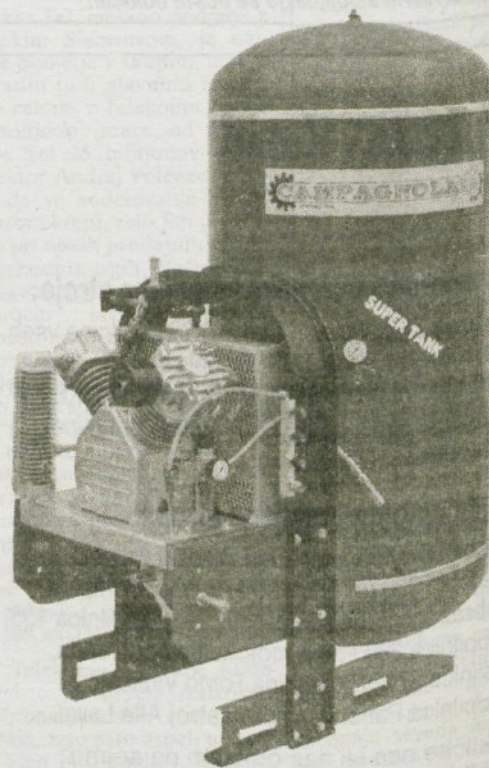
Za obrezovanje sadovnjakov je najprimernejši model Super Star SF, za vinograde pa priporočajo tip SV. Zlasti pa gre omeniti model F-6 z veliko močjo, namenjen obrezovanju najtršega lesa do premera 55 mm. In to skoraj brez napora. Poleg pnevmatskih škarkarjev izdeluje Campagnola tudi glavničke za obiranje oljk. Z njimi oberemo 50 - 80 kg oljk na uro. Morda se kak lastnik oljčnega nasada boji, da bi mu glavnik poškodoval drevesa, vendar se to zgodi le prvo leto, nato pa se drevesa prilagodijo. Tudi glavničke je mogoče montirati na aluminijaste podaljške od 0,5 do 2,5 m. Posebno pnevmatsko kljuko za obiranje lešnikov, orehov, sliv in mandljev ponujajo celo na podaljških do dolžine 6 metrov. Ponudbo dopolnjujejo še pnevmatska verižna žaga (lahko s podaljškom), škarkarje za striženje žive meje, pnevmatska kosa in cirkularna žaga.

Vsa predstavljena orodja delujejo pod pritiskom v delovnem območju - od 8 do 12 bar - in jih lahko priključimo na kompresorje na traktorski pogon. Razne vrste kompresorjev z zmogljivostjo od 250 do 1200 l stisnjenega zraka na minuto omogočajo delovanje od 3 do 12 priključkov škarkarjev obenem (škarkarje porabijo okrog 70 l zraka v minuti). Poleg traktorskih ponujajo tudi kompresorje z lastnim motorjem, prav tako v več izvedbah od 160 do 550 l proizvedenega komprimiranega zraka v minuti. Uporabnost še povečujejo koloti, na katerih so navite cevi, ki omogočajo od 50 do 200 m delovanja v radiusu kompresorja. Kolute lahko povežemo v baterije, kar radius delovanja še poveča. Ta način je zelo primeren za težje dostopne terene, hkrati pa se izognemo hrupu kompresorja.

Kompresor lahko uporabljamo tudi za različna druga opravila - škropljenje v sadovnjakih ali vinogradih, za škropljenje s pištolo, barvanje... Skratka, zadeva sicer ni poceni, vendar pa se zelo hitro amortizira.

Primex je že predstavil izdelke Campagnola v Dalmaciji, Makedoniji, Sloveniji, letos pa nameravajo na Hrvaško. Vsekakor nikomur, ki se bo tovrstnih prikazov udeležil in nato orodje kupil, ne bo žal.

ZA PLAČILO V DEVIZAH NUDIMO POPUST!

Pomladno prebujanje

Sejali v Jugoslaviji, želi v Sloveniji?

Bo treskalo tudi iz pekla, ki ga po Jugoslaviji uprizarja politika?

Pred leti smo imeli politično pomlad. Ob pšenici, krompirju, koruzi, sadnem drevju in drugem se je "prebujala" tudi večstrankarska politična organiziranost...

Letos naj bi imeli pomlad, kakršno smo navajali (s soncem in dežjem, z običajnimi poljskimi in travniškimi opravili...), pa je vse več znamenj, da ne bo povsem navadna. Kmetje, ki so na zadnjih volitvah pretežno volili Demos, se veselijo, da bodo sejali še v Jugoslaviji, želi pa že v samostojni (odcepljeni) državi Sloveniji; hkrati pa jih tudi malo skrbi, da letošnje pomlad (in poletje) ne bo treskalo samo iz nebes, ampak tudi iz pekla, ki ga po Jugoslaviji, predvsem pa po sosednji Hrvaški, uprizarja velikosrbska politika. Bo treba letos prijeti še za kaj drugega kot le za vile in grablje?

Pomlad pa bo tudi sicer "usodna" za slovensko kmetijstvo in gozdarstvo. Če bo vladi le uspelo dobro namazati "skupščinski glasovalni stroj", potem naj bi do poletnih počitnic sprejeli tri za kmetijstvo zelo pomembne zakone - zakon o zadrukah, zakon o denacionalizaciji ter spremembe in dopolnitve sedanjega zakona o gozdovih.

Nekateri so upali, da bodo že letošnje pomlad sejali na njivah, ki jim jih je oblast podržavila, zaplenila ali kako drugače odvzela v povojnem revolucionarnem času, pa bodo verjetno lahko zadovoljni, če bodo "za zmeraj izgubljeno" dobili nazaj do naslednje spomladi. Denacionalizacijski orehi so namreč zelo trdi in jih ni lahko in enostavno tretiti. Ker je bilo krivic veliko, je veliko tudi žejna zahtev, slovenska država pa je finančno prerevna, da bi lahko ob sedanjih problemih namenila velike denarje še za "popravljanje" preteklosti.

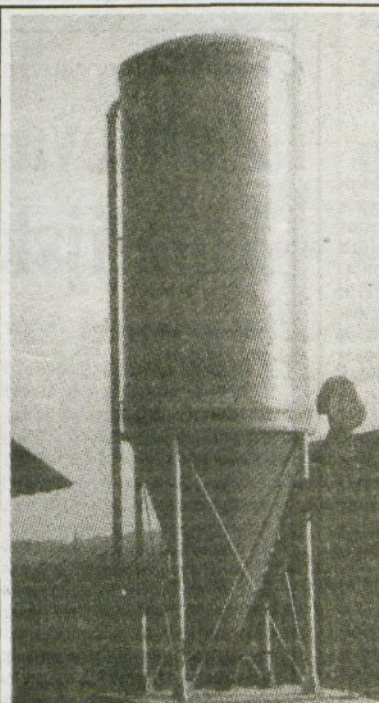
Kot kaže, se je ob letošnjem pomladnem prebujanju "zamajal" stolček tudi republiškega sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prof. dr. Jožetu Ostercu. Slovenska kmečka zveza - ljudska stranka ni zadovoljna z delom sekretariata, nekateri mu tudi očitajo, da podlega pritiskom opozicije, zato je izvršilni odbor stranke na petkovem sestanku zahteval, da predsednik vlade Lojze Peterle zamenja kmetijska ministra, zagrozil pa je celo, da bo stranka izstopila iz Demosa, če za njihove zahteve ne bo posluha.

Trditev, ki jo je izrekel eden od slovenskih kmetov, češ "kmetje še nikoli nismo imeli toliko poslancev v parlamentu, pa za kmetijstvo še ni bilo nikoli tako slabo, kot je zdaj", približno ustreza resnici. Že prvi izračuni so pokazali, da se bodo davki v kmetijstvu (v primerjavi s prejšnjimi leti, ko niso predstavljali omembe vrednega izdatka) pre-

cej povečali. "Cenovne škarje" se čedalje bolj odpirajo (izdatki za prirejo litra mleka na kmetijah so bili marca 6,72 dinarja, rejci pa bodo za aprila od dano mleko dobili povprečno 5,35 dinarja). Čeprav je slovenska vlada lani sprejela zakon za zaščito domačega kmetijstva, doslej še ni izkoristila možnosti, ki jo daje zakon in sprejela ustreznega zakona, ki bi preprečil nenadzorovani uvoz kmetijskih pridelkov in prehrabnih izdelkov. Zakon o zadrukah se po mnenju kmečke zveze že vse predolgo "valja" po pisarnah, zadrugniki pa ga že nestrpno čakajo, da bi se lahko po novem organizirali. Ko je zvezna vlada ukinila regresiranje "kmečke nafte", so kmetje pričakovali, da ga bo ponovno uvedla slovenska. Pa so se zmotili: slovenska vlada je pred nedavnim zavrnila predlog republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da bi kmetom, ki imajo več kot en hektar kmetijske zemlje in gozda 30-odstotno regresirala nakup pogonskega goriva D-2. Po centralizaciji sredstev na ravni republike je tudi po občinah manj denarja za "intervencije v kmetijstvu in porabi hrane", s tem pa tudi manj možnosti za razne regrese in premije. Gozdarstvo je na meji anarhije: sedanji zakon formalno še velja, vendar ga le redki še spoštujejo, novega pa še ni. Vse več je tudi kritik zaradi divjadi, ki povzroča škodo po gozdovih, travnikih in poljih...

Dobili smo javno kmetijsko svetovalno službo ter močno konkurenco pri prodaji kmetijskega reprodukcijskega materiala. Zasebne trgovine, ki ponujajo novo ali rabljeno kmetijsko mehanizacijo, gnojila, krmila, semena, orodje, rezervne dele in vse drugo, rastejo kot gobe po dežju, rušijo monopole velikih trgovskih sistemov in ustvarjajo konkurenco, v kateri tudi njim ni lahko. Kmetje pogrešajo zasebno in družbeno konkurenco še na nekaterih področjih, predvsem pa pri živinozdravniških storitvah.

Gorenjska skrb za obdelanost kmetijskih površin še ni takšna, da bi jo lahko označili za idealno, vsekakor pa je lahko za zgled marsikomu v Sloveniji, predvsem pa v Jugoslaviji. Kmetijstvo na Gorenjskem je v letih, ki so bila tudi finančno ugodna za vlaganja, strokovno močno napredovalo, vendar pa s povprečji hektarskih pridelkov pšenice, krompirja in drugih poljščin še vedno ne moremo biti zadovoljni, prav tako ne s povprečnim prirastom mesa na dan pa s povprečno mlečnostjo krav - in še bi lahko naštevali. Kmete in strokovnjake čaka na strokovnem področju še dosti dela, je pa treba priznati, da sedanje razmere razvoju niso naklonjene. ● C. Zaplotnik

KMETOVALCI, PRAVOČASNO SI PRISKRBITE SILOS ZA HRAMBO ŽIVILSKJE KRME

Prednosti poliestrskih silosov

Armirani poliestri se vedno bolj uveljavljajo v vseh industrijskih panogah, ko vedno bolj nadomešča uporabo klasičnih materialov. Prav zaradi svojih odličnih lastnosti, v primerjavi s klasičnimi materiali, imajo silosi iz armiranega poliestra naslednje osnovne prednosti:

- popolna obstojnost proti kislinam, ki nastanejo pri pravilnem postopku siliranja;
- plino in vodotesnost, kar je pomembno za kakovost silaže, obstojnost proti vremenskim spremembam;
- absolutna odpornost proti koroziji;
- popolnoma gladka notranja površina omogoča sesedanje silaže z lastno težo;
- dobre karakteristike toplotne izolacije, ki zaradi nizkega koeficienta toplotne prevodnosti preprečujejo primrznevanje silaže v zimskem času;
- visoka stopnja trdnosti pri mehanskih obremenitvah in velika odpornost na udarce;
- enostavno popravilo;
- dolga življenjska doba;
- stroški vzdrževanja so zanemarljivi, ker dopolnilni premazi niso potrebni niti na notranji niti na zunanji strani;
- električna neprevodnost;
- majhna teža;
- hitra dostava in montaža ter v primeru prestavitve hitra demontaža in enostavna prestavitve.

emona ipko d.o.o. preserje
industrija plastične in kovinske opreme
61352 Preserje, Kamnik pod Krimom 142,
Slovenija, Jugoslavija
Tel.: 061/766-110, 766-111, 766-092
Telex: 31205 YU EMONA
Telefax: 061/766-110
Žiro račun: 50100-601-13801

TRGOVINA SONČNICA
NAMENJENA VRTIČKARJEM

ČAS JE ZA SPOMLADANSKO SADITEV

V naši trgovini vam nudimo:

- semena
- sadike
- okrasno grmičevje
- lončnice
- zemljo in bio mešanice
- umetna gnojila
- vrtnarsko orodje
- korita, lončke in vaze
- kletke za male živali in pribor
- akvarije
- krmila

Oglasite se, radi vam bomo svetovali, prodajamo tudi strokovno literaturo!

Pakiranje prilagojeno za vrtičkarje!
Delovni čas: od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

DOBRODOŠLI NA KOKRICI

Agromehhanika
Kranj, Hrastje 52 a

Vabimo vas v naš **servisni center v Hrastju**, kjer imamo pestro izbiro kmetijske mehanizacije po ugodnih cenah.

- **TRAKTORJI IMT 539, 560, 577, 549**
- **TRAKTORJI TOMO VINKOVIČ TV 818, TV 821, TV 822**
- **PRIKLJUČKI VSEH VRST ZA TRAKTORJE IMT IN TOMO VINKOVIČ -**
freze, kultivatorji, plugi in traktorske prikolice
- **DVOREDNI SADILCI ZA KROMPIR -** polavtomatski
- **DVOREDNI IZKOPALNIKI KROMPIRJA** (uvoz iz Poljske)
- **AVTOMOBILSKE PRIKOLICE**
- **AKUMULATORJI, GUME** (traktorske in avtomobilske), **REZERVNI DELI**
- **MOTORNE ŽAGE PARTNER in JOHANSON**

IZ LASTNEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA NUDIMO NAJ-SODOBNEJŠO ŠKROPILNO TEHNIKO, škropilnice in atomizerje vseh tipov

TRAKTOR IMT 549,
POGON NA PREDNJA KOLESJA

INFORMACIJE
☎ 064/324-033, 324-034

Trdi denacionalizacijski orehi

Osnutek zakona o denacionalizaciji, ki ga je slovenska skupščina dokaj hitro sprejela na marčevskem zasedanju, je kompromis med željami in zahtevami razlaščenih in med objektivnimi možnostmi gospodarsko precej revne slovenske države, ki je kljub volilnim obljubam o popolni odpravi poveljnih krivic le spoznala, da brez dodatne obremenitve gospodarstva in davkoplačevalcev le ni sposobna popraviti prav vseh krivic. Iz vsebine zakonskega osnutka je mogoče sklepati, da bo država popravila le največje krivice oz. krivične primere, ko so povojne oblasti revolucionarno posegle v zasebno lastnino in jo državljanom odvzele brez vsakršnega plačila, bržčas pa ne primerov, ko so državljani za premoženje, ki jim je bilo odvzeto proti njihovi volji, prejeli skromno plačilo. (Znani so primeri, ko so kmetje za kvadratni meter kmetijske zemlje ali gozda dobili plačilo, ki je bilo enako vrednosti zavojčka cigarete.) Že to je po svoje krivično in kaže na to, da absolutne pravičnosti, o kateri pa nekateri še vedno govorijo precej vznemeno, ni mogoče doseči, tudi zato ne, ker so od prvih primerov revolucionarnega poseganja v zasebno lastnino minila že več kot štiri desetletja in je odvzeto premoženje od tedaj do danes že močno spremenilo podobo.

Politične stranke so si še najbolj soglasne o tem, da slovenske zemlje ne bi vračali tujcem in da bi jo vrnilo le tistim, ki so bili v času odvzema jugoslovanski državljani; za tiste, ki so kasneje postali "tujci", pa naj bi veljale posebne omejitve. O domala vseh drugih vprašanjih so med strankami, predvsem med Demosovimi in opozicijskimi, bolj ali manj velike razlike. Ker se nekatera stališča medsebojno izključujejo, vladi oz. republiškega sekretariatu za pravosodje in upravo ne bo preostalo drugega, da tudi iz teh razlik poišče kompromisne rešitve.

Kar zadeva vračanje odvzetih kmetijskih zemljišč in gozdov prejšnjim lastnikom, se zdi, da je v skupščinski razpravi "pogorel" predlog republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, naj bi v skrbi za ohranitev kmetijske pridelave na sedanji ravni vračali zemljišča in gozdove le kmetom. Republiški sekretar za pravosodje in upravo dr. Rajko Pirnat je že med skupščinsko razpravo dejal, da bodo, upoštevajoč mnenja iz razprave, lahko predlog kmetijskega ministristva črtali in da tudi sicer ni nobenega razloga, da bi delali razlike in nekaterim vračali, drugim pa ne. Takšno je tudi stališče Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke pa Združenja lastnikov razlaščenega premoženja Slovenije, ki nasprotujeta razlikovanju na kmete in na nekmete, in se zavzemata za to, naj država z davčnim vijakom ali drugimi ukrepi zagotovi, da bodo novi lastniki zemljo dobro obdelovali ali zagotovili primerno obdelavo.

Prva različica 24. člena zakonskega osnutka, ki pravi, naj bi kmetijska zemljišča in gozdove vračali v naravi le, če gre za kmete, kot jih opredeljuje zakon o kmetijskih zemljiščih, je krivična tudi zato, ker vračanje zemlje povezuje s "statusom kmeta", ki ni samo ideološko preživeta kategorija, ampak je sporna tudi zato, ker so si v preteklosti zaradi različnih ugodnosti in izrabljanja zakonskih lukenj pridobili ta "status" tudi ljudje, ki s kmetijstvom in kmetovanjem nimajo dosti skupnega; skupno jim je le to, da posedujejo nekaj kmetijske zemlje ali gozda. Eden od poslancev iz opozicijske stranke je s konkretnim primerom dokazoval, kako krivična bi bila takšna zakonska določba: oče je imel gozd, ki mu je bil odvzet, vendar ga sin, ki je medtem postal gozdarski inženir, nima pa "statusa kmeta", ne bi mogel dobiti... Da je sklicevanja na "status kmeta" nesmiselno, se pokaže tudi ob vprašanju, kako naj bi ta "status" pridobili tisti, ki so bili nekdanji kmetje, a jim je oblast vso zemljo in premoženje podržavila, zaplenila ali kako drugače odvzela.

Ker je nasilno zaokroževanje kmetijskih zemljišč, potrebno za oblikovanje družbenih posestev, na marsikaterem območju povzročilo več gorja kot vse povojne nacionalizacije, agrarne reforme in zaplembe, je med kmeti in drugimi lastniki čutili precejšnje razočaranje, zakaj zakon "pozablja" na kmetijska zemljišča, ki so bila odvzeta za simbolično odškodnino v arondacijskih postopkih na podlagi predpisov, izdanih po 1958. letu, in zakaj tudi sicer kmetijsko ministristvo predlaga, da naj bi "arondacijske krivice" popravljali z novim zakonom o kmetijskih zemljiščih. Ker je pričakovati, da bo denacionalizacija trd oreh, ki ga slovenska država ne bo tako hitro strla (morda bodo že prej nove volitve, morda se bo prej zamenjala že tudi oblast), se zdijo obljube o popravljanju "arondacijskih postopkov" kot upanje, ki brli kot lučka na koncu dolgega tunela. ● C. Zaplotnik

Hlevi se praznijo

Najmanj živine v zadnjih 43 letih

Ljubljana, 5. aprila - Hlevi v Jugoslaviji se čedalje bolj praznijo, število govedi se zmanjšuje, prav tako odkup mleka in mesa.

V Jugoslaviji vsako leto 15. januarja štejejo živino. Letos je bilo na ta dan v državi 4,53 milijona govedi, kar je štiri odstotke manj kot lani oz. najmanj v zadnjih 43 letih. V Sloveniji se je stavež zmanjšal manj kot v Jugoslaviji, le za dva odstotka, vendar je kljub temu najmanjši od 1973. leta dalje.

Aprilska odkupna cena mleka

Za liter povprečno 5,35 dinarja

Kranj, 5. aprila - Republiški odbor za mleko je na nedavni seji sklenil, da bo rejci dobili za mleko, oddano aprila, 5,35 dinarja za liter, kar je 0,20 dinarja več kot prejšnji mesec. Gre za povprečno ceno, kar pomeni, da bodo nekateri, odvisno od kakovosti mleka, dobili za liter celo več kot 5,35 dinarja, drugi pa manj. Mlekarne naj bi k skupni odkupni ceni prispevale štiri dinarje in povprečno še 0,35 dinarja dodatka za kakovost, republika pa dinar kompenzacije.

Povišanje odkupne cene je posledica podražitev nekaterih vrst kmetijskega reprodukcijskega materiala, predvsem mineralnih gnojil, škropiv in drugih kemičnih pripravkov za varstvo rastlin, traktorskih storitev, močnih krmil, nabavne cene živine in povišanja osebnih dohodkov, ki so po statističnih podatkih v enem mesecu porasli za 13 odstotkov.

Po modelni kalkulaciji Kmetijskega inštituta Slovenije je so marca znašali stroški prireje litra mleka na kmetijah 6,72 dinarja (februarja 6,01 dinarja) in na družbenih posestvih 6,81 dinarja. Ker že izračun temelji na povprečni mlečnosti 3800 litrov mleka na kravo, pomeni, da bo povprečna cena 5,35 dinarja za liter krila stroške prireje le nadpovprečnim rejcem. ● C. Z.

Izvršilni odbor Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke

Zahteva po zamenjavi kmetijskega ministra

Ljubljana, 5. aprila - To, kar je bilo pričakovati, se je tudi zgodilo: ker je Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka že nekaj časa nezadovoljna z delom republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je izvršilni odbor stranke na petkovi seji zahteval takojšnjo zamenjavo ministra prof. dr. Jožeta Osterca.

Izvršilni odbor je sprejel takšno zahtevo na podlagi stališč, izraženih na občnih zborih nekaterih podružnic ter na sejah poslanskega kluba, in zaradi izrazitega poslabšanja razmer v kmetijstvu v minulem letu. Cenovna razmerja med odkupnimi cenami mleka in živine ter cenami mineralnih gnojil, dieselskega goriva in drugega reprodukcijskega materiala so porušena, davčne obveznosti so se v enem letu povečale 10 do 20-kratno, poslabšal se je tudi položaj kmetov na področju pravic iz socialnega zavarovanja, vlada je zavrnila predlog za regresiranje "kmečke nafte", manj je premij in regresov... Ob vsem tem pa se po mnenju izvršilnega odbora kmečke zveze v javnosti ustvarja vtis, da so kmetje postali privilegirani sloj prebivalstva, ki je deležen številnih ugodnosti na račun drugih.

Kmečka zveza je še posebej zaskrbljena zaradi postopkov pri sprejemanju zakonodaje o zadružništvu, gozdarstvu in lastninjenju pa tudi zavoljo stališč, ki zadevajo konkurenco v živno-zdravništvu, kmetijsko-gozdarsko zbornico in denacionalizacijo, še zlasti vračanje podržavljenih, zaplenjenih ali kako drugače krivično odvzetih kmetijskih zemljišč in gozdov. V kmečki zvezi menijo, da največji del odgovornosti za takšno stanje nosi sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki ima tudi nedopusten odnos do stališč in zahtev stranke, ki zastopa stališča kmetov in je po številu poslancev najmočnejša stranka Demosove vladne koalicije.

Izvršilni odbor kmečke zveze bo zahtevo po zamenjavi kmetijskega ministra z ustrežno obrazložitvijo predložil predsedniku republiškega izvršnega sveta Lojzetu Peterletu, sklenil pa je tudi, da bo kandidata za ministra predlagala kmečka zveza. Iz krogov, ki so blizu kmečke zveze, nam je uspelo zvedeti, da kmečka zveza namerava predlagati na to mesto svojega podpredsednika in predsednika poslanskega kluba Marjana Podobnika. ● C. Z.

Stališče zadružne zveze do "poziva" sekcije za agroživilstvo

Normalno je, da dolžnik vrne dolg

Trditve o obveznostih družbenega in ugodnostih zasebnega kmetijstva niso točne.

Ljubljana, 5. aprila - Sekcija za agroživilstvo, ki deluje pri Gospodarski zbornici Slovenije, je pred nedavnim naslovila političnim strankam in slovenski javnosti v premislek poseben poziv, ki smo ga v skrajšani obliki objavili tudi v našem časopisu. Poziv je pred nedavnim obravnaval tudi upravni odbor Zadružne zveze Slovenije in sklenil, da za javnost pripravi posebno informacijo, ki bo realno prikazala nekatere netočne trditve iz poziva. Tudi stališča zadružne zveze objavljamo v skrajšani obliki.

● Ni se mogoče strinjati s trditvijo, češ da rešitve (poleg pridobitve lastninske pravice do teh sredstev) predvideva, da se zadrugi ali zadružni zvezi na podlagi dokumentirane zahteve vrne revalorizirana vrednost združenih, vloženih ali prenesenih, pa ne vrnjenih sredstev. Samo po sebi je razumljivo in v vseh pravnih ureditvah uveljavljeno načelo, da dolžnik vrne upniku revalorizirani dolg.

● Trditve o obveznostih družbenega in ugodnostih zasebnega sektorja kmetijske pridelave niso točne. Danes sta oba sektorja deležna enake državne pomoči, v preteklosti pa ni bilo tako. Kmetje niso bili nikoli deležne kritja izgube v prireji mleka, nekatere farme pa so dobile izdatno podporo, ker bi jih sicer morali zapreti. Družbena posestva so imela prednost pri nakupu zemljišč in pri posojilih.

● Tudi trditve, da kmetijska podjetja, ki razpolagajo le z

10,9 odstotka obdelovalnih površin, ustvarjajo kar 40 odstotkov družbenega proizvoda slovenskega kmetijstva, ni točna, saj delež vsebuje tudi del, ki ga ustvarijo kmetijske zadruge. Ne podcenjujemo deleža družbenih posestev v kmetijski pridelavi, vendar je težje pridelave kljub temu na kmetijah.

Kar zadeva produktivnost, pa tole: če upoštevamo, da družbeno kmetijstvo gospodari večino na kakovostni zemlji in na zaokroženih kompleksih, kmetje pa na dosti slabših in razparceliranih površinah, je vsaka nadaljnja dobromerna razprava o večji oz. manjši produktivnosti odveč. ● C. Z.

Občni zbor podružnice SKZ-LS Jesenice

Divjad povzroča škodo

Jesenice, 5. aprila - Na nedavnem občnem zboru jeseniške podružnice Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke (pripravili so ga v hotelu Triglav v Mojstrani) so za predsednika podružnice ponovno izvolili kmeta Janeza Šebata iz Smokuča, v razpravi pa so najbolj izpostavljali dva problema: škodo, ki jo povzroča divjad, in krivično določitev demografsko ogroženih naselij.

V jeseniški podružnici kmečke zveze se ne strinjajo z razvstitvijo naselij med demografsko ogroženih, kakršno vsebuje zakon, saj ugotavljajo, da so zaradi počitniških hišic in njihovih stanovalcev izpadla iz razvrstitve nekatera naselja (Zgornja Rastanova, Plavški in Jeseniški Rovt, Prihodi), ki so sicer demografsko ogrožena. Zahtevajo, da se pri razvrščanju upoštevajo tudi druga merila.

Kar zadeva škodo, ki jo povzroča divjad, so kmetje najbolj jezni na risa, ki ni avtohtona žival in ogroža predvsem nadaljnjo rejo drobnice, pa tudi na drugo divjad, ki je po njihovih besedah samo v zgornji savski dolini uničila že 20 hektarjev mladega smrekovega drevja. Kmetje zahtevajo zmanjšanje divjadi na zno-sno raven in odstranitev risa.

MEŠETAR

Spomladi je čas sajenja grmovnic in okrasnega drevja. Zato smo se tokrat pozanimali v Mercatorjevi drevesnici Pino v Strazihu pri Kranju, kakšna je ponudba teh rastlin. Iz bogatega izbora navajamo cene le nekaterih, najbolj iskanih artiklov, ki morda zanimajo tudi vas!

artikel	enota	cena din
GRMOVNICE		
kotoneaster	sadika	25
češmin	sadika	24—50
rododendron	grmič	260
azaleja, domača	grmič	112
azaleja, uvožena, večja	grmič	540
resa, spomladanska in jesenska	sadika	24
bor, plazeči	sadika	40
RASTLINE ZA ŽIVO MEJO		
thuja, navadna	sadika	40
thuja, smaragdna, prosto		
rastoča	sadika	140
gaber	sadika	15
OKRASNA DREVESA		
javor, uvožen	sadika	550—770
omorika	sadika	370
srebrna smreka	sadika	340
borovec, vrtni	sadika	260
ZEMLJA IN GNOJILA		
mešana zemlja za lončnice	vreča, ca. 3 kg	25
	vreča, ca. 15 kg	150
humovit	vreča, 3 kg	25
	vreča, 5 kg	40

biopost	vreča, 10 l	72,30
BIOGRENA, 3 vrste		
(stalgrema, media, super)	vreča	123—184

Sedaj je še zadnji čas tudi za sajenje sadnih dreves. V drevesnici Vinka Hafnerja v Dorfarjih imajo še dovolj sadik raznih sort jablan po 50 din; enaka je cena za hruske, kjer je izbirna manjša, malo pa imajo tudi sadik treh vrst sliv po 80 din; naprodaj so še grmiči črnega in rdečega ribeza po 25 din. Kdor bi želel kakšno drugo vrsto sadja, bo moral sadike poiskati v kateri drugi okoliški drevesnici ali drugod. S. Saje

Kakšne so cene rezervnih delov za kmetijsko mehanizacijo v trgovini Agroizbira v Čirčah pri Kranju.

Vrsta izdelka	cena v dinarjih
Gume	1799,00
10.75-18	2985,00
10.75-15	939,70
600x16	1962,90
750x18	3023,35
10-28	3998,00
11-28	5482,50
13-28	
Akumulatorji	734,20
12 V 35 Ah	912,30
12 V 45 Ah	1031,00
12 V 50 Ah	1219,00
12 V 63 Ah	1799,00
12 V 97 Ah	2300,00
12 V 110 Ah	2496,00
12 V 135 Ah	2599,00
12 V 140 Ah	

Vitomir Gros pri Slovencih v Argentini

Državlanske vojne ne bomo proslavljali

Kranj, 5. aprila - Vitomir Gros je od 10. do 18. marca po naročilu Liberalne stranke obiskal Slovence v Argentini, pogovor je toliko bolj aktualen, ker se približuje Svetovni slovenski kongres.

"Kakšen je bil povod obiska?"

"Naša liberalna stranka je ugotovila, da Slovenci po svetu niso informirani o dejanskih dogajanjih v Sloveniji in da tudi mi nismo, kako živijo in delajo oni."

"Kaj je narobe, je stikov nasploh premalo?"

"Niti ne, preveč strogo so usmerjeni, občutek imam, da so dirigirani. Mislim, da naši ljudje, ki so poslani med Slovence po svetu, preveč z bojaznijo hodijo tja in premalo jasno povedo svoje stališče, kar sem razbral iz reakcij Slovencev v Argentini. Zadovoljni so bili, ker sem govoril naravnost, tudi če je bila kakšna zadeva za nas ali zanje neprijetna."

"Kje vse ste bili?"

"V glavnem v predmestjih Buenos Airesa, kjer živijo Slovenci bolj ali manj strnjeno. Predvsem sem bil v slovenskih domovih, na raznih prireditvah, organizirali so sestanek v Slovenski hiši, bil sem tudi na sestanku, ki ga je v tej hiši imela gospa Hribarjeva s Slovenci."

"Koliko pa je tam Slovencev?"

"Natančnih podatkov ni, se pa številke zelo razlikujejo, od 20 do 50 tisoč. Točnih podatkov ni nihče zbiral, očitno prejšnji oblasti ni šlo za to, da se ugotovi, koliko Slovencev je tam, ampak - bom kar naravnost povedal - da dela zdrahe med Slovenci."

"Koliko pa zdaj po teh zdrahah zaupajo?"

"Niso jim tako do živega prišli, kot bi človek mislil in kakor se tukaj tudi piše. Uspeli pa so uničiti tri domove, ki so jih imeli Staroslovenci, nagovorili so jih, da so jih prodali in zgradili dom Triglav, ki se je počasi prelevil v slovensko-jugoslovansko dom. Prišlo je celo tako daleč, da se tam vse manj govori slovensko, vse bolj špansko in da je postal shajališče Argentinec. Z delovanjem jugoslovanskega veleposlaništva je ta dom postal leglo levčarjev."

"Torej Slovenci tam nimajo svojega shajališča?"

"Slovenci, ki so prišli po vojni, politična emigracija, ima veliko svojih ustanov, ki pa so neodvisne od jugoslovanskega veleposlaništva in Slovenske izseljenke matice, sodelujejo sicer z njimi, vendar se očitno niso pustili zapeljati. Tam dejansko gojijo slovenski jezik in slovensko kulturo in še sreča, da so vztrajali na svojem."

"Kako gledajo na spremembe pri nas?"

"Moram reči, da s precejšnjim nezaujanjem. Bili so zelo navdušeni, ko je prišlo do volitev, po pripovedovanju sodeč še bolj, ko je prišlo do uspešnega plebiscita. Teden dni za tem pa so bili razočarani, v središču Buenos Airesa so hoteli pripraviti veliko manifestacijo, vendar so iz Slovenije dobili namig, naj tega ne naredijo, in to od vlade in predsedstva."

"Kako so si to razlagali?"

"Povedali so mi le, da so bili zelo razočarani."

"Pravite, da je bila tam tudi Spomenka Hribarjeva?"

"Prišla je nekaj dni za menoj, poslana je bila od komisije za Svetovni slovenski kongres pri republični skupščini, skupaj z novinarko Alenko Puhar. Moram povedati, da se je zlasti gospa Puharjeva tam obnašala nerodno, na določene trenutke celo arogantno. Nerodno, ker je na Slovenskem radiu dogajanje v Sloveniji primerjala z dogajanjem na Majskem trgu v Buenos Airesu, kar je neprimerljivo (manifestacija ultralevičarskih mater, ki naj bi jim vojska zaprla ali pobila sinove, pa so jih kasneje našli kot komunistične gverilce v raznih krajih sveta). Kdor se majčkeno spozna na politiko v Argentini, ve, da je to nedopustna izjava za demokratično deželo. Seveda je zrevoltirala argentinske Slovence in takoj, ko se je začel pogovor med gospo Hribarjevo, je prišel ta očitni protesti pa, namesto da bi se opravičila, se je začela pripraviti z vso dvorano."

"Je šlo na eni strani za nevednost, na drugi za osebo občutljivost?"

"Ne, to je tako, kot če bi nekdo v Nemčiji na isto vprašanje izjavil, da dogajanje v Sloveniji primerja s požigom Reichstaga."

"Je po tem zanje Svetovni slovenski kongres vprašljiv?"

"Stranka me je tja poslala tudi zato, ker se nam je zdelo, da gospa Hribarjeva ne bo znala prepričljivo govoriti tem Slovincem in po incidentu Puharjeve z občinstvom se je to dejansko tudi pokazalo. Argentinski Slovenci so zelo nezaupljivi do vsake, oni temu pravijo frontne organizacije v Sloveniji, ker se bojijo ponovne prevare, tako kot so jo doživljali med vojno z Osvobodilno fronto. Takoj potegnejo paralelo. Mislim, da sem jih uspel prepričati, da bodo kljub vsemu prišli s svojim zastopstvom, težko pa, da bodo nastopali na kongresu pod rdečo zvezdo, to jih pa zelo moti."

"Stike ste imeli tam tudi s tako imenovano drugo stranjo, kaj bi se moralo pri nas še spremeniti, da bi prišli brez strahu?"

"Rekli ste druga stran, nič jih nisem ločeval, zame so bili vsi Slovenci, glede tega sem neobremenjen. Naravnost sem jim povedal, da je bil moj oče v partizanih štiri leta, čeprav ni bil nikdar v borčevski organizaciji. V vsakem gibanju so na vsaki strani dobri, slabi in mešani. Je pa tako, da so me v marsikateri stvari prepričali, dejansko smo že veliko stvari vedeli, da ni tako, kot je naše zgodovinopisje pisalo."

"Tam teh ločnic ne vlečete?"

"Ne, sebe štejejo za politične emigrante. Predvojni Slovenci so bili ekonomski emigranti, predvsem iz Prekmurja, in politični emigranti izpod fašizma. Ti so bili naši prejšnji oblasti malo bolj naklonjeni, čuti pa se, da so se že malo bolj asimilirali, čeprav lepo slovensko govori celo četrta generacija."

"Kaj ste izvedeli novega, kar še ne vemo?"

"Zanimivo mi je bilo, kako so prikazovali dogajanje recimo na Urhu. Pri komandantu domobranske postanke sem stanoval in gospod Ivan Korošec mi je zelo prepričljivo dokazal, da enostavno ni res, kar je trdila naša zgodovina in to podprl z dokazi. Tam sem prebral nekaj poglavij knjige Podbevškove o sv. Urhu, že stil pisanja je skrajno nemaren, v njej pa je kup laži, ki so lahko dokazljive, na primer zamenjane fotografije, osebe."

"Torej moramo še v marsičem svoj pogled na zgodovino spremeniti?"

"Tako kot se je pokazala čisto drugačna resnica o pobojuh v Rogu, tako se bo pokazala tudi o teh pokolih, na eni in drugi strani. Argentinski Slovenci očitajo, da jih pri nas še vedno imenujejo narodne izdajalce. Zanimivo je, da je bil skoraj vsak, s katerim sem govoril, najprej partizan, simpatizer ali sodelavec v partizanskem odporu, ko pa so ugotovili, kakšne neumnosti so včasih počeli, so šli na drugo stran. Najbolj so jih zrevoltirali pokoli v ljubljanski pokrajini, takrat so se obrnili v samoobrambo, dobesedno prisiljeni so bili v to."

"So tam v glavnem Dolenjci?"

"Ne, tudi precej Gorenjcev je, so pa res pretežno z Dolenjskega in iz ljubljanske okolice, s Štajerskega jih je manj."

"Ob 50-letnici začetka druge svetovne vojne pri nas..."

"To je prav, da ste rekli začetka vojne, ne Osvobodilne fronte..."

"Bi lahko spremenili pogled na zgodovino, tudi stranke boste verjetno pritisnile na to?"

"Prišlo je do zapleta pri praznovanju 50-letnice t.i. Osvobodilne fronte, naša stranka je zastopala stališče, da je potrebno najprej ugotoviti vso resnico in dokončno analizirati in objaviti vso vlogo, ki jo je tedanja komunistična partija odigrala v tem gibanju in v vojni. Brez tega naša stranka ne bo šla na nobeno praznovanje, vzdržali se bomo praznovanja 50-letnice Osvobodilne fronte."

"Glede tega je še zelo malo narejenega?"

"Nič. Zadnjič je bil na predsedstvu Republike Slovenije pri gospodu Zlobcu sestanek, poslali smo našega sekretarja, govorili so o tem praznovanju. Ko je povedal našo misel, so se tako gospod Ribič kot Školč in gospod Žakelj dobesedno odplazili iz dvorane. Naš sekretar je potem borcem povedal, pogledajte, zopet ste ostali sami, tako kot med vojno. Stranke, ki nadaljujejo tradicijo bivše komunistične partije, so vas zapustile na političnem prizorišču. In iz protesta je potem sestanek zapustil tudi naš sekretar."

Vitomir Gros med argentinskimi Slovenci v Slovenskem domu v Buenos Airesu, kjer so lepo uredili steno s knežjim kamnom in grbi slovenskih mest, prav nad knežjim kamnom je kranjski, poleg njega loški grb.

dal našo misel, so se tako gospod Ribič kot Školč in gospod Žakelj dobesedno odplazili iz dvorane. Naš sekretar je potem borcem povedal, pogledajte, zopet ste ostali sami, tako kot med vojno. Stranke, ki nadaljujejo tradicijo bivše komunistične partije, so vas zapustile na političnem prizorišču. In iz protesta je potem sestanek zapustil tudi naš sekretar."

"Kaj bo zdaj iz tega?"

"Mi se praznovanja ne bomo udeležili, takega zanesljivo ne. Zlasti, ker Osvobodilne fronte takrat sploh ni bilo. Prvič je sporen datum, drugič je bila antiimperialistična fronta, takrat so se komunisti z ramami ob rami s Hitlerjem borili proti tako imenovanim imperialistom Angležem, Francozom itd. Komunisti so konec koncev Hitlerja pričakali v Jugoslaviji kot zavznika, na to dejstvo opozarjamo že dolgo. Dokler Hitler ni napadel Stalina, so bili komunisti kolaboracionisti Nemcev, to naj se ugotovi, potem se bomo udeleževali takih proslav."

"Skratka, vi želite, da je proslava protifašistična?"

"Samo to. Državlanske vojne mi zanesljivo ne bomo proslavljali. Bila je, potihem pravzaprav še danes traja. Temu je treba napraviti konec, zato se tako zavzemamo za narodno spravo."

"Zadnjič ste na tiskovni konferenci povedali, da je spravo 5. maja 1945 kot četrto programsko točko sprejela taborska vlada, ki je kasneje končala v Kočevskem Rogu, njen program pa je bil objavljen v tednjem Slovincu?"

"Že večkrat smo to povedali, pa nihče noče zapisati, zelo bomo zadovoljni, če boste v Kranju, v Gorenjskem glasu to prvi zapisali."

"Nekaj članov te vlade še živi?"

"Mislim, da dva. Iz tega je nastal slovenski narodni odbor in ta še vedno deluje med Slovenci po svetu."

"Skrajni čas, da to povedo, dokler še živijo?"

"Ti ljudje so to zapisali, veliko literature imajo, pri nas je bila to prepovedana literatura in mi mislimo, da je ni. Tega je ogromno. Pri argentinskih Slovencih sem videl knjižnico. Neverjetno, koliko imajo gradiva, ustvarili so jo iz nič, saj so brez vsega šli čez lužo."

Razlog, da sem šel v Arentino, je tudi, da poskušamo tam, kjer so Slovenci dobili stike z oblastnimi organi. Tako sem bil tudi v argentinskem parlamentu, kjer sem se zahvalil, da so po vojni sprejeli naše begunce. Treba je priznati, da je Argentina takrat ravnala najbolj humano, sprejela je vse, zdrave in bolne, delazmožne in delanezmožne, brez razlike. Sekretar poslanske zbornice, to je parlamenta, mi je dejal, da je Argentina po svoji ustavi dolžna narediti, da imajo to v preambuli, vendar sem se kljub temu zahvalil, rekel sem, lahko bi ladjo tudi zavrnili. Bistveno drugače je ravnala kot Kanada, ki je sprejela samo zdrave, mlade ljudi, ločili so celo družine, del je šel v Kanado, del v Argentino. Pogovarjal sem se tudi s poslanci v parlamentu, kar dokazuje, da se da navezati stike v vrhom državnih organov, če ima človek voljo. Osamosvajanju Slovenije so zelo naklonjeni, verjetno ne bodo prvi, bodo pa zelo hitro priznali samostojnost Slovenije, v nasprotju s trditvami opozicije in na žalost tudi nekaterih v Demosu, da nam svet ni naklonjen, kar sploh ni res."

● M. Volčjak

Kruh naš vsakdanji

Žafranov, makov, pehtranov...

Sv. Duh, 5. aprila - Koliko mladih, pa tudi starejših gospodinje, ki se kar ne upajo lotiti peke kruha doma. Če bi v petek zvečer samo malo pokukale v hišo pri Godču, kjer stoji peč, bi vse predhodke mimogrede izgubile. Znani škofjeloški kuhar Andrej Goljat je tako mimogrede zamesil cel ducat vrst kruha, da so mu še boljše gospodinje komaj sledile. In ko je zadišalo iz peči in se je po hiši zaslislala vesela spontana pesem, gostje Godčevega kmečkega turizma ta večer niso več zdržali v svojih izbah.

Dve leti že Delavska univerza Škofja Loka uspešno prireja enodnevnne tečaje peke kruha v svoji kuhinji na Podnu. Tokrat pa so za spremembo peko kruha predstavili v kmečki hiši, v kmečki peči. Bili smo gostje kmečkega turizma pri Godču pri Sv. Duhu. Obvestilo v Gorenjskem glasu je bilo tako vabeče, da je bila hiša kar prenapolnjena. Malce se je bilo treba podrenjati, ampak vseeno je vse "ratalo". Mize smo porinili skupaj, Andrej je pripravil skledo, peharje, moke in vse dodatke in tako hitro metal skupaj sestavine, da smo mu komaj sledili. Že res, da smo recepture, ki nam jih je razdelila Marija Božičeva, držali v rokah, toda Andrej je bil hitrejši. Da se s takole lahkoto pripravlja in mesi kruh, bi si še od daleč ne mogli misliti. In da kvas samo zdrobi med moko in ne komplicira z nobeno posebno posodico z žlico moke, žličko sladkorja, malce mleka in mlačne vode, da se kvas dvigne, kot me vse po vrsti, je bil za marsikatero pravi šok. Sploh pa trditev, da bodo njegove žemljice pečene v 6 minutah, kruh pa v petindvajsetih minutah. Pa je bilo res.

Kruh je v peharjih, le še malce pomokati ga je treba, da se ne prime prtiča, potem pa za pol ure vzhajati in v peč. - Foto: D. D.

Česa vsega niso ženske vseh starosti, doma od Bleda do Domžal, ta večer stepale pod Andrejevim nadzorstvom: začele so z belim, žafranovim in makovim kruhom, nadaljevale pa s polkoruznim, polrženim in domačim kruhom. Posebnost je bil ajdov kruh z orehi, kamor je Andrej vlijel celo redek krompirjev pire. Na čase stare mame nas je spomnil polržen kruh s suhim sadjem, na Mediteran pa beli kruh z olivami. Pisanega ajdovega kruha s proseno kašo ta večer nismo pripravljali, kajti bilo nas je preveč in bi Andrej z valjarjem nič ne opravič, zato smo pa pripravili grahamov in pehtranov kruh ter žemljice. Te so tudi prve prišle iz peči. Če hočes, da so mehke in voljne, jih moraš pred peko poskropiti z vodo in držati v peči le šest, največ sedem minut.

Čakanje med peko kruha so gospodinje izkoristile za sto vprašanj mojstru Andreju. Ni vedno take priložnosti, da imaš svetovnega kuharja takole blizu. In izvedele so, da je treba potico vedno z roko zavijati in to trdo, potem pa velikokrat z vilicami za žgance prebosti, da zrak lahko uhaja in je potica rahla. Kako dolgo je treba vzhajati mrzlo potico, kako se dela pisan kruh, kako pripraviti kašnat nađev, v kako segreto pečico daš peč kruh, ga je treba med peko pokrivati, kako se naredi testo iz droži, kaj storiti, da se kruh ne drobi, kateri kruh traja najdlje... Odgovori so bili kratki, jedrnat, kajti Andrej Goljat je stvaren mož.

Peč je bila razkurjena, hlebci so v njej že dobivali barvo, ob peči pa je tekel pogovor o kruhu. Z nami je bila namreč tudi prof. Dušica Kunaver, ki se ljubiteljsko ukvarja tudi z etnologijo. Marsikakšno zanimivo legendo, ki zadeva kruh, je povedala. Prvič sem slišala praviti, kako je kruh prišel k nam. Po eni od legend ga je prinesla reka Drava. Revnemu ribiču je nekega dne obljubila, da mu bo pomagala iz revščine. Preplavila je bregove, ko pa so se vode umaknile, je na polju vzniknilo žito... In slišali smo zgodbo o ajdovem zrnu, ki je naše prednike pripeljalo v naše kraje. Boginja jim je dala zrno in dejala, naj se ustalijo tam, kjer bo to zrno v treh dneh vzkalo. Na naših, slovenskih poljih se je to zgodilo...

O Kurentu in Zelenem Juriju, o Kresu, o Ajdovski deklaciji smo slišali razlago Dušice, potem pa je že spet zapel lopar pri peči: kruh je bil pečen. V pičlih petindvajsetih minutah! Miza se je kar kadila od dišečih vročih hlebcev. Katerega bi človek izbral? Najbolj vabljivi so se zdeli pehtranov, makov in žafranov, nič manj pa tudi kruh s suhim sadjem in olivami. Eden je bil boljši kot drugi.

Kvašeno testo ni nobena umetnija in tudi kako toplo kuhinjo imamo, ni pomembno. Malo več kvasa daste, pa bo mimogrede vzhajalo, uči gospodinje Andrej Goljat. - Foto: D. D.

Prepričana sem, da bodo prav vse gospodinje, od najmlajše do najstarejše, doma poskušale Andrejeve recepte. Tako hitre zagotovo ne bodo, saj tudi toliko gledalcev ne bodo imele, da jim bo uspešno, o tem pa ni dvoma.

Naj povemo le še to, da so do konca maja menda vsi tečaji za peko kruha oddani, za tečaje po prvem maju pa bodo gospodinje pravočasno obvestili. Kako se pečejo potice, buhteljni in cvrejo krofi, bo pokazal mojster Andrej, junija pa nas bo naučil osnov italijanske kuhinje. No, vmes boste pa kakšen recept za peko kruha iz Andrejeve kuhinje našle tudi na strani družinskih nasvetov v Gorenjskem glasu. Da vam malce po Andrejevo razvnamemo domišljijo... ● D. Dolenc

Glasov test: Porsche 928 S

Hudič v beli obleki

Ko se po cesti zapodi športnik od nog do glave, kakršen je Porsche 928, človeku zastane dihanje, saj se je treba vprašati, kaj je pravzaprav švignilo mimo. Kakšen je občutek, ko hitrost voznika pritisne ob sedež in se mu zdi, da bo poletel, smo imeli priložnost spoznati na tokratni testni vožnji, ki je bila precej drugačna od tistih z običajnimi avtomobili.

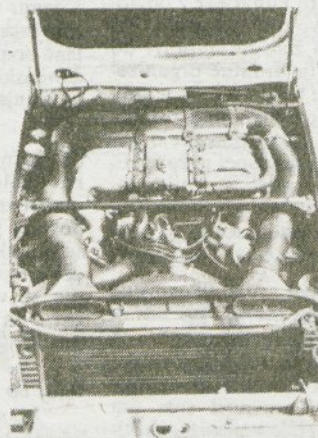
Porsche 928 je v programu že od konca sedemdesetih let, vendar pa kljub temu do danes ni izgubil atraktivnosti. Gre za izredno nizek športni avto z zaobljenim motornim pokrovom, močno izbočenima blatnikoma in počasi padajočim in zožanim zadkom. Notranjost omogoča potnikom več ležanja kot sedenja. Še vžig s ključem zaščitenim z rdečo plastiko in raketni izstrelek, pardon, avto se premakne ali bolje rečeno podivja. Preglednost z voznikovega sedeža je dokaj slaba in sicer zaradi nizkega sedenja in precej dolgega motornega pokrova. To je seveda razumljivo, kajti avto je namenjen izključno športni vožnji po ravnih cestah brez grbin. Takoj, ko porschejevo podvozje začuti, da podlaga ni ravna se začne obnašati precej poskakujoče in nasploh nemirno. Voznik ima v primerjavi z običajnimi avtomobili presenetljivo veliko dela z volanom, ki je kljub servo ojačevalniku precej trd za obračanje. Velik del zasluga za to imajo tudi platišča s širokimi gumami, ki pa po drugi

strani omogočajo brezhibno lego na cesti. Pri porscheju namreč velja zakonitost, da avto uboga natanko tako kot mu ukaže voznik. Če je voznik v ovinku neodločen in preveč obrača volan, mu avto zagotovo obrne hrbet, to pa utegne biti pri večjih hitrostih neprijetno ali celo usodno. Kakšnih drugih posebnih opravil vozniku ni treba opravljati, ker mu porsche ne nudi nič drugega kot skoraj malce preveč klasično armaturno ploščo z merilnikoma hitrosti in vrtljajev ter instrumenti za kontrolo količine goriva in temperature motorja. K temu sodijo tudi velika okrogla stikala, ki so na pogled staromodna, vendar pripravna. Tako kot v drugih avtomobilih

podobnega kova tudi pri porscheju prestavna ročica drsi po prirejenih kanalih, zato mora biti prestavljanje precej natančno. Porsche je na zunanji precej hrupen, njegov zvok je podoben grmenju, kar pravzaprav ni čudno, če vemo, da ga ustvarja 4967 kubični motor. Znotraj tega grmenja pravzaprav ni slišati, sliši se samo zvok črpalke za gorivo, ki pa je podoben zvoku sesalca za prah. Motor in menjalnik sta v dobrem sozvočju, saj avto dobro pospešuje v vseh prestavah, tudi v peti, tako da si voznik lahko dovoli prehitevanje tudi takrat, ko gre nekoliko bolj za tesno. Kakor hitro se avto pospešuje, tako hitro ga je mogoče tudi ustaviti, kar je zasluga dobro prirejenih diskastih zavor. Skratka voznik je lahko skoraj povsem brez bojazni, da ga bo avto pustil na cedilu, tudi v primeru, če si zaželi resnične dirkaške vožnje.

Seveda so zaradi športnosti precej prikrajšani tisti, ki so obsojeni na sedenje na zadnjih sedežih, ki se jim pozna, da so namenjeni pretežno za zasilno uporabo, saj je sedenje na njih znošno samo, če sta prednja sedeža pomaknjena skoraj povsem naprej. Povsem neosnovano bi bilo tudi pričakovati, da se v porschejevem zadku skriva velik prtljažni prostor, saj se pod njim bohoti velika

posoda za gorivo. Če potegnemo črto pod našo testno vožnjo, lahko zapišemo, da je Porsche 928 športnik, s katerim je treba delati približno tako grobo kot s tovornjakom. Ko voznik obvlada takšno delo, je vožnja z njim samo še vprašanje užitka.

TEHNIČNI PODATKI (TOVARNA): motor: osemvaljni, 4967 ccm, 243 kW (330 KM). Največja hitrost 275 km/h. Teža: 1609 kg. Poraba pri 90, 120 (V. prestava) in pri mestni vožnji: 9,7/12,0/21,9 l neosvinčene bencina na 100 km. Cena v Nemčiji: 145.900 DEM. ● M. Gregorič, slike Jurij Cigler

PORSCHE 928 S, NAPRODAJ. ☎ 74-577

Novo v Avtomarketu

Avtomarket iz Črnuč, ki se je dobro uveljavil s prodajo vozil Fiat, je svojo ponudbo še razširil. Sedaj prodajajo tudi vozila Opel. Na zalogi imajo model kadett 1.4 z metalno barvo in katalizatorjem, v sedmih dneh pa dobavijo tudi vectro 1.6 prav tako z metalno barvo in katalizatorjem. Cena za posredniški nakup kadetta je 15.700 DEM in 134.930 dinarjev, ali 274.130 dinarjev do registracije, za vectro pa 21.000 DEM in 176.300 dinarjev, ali 469.200 dinarjev do registracije.

Lada super taiga

Pred kratkim je beljaška firma Ortner začela prodajati popolnoma novo izvedbo terenskega vozila lada taiga, ki ga pri nas poznamo pod imenom lada niva. Gre predvsem za oblikovne popravke osnovnega modela, poleg tega pa se lada super taiga ponaša tudi s pogonom na vsa štiri kolesa, diferencialno zaporo, 12 prestavami in katalizatorjem. Prenovljena taiga ima tudi aluminijasta platišča, na katera so pri Ortneju natakli gume dimenzije 215/65/15. Celostno podobo vozila zaokrožajo ojačani prednji odbijači, razširjeni blatniki, strešni spojler v barvi vozila, meglenke, športni sedeži, v usnje oblečen volan in stereo avtoradio. Lada taiga stane pri firmi Ortner 111.000 šilingov, izvedba super taiga pa 158.000 šilingov.

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

ORGANIZIRA ŠTUDIJO OB DELU:

- Ekonomska fakulteta (Ljubljana)
- Tehniška fakulteta (Maribor)

Sprejemamo prijave za vpis **NOVINCEV** za študijsko leto 1991/92.

Vse informacije dobite osebno ali po tel. 217-481 in 212-891.

Rent-a-car ponudba

Podatke iz razpredelnice smo za vas zbrali pri treh letaliških servisih in dveh zasebnikih v Kranju: Rent-a-car Lipa s Kokrice in VIC-Mladi voznik z Zlatega polja. Najnižje tarife so poudarjene.

Zasebna rent-a-car servisa sta cenovno ugodnejša od družbenih, njuna slaba točka je le manjši voznik park. Sicer pa je tudi v letaliških servisih najboljše vozilo rezervirati nekaj dni prej, saj ga boste težko dobili takoj. Ob prevzemu avtomobila servisi zahtevajo različno visok polog. Zasebnikoma boste plačali le predviden znesek najema, v Kompas boste zahtevali 20 odstotkov več, Avis najmanj 1.500 din za dnevni in 3.500 din za tedenski najem, Alpetour pa vsaj 3.000 din za dnevni in 5.000 din za tedenski najem. Po želji za dodatno zavarovanje vozila (ob morebitni nezgodi potem nimate stroškov) v izposojevalnicah na letališču plačate od 55 do 100 din (glede na kategorizacijo razred avtomobila), za vsak dan izposoje, pri Lipi (tu je zavarovanje obvezno) od 40 do 60 din, v VIC-u pa je enotna cena 50 din. Potnike v družbenih izposojevalnicah lahko zavarujete za 25 do 30 din, v VIC-u pa za 20 din na dan. Oba zasebnika po želji dostavita vozilo na željeno mesto kadarkoli v 24 urah, v Avisu avto tudi dostavijo, v Kompas le do Kranja, v Alpetourju pa vedno, kadar imajo prostega šoferja.

	Cena v din	Na dan	Na teden	Vsak KM	Neomejeni km na teden
KOMPAS	R4	230	1.380	2,30	4.830
	Nissan Sunny	565	3.390	5,65	11.865
ALPETOUR	R4	215	1.450	2,10	4.800
	BX	500	3.300	5	12.500
AVIS	R4	442*		2,40	6.188
	Mazda 323	858*		4,60	12.012
»LIPA«	Zastava 101	420*		2,10	4.690
	Nissan Sunny	800*		4	8.820
»VIC«	R4	200*	2.100**	2	3.800
	Mazda 323	400*	4.200**	4	8.000

*v ceno je že vračunanih 100 km vožnje

**že vračunanih

Vse tri letališke izposojevalnice oddajo vozilo le osebam, starim vsaj 21 let in z vsaj dve leti veljavnim vozniškim dovoljenjem, v Lipi je določena starost 23 let, v VIC-u pa kot kaže zaupajo mladim voznikom, saj si lahko avto izposodite že pri 20. letih in že eno leto po pridobitvi vozniškega dovoljenja. Avis nudi popust ob plačilu s kreditnimi karticami, v Lipi pri najemih nad en mesec, v VIC-Mladi voznik pa je precej možnosti popustov (glede na dobo izposoje in zasedenost vozil), vozilo je možno najeti in plačati tudi samo za nekaj ur ali le za konec tedna (weekend najem ima tudi Kompas), z vozilom pa si lahko izposodite tudi voznika. ● T. Jurjevec

Dva fiata v pokoj

Poljska avtomobilska tovarna FSO je pred kratkim upokojila svoj model fiat 125 P. Zgodovina tega, tudi pri nas dobro znanega avtomobila sega v čas pred petindvajsetimi leti, ko so ga pod imenom 125 PZ začeli izdelovati Italijani. Poljaki so se za ukinitev proizvodnje odločili, kljub temu da je omenjeno vozilo vplačalo še 40.000 kupcev. Po neuradnih virih vse kaže na to, da bo avtomobilski trg zapustil tudi priljubljeni malček fiat 126 P. V tovarni FSM naj bi morda že letos začeli s proizvodnjo fiata micro, ki ga za poljsko tovarno konstruirajo v Italiji. Micra bosta poganjala motorja s 700 in 900 kubičnimi centimetri, zato bo verjetno izrinil tudi fiata 126 bis, ki je opremljen s šibkejšim od teh dveh motorjev. ● M. G.

Koliko je vreden dinar

Tečajna lista z dne 5. aprila

Država	Devize	Velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	127,8657
Nemčija	100 DEM	900,0000
Italija	100 ITL	1,2103
Švica	100 CHF	1068,8116
ZDA	1 USD	15,0255

Dinar čez mejo - Na avstrijskem Koroškem je v bankah treba za sto šilingov odšteti 190 dinarjev in več. Pri Sparovcu, kjer je menjava še vedno med najugodnejšimi, pa je sto šilingov vrednih 180 dinarjev. V Italiji je dinar vreden še vedno od 50 do 60 lir, najbolje pa menjajo v Tržaški kreditni banki.

Črna borza - Zadnje čase je na črnohorzijanskem trgu malce manjša ponudba kot povpraševanje. To pa pomeni, da se je menjalni tečaj ustalil na 13 dinarjev za marko. Cenejši nakup je trenutno dober nakup, dražje pa se menda ne splača kupovati.

POSOJILNICA - BANK

BOROVLJE - Tel. 9943-4227-3235

podružnica BRODI - tel. 6227

ZANESLJIVO VARČEVANJE
- VISOKO OBRESTI

LESNA INDUSTRIJA
IN OBJEKTI, p.o.Kidričeva 56, 64220 Škofja Loka
Telefon: 064/632-181; Telefax: 064 631 114

UGODNO

izkoristite ugodno priložnost za nakup vseh naših proizvodov v mesecu aprilu:

- nakup s popustom 10 - 15 % za gotovino
- nakup na obroke ali potrošniško posojilo

NAŠ NASVET ZA DANES
ZA KMEČKI TURIZEMOmara
iz smrekovega lesa

CENA
14.674,00 din
- 15 % popust =
12.473,00 din

sprejemamo tudi plačilo s smrekovim lesom

TRGOVINA na Trati v Škofji Loki
odprto od 8. - 16. ure, ob sobotah od 8. - 12. ure
RAZSTAVA NA SEJMIH!
ALPE ADRIA v Ljubljani od 9. 4. - 13. 4. 91
GOZDARSKO KMETIJSKI SEJEM V KRANJU
od 12. 4. - 19. 4. 91

Torek, 9. aprila 1991

Naši smučarji tekači so uspešno zaključili letošnjo sezono

Najboljši rezultati našega tekaškega športa

Te dni so z zadnjimi klubskimi tekmovanji končali sezono tudi smučarji tekači. Po precej neobetavnih napovedih so naši tekmovalci dosegli nekaj lepih uvrstitev.

Kranj, 4. aprila - Da pri nas smučarski teki niso najatraktivnejša panoga, ki privlači mlade tekmovalce, vemo že nekaj časa. Vemo pa tudi, da je smučarski tek mnogim postal rekreacija in da se tudi naši tekmovalci že uvrščajo na vidna mesta velikih svetovnih tekmovanj. O rezultatih minule sezone in o smučarskem teku pri nas smo se pogovarjali z glavnim trenerjem naše reprezentance dr. Jaroslavom Honcujem, Čehom, ki se te dni poslavlja od Slovenije.

Kakšna je bila pravkar minula sezona za naše tekmovalce?

"Letošnja sezona je bila za jugoslovanske tekače, strokovno gledano, zelo uspešna. Uspešna je bila praktično na vseh področjih. Največje tekmovalstvo je bilo svetovno prvenstvo v Val di Fiemme, kjer smo bili zlasti zadovoljni s tekom Kavalarija na 50 kilometrov in v štafeti ter Keršajna na 30 kilometrov. Po strokovni oceni, gledano tako uvrstitve kot zaostanke, so bili to eni od največjih uspehov jugoslovanskega teka nasploh. To pa toliko bolj, ker je konkurenca v svetu vse večja, dobrih tekačev je vse več in "špica" se širi. Včasih je bil lahko tekač z deset do dvajset odstotnim zaostankom uvrščen do dvajsetega mesta, trenutno se pri fantih z nad sedmimi odstotki zaostanka ni moglo uvrščati bolje kot okoli tridesetega mesta. Na žalost nam na svetovnem prvenstvu ni uspel, kot smo želeli, nastop štafete. Nunar je imel slab dan in štafeta ni mogla poseči po devetem ali desetem mestu, kar bi bil velik uspeh za našo reprezentanco."

Naše tekačice so mlade in precej neizkušene, zato ste se odločili, da ne nastopijo na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemme. Pač pa so tako mladinke kot mladinci dosegli lepe uspehe na mladinskem svetovnem prvenstvu.

"Mladinsko svetovno prvenstvo je bilo za nas drugo največje tekmovalstvo, na katerem smo dosegli lepe uspehe. Peter Klofutar je z enajstim mestom postavil najboljši rezultat pri fantih, pa tudi drugi tekmovalci in tekmovalke so se je uvrstili do tridesetega mesta: Tomaž Globočnik, Robi Verš, Andreja Grašič in Nataša Lačen. Če bi gledali lačne od nobenega ne bi mogli pričakovati. Zelo pa sem bil zadovoljen tudi zato, ker so dobro tekli v težkih pogojih v Reit in Winklu, saj so znali sedaj dobro teči le po gladkih ledenih "špurah", sedaj pa se prvič niso ustrašili vodene proge. Na mladinskem svetovnem prvenstvu je tudi mene samesnega pozitivno presenetila ženska štafeta, ki se je prvič udeležila svetovnega prvenstva in to na

mojo pobudo in predlog. Štafeta je naprimer premagala kanadsko in francosko štafeto, kar ni malo. Mogoče za športno javnost to ni velik uspeh, zame pa je, ker vem, s kakšnim "materialom" smo nastopali in da sem imel na razpolago praktično le štiri tekmovalce."

Tudi na tekmah svetovnega pokala so naši tekmovalci dosegli nekaj dobrih rezultatov.

"Če samo pogledamo rezultate Joška Kavalarija, je ta v letošnji sezoni dosegel dva najboljša rezultata cele zgodovine jugoslovanskega smučarskega teka. V Lahitju je bil naprimer osemindesetdeseti, kar za javnost ni veliko, dosegel pa je najmanjši zaostanek v vsej zgodovini kar jugoslovanski tekmovalci nastopajo v svetovnem pokalu. Če dodamo k temu še rezultate iz Štrbskega Plesa, iz svetovnega prvenstva in Skandinavije, se lahko naslednjo leto z dobrim treningom začne uvrščati okoli dvajsetega mesta. Seveda pa vsak tekmovalček za dobre uvrstitve rabi čas, da se uveljavi. Tako smo ob analizi letošnje sezone lahko zadovoljni, saj vsega tega ni bilo moč pričakovati. Posebej zato, ker sta bila starejša dva, naprimer Robi Keršajn in Joško Kavalarij, od vodstva reprezentance že praktično odpisana in sem imel težave, da sem jih prepričal, da sta sploh ostala v ekipi."

Prvič ste kot trener smučarjev tekačev prišli v Slovenijo pred desetimi leti in bili tukaj trener tri leta. Nato ste bili trener v Avstriji, glavni trener naših reprezentantov ste postali spet pred lansko sezono. Kakšne spremembe ste vmes opazili pri delu z našimi tekači?

"Ko sem prišel v Jugoslavijo leta 1981, sem vedel, da moram začeti od začetka. Drugič pa sem pričakoval diametralno boljše pogoje. Razlika je bila velika, naprimer, imeli smo veliko večje transportne zmogljivosti Smučarske zveze in klubov, vendar pa tistega najnujnejšega - to je priprava prog za treninge, rolke in pravila pogojev za trening na rolkah, smuče... vse to pa je zelo ostalo za svetom. Mislim, da pa se je vsaj malo na bolje spremenilo mišljenje mladih tekmoval-

cev. Včasih so bili vsi prepričani, da tekmujejo za trenerja, za klub ali Smučarsko zvezo. Danes se vsaj nekateri zavedajo, da tekmujejo najprej zase. Žal pa je še vedno navzoče mnenje klubskih trenerjev, ki so večinoma (razen dveh ali treh mladih) prepričani, da tekmovalci niti koraka ne znajo narediti sami, da mora biti trener povsod zraven. To pa je velika napaka in ostanek administrativnih komunističnih sistemov. V tržnem sistemu pa je poudarjeno, da je človek samostojen in tako tudi tekmovalček. Če pogledamo samo, da imajo na Švedskem manj profesionalnih trenerjev, kot jih ima Jugoslavija. Včasih smo se primerjali z Rusijo, kjer jih je na tisoče... vendar je to neproduktivno delo."

Zaradi nekaterih nasprotujočih mnenj ste v začetku letošnje sezone prihajali v spor z vodstvom naših nordijskih reprezentanc. Dali ste odpoved, jo nato preklicali, sedaj pa menda konec aprila res odhajate?

"Pogodbo za delo z jugoslovansko tekaško reprezentanco sem imel podpisano do 30. aprila 1992. Po določenih problemih in intrigah proti meni, predvsem pa proti teku kot panogi, je bilo nekaj nesporazumov med vodilnimi smučarskimi funkcionarji in menoj. Trenutno stanje je tako, da bo moja pogodba 30. aprila letošnje sezone lahko zadovoljna, saj vsega tega ni bilo moč pričakovati. Posebej zato, ker sta bila starejša dva, naprimer Robi Keršajn in Joško Kavalarij, od vodstva reprezentance že praktično odpisana in sem imel težave, da sem jih prepričal, da sta sploh ostala v ekipi."

Kateri so glavni vzrok nesporazumov?

"Glavni je vsekakor neobjektiven odnos do smučarskega teka. Zelo me je bolela praktično diskriminacija smučarskega teka. Veliko se je delalo za napredek smučarskih skokov in alpskega smučanja, kar je sicer pravilno, vendar pa se ni delalo enako za tek, ki ima kot šport poleg tekmovalstva veliko vlogo tudi v splošnem zdravju ljudi. Če tukaj povem le eno primerjavo. Za trening skokov imajo v Sloveniji čez 130 skakalnic pokritih s plastiko, s keramiko... tekači pa imajo le enokilometrsko progo

Nogomet

Finalni tekmi za pokal Jugoslavije

Kranj, 8. aprila - V sredo, 10. aprila ob 15. uri se bosta na finalni tekmi srečali ekipi mladincev NK Britof in NK Jesenice. Finalna tekma članov za pokal Jugoslavije pa bo ob 16.30 uri. Na njej se bosta pomerili ekipi NK Živila Naklo in NK Mavčiče. Obe tekmi bosta na kranjskem stadionu. ● V. S.

Končalo se je svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

Našim šesto mesto

Ljubljana, Jesenice, 7. aprila - S tekmo med Jugoslavijo in Nizozemsko se je v nedeljo zvečer končalo letošnje svetovno prvenstvo skupine B v hokeju na ledu. Naši so v zadnjih dveh srečanjih z ekipa ma Japonske in Nizozemske pokazali boljše igro kot na prvih tekmah in zasedli šesto mesto.

Tekma med Jugoslavijo in Nizozemsko je prinesla naši reprezentanci drugi par točk. Foto: G. Šinik

Z dvema zmagama so naši hokejisti popravili slab vtis o nastopih na letošnjem svetovnem prvenstvu, vendar pa se jim ni uresničila želja prebiti se v skupino A, kamor pa po igri in organiziranosti prav gotovo sodijo Italijani, ki so premagali vse ekipe in osvojili 14 točk in prvo mesto na prvenstvu. Poleg njih so se v A skupino uvrstili še hokejisti Norveške, Francije in Poljske. ● V. Stanovnik

za rolke na Kokrici. Če bi bila v Sloveniji samo ena dvajsetkilometrski skakalnica, gotovo tudi Petek ne bi bil nikoli svetovni prvak. Drugo, Elan je ukinil proizvodnjo tekaških in skakalnih smuči. Tako se je zbral denar za proizvodnjo skakalnih smuči, za tekaške smuče pa menda pri nas ni interesa... In tako naprej in tako naprej. Tako bi lahko našteval od predračuna naprej. Sam, kot tujec, pa trenutno na tem področju ne morem ničesar spremeniti. Ostane mi le upanje, da bo z leti tek dobil takšno mesto, kot mu pripada. Je pa še vrsto drugih pogojev: od šolske telovadbe naprej do standarda, snega in še marsičesa."

Kakšno delo vas čaka sedaj? Se boste še vračali k nam v Slovenijo?

"V Jugoslavijo bom prišel še velikokrat, saj je zame Slovenija "druga domovina" in to se ne bo spremenilo, čeprav odhajam iz Smučarske zveze. Tako imam precej prijateljev, ki jih bom obiskoval. Tudi tekmovalcem in trenerjem sem pripravljen še dajati nasvete in jim pomagati, kolikor bo v mojih močeh. Sicer pa se Češka spreminja, prehaja v tržno gospodarstvo in sam se nameravam posvetiti managementu, marketingu. Rad bi malo spremenil, saj sem petindvajset let vodil državne reprezentance, bil na desetih svetovnih prvenstvih, na osmih olimpiadah in ne vem, koliko tekmah." ● V. Stanovnik, slike: G. Šinik

KRANJ, KOROŠKA C. 16.
tel.: 212-249

Kolesarstvo

Savčani uspešno po Normandiji

Kranj, aprila - Prejšnji teden se je končala 11. dirka po Normandiji. Na njej je nastopilo osemnajst ekip iz dvanajstih držav, med njimi tudi kolesarji kranjske Save.

Za Savo so nastopili: Polanc, Pagon, Bertonecelj, Žumer, Pilar in Juraja. Kot je po vrnitvi v Kranj povedal trener Matjaž Zevnik, je z nastopom ekipe zadovoljen, saj so glede na močno mednarodno konkurenco dosegli nekaj lepih uvrstitev. Tako je bil Pagon v prvi etapi šesti, v sedmi etapi pa tretji. V skupni uvrstitvi (dirka je imela osem etap) je bil Polanc uvrščen na štiriinštirideseto mesto, Bertonecelj je bil devetinštirideseti, Pagon devetindeseti, Žumer tridesetdeseti, Pilar devetinsedemdeseti in Juraja osemdeseti. Vseh tekmovalcev je bilo na dirki okrog sto dvajset.

Prejšnji teden je zvezni kapetan Bilič določil reprezentante za velike mednarodne kolesarske dirke. Tako sta med kandidati za posamično vožnjo tudi Savčana Pagon in Polanc (rezerva), ki ju čaka nastop na Giru delle Regioni konec aprila in dirki Praga - Varšava od 6. do 14. maja. V A reprezentanci za dirko Alpe Adria sta od Savčanov Polanc in Bertonecelj (rezerva), ki sta tudi v reprezentanci za dirko po Avstriji.

Konec tedna pa je bila tudi seja skupščine Kolesarske zveze Slovenije, na kateri so izvolili novega predsednika KZS. To je Primož Čerin, naš nekdanji reprezentant, sedaj trener kolesarskega kluba As. ● V. S.

Prvenstvo srednješolcev

Jesenice, Kranj, Škofja Loka, aprila - Končala so se področna prvenstva srednješolcev v odbojki in košarki. Odbojkarji in odbojkarice so igrali na Centru srednjih šol na Jesenicah. Med odbojkaricami so bile najboljše dijakinje škofjeloške gimnazije, ki so v finalu premagale domačo ekipo Jesenic z rezultatom 2 : 0. Za škofjeloško ekipo so igrale Anjes Blažič, Polona Štern, Alenka Kepić, Martina Gerkman, Karmen Lotrič, Jana Vidmar, Barbara Zupančič in Špela Balderman. Najboljši gorenjski srednješolci v odbojki so dijaki CSUI Jesenice, ki so v finalu premagali dijakke iz kranjske gimnazije. Igrali so v postavi: Aleš Miko, Sašo Veskočič, Boštjan Malaj, Matjaž Bernik, Aljoša Kovač, Blaž Markelj, Žare Bernard, Dominik Murovec, Jaka Skalar, Primož Pogačnik in Gorazd Lah. Ekipi Škofje Loke in Jesenic bosta tako igrali na polfinalu republiškega srednješolskega prvenstva, ki bo prihodnji teden v Novi Gorici.

Košarko so srednješolci igrali v Kranju, organizatorji so bili SŠTD. Zmagala je ekipa kranjskih gimnazijcev, pred ekipo SC Iskra Kranj. V zmagovalni ekipi so igrali Iztok Prezelj, Janez Mali, Gregor Lojč, Peter Rudolf, Boštjan Račič, Samo Sink, Mitja Skaza, Gorazd Ažman, Jure Eržen, Miloš Golež, Jernej Leben in Vito Rozej. Košarkarice so igrale v športni dvorani Poden v Škofji Loki, tekmovalce pa so prevzeli škofjeloški gimnazijci. Zmagale so košarkarice Gimnazije Škofja Loka pred ekipo SŠEDU Kranj. Loške gimnazijke so igrale v postavi: Maša Primožič, Aljoša Luskovec, Saša Šifrer, Sandra Pejič, Tina Poljanec in Debby Hurwitz. Košarkarice iz škofjeloške gimnazije bodo v polfinalu srednješolskega republiškega prvenstva igrale v Kopru, košarkarji kranjske gimnazije pa v Postojni. ● M. Kordež

Smučarski skoki veteranov

Planica, 6. aprila - V Planici je bilo organizirano peto prvenstvo veteranov - smučarjev skakalcev. Sodelovalo je štirideset tekmovalcev, ki so tekmovali na 15-metrski skakalnici. Najdaljši skok je zabeležil Vlado Ačko iz Šmartnega na Pohorju - 14 metrov. Najstarejši udeleženec pa je bil Mirko Knafelj iz kranjskega Triglava.

Rezultati: kategorija do 35 let: 1. Toni Justin (Stol Žirovnica), Brane Benedik (SKK Triglav), 3. Vlado Ačko (Šmartno na Pohorju); kategorija od 35 - 45 let: 1. Bogdan Norčič (SKK Triglav), 2. Mato Krznarič (Mojstrana), 3. Andrej Cuznar (SKK Triglav); kategorija od 45 let naprej: 1. Jože Dovžan (Stol Žirovnica), 2. Janez Jurman (Dolomiti), 3. Oskar Žnidar (Dolomiti).

Rok Živkovič

Prvenstvo jadranskih padalcev

Begunje, aprila - Konec prejšnjega tedna je društvo jadranskih padalcev Lesce Bled organiziralo odprto prvenstvo za pokal DO ŽO-IS. V soboto so bile tekme posameznikov, v nedeljo pa je bil ekipni nastop s štartom iz Dobrče ter pristankom v Begunjah. Pred številnimi občudovalci je nastopilo 90 tekmovalcev iz vse Slovenije. Rezultati posameznikov: 1. Robi Prešeren (Lesce Bled), 2. Andrej Platiša (Orli Kranj), 3. Srečo Meglič (Orli Kranj). Rezultati ekipno: 1. Kamnik, 2. Bovec, 3. Lesce Bled. Društvo jadranskih padalcev Lesce Bled bo za prvomajske praznike ponovno organiziralo srečanje s tekmovalcem za pokal Slavka Avsenika. ● I. Zupan

Občinsko delavsko prvenstvo v kegljanju

Radovljica, 8. aprila - ZTKO Radovljica je te dni razpisala delavsko prvenstvo v kegljanju, ki bo predvidoma od 18. aprila dalje na kegljišču hotela Jelovica na Bledu. Čas in datum nastopa posamezne ekipe bo določen na osnovi prijav, tekmovalke in tekmovalci pa bodo razdeljeni v tri starostne razrede. Pravico tekmovali imajo vsi zaposleni v radovljiški občini, posamezno podjetje pa lahko nastopi z neomejenim številom tekmovalk in tekmovalcev. Vsak tekmovalček bo imel na voljo 50 lučajev, 25 polno in 25 na čiščenje. Tekmovalce pa bo posamezno in ekipno. Prijavnina za posameznega tekmovalca je 50 dinarjev, plača jo podjetje. Prijave oz. število nastopajočih v moški in ženski konkurenci sprejemajo na ZTKO Radovljica do tega petka, 12. aprila. Na telefonski številki 75-350 pa dobite tudi podrobnejše informacije o razpisu in pogojih tekmovalstva. ● V. S.

Kvalifikacije za prvenstvo v šahu

Kranj, aprila - Zadnje tri konce tedna so mladinci zahodne skupine v domu JLA v Kranju igrali kvalifikacije za slovensko mladinsko prvenstvo v šahu. Med dvajsetimi igralci so se štirje uvrstili naprej: 1. Duško Pavosavič (ŠK Fronta), Simon Kerma (ŠK Ilirska Bistrica), Primož Šoln (ŠK Vrhnika) in Boštjan Markun (ŠK Tomo Zupan Kranj). ● V. S.

Tenis

Pora zmagovalca dvojic

Kranj, aprila - Konec prejšnjega meseca je bil na Rogli prvi teniški turnir dvojic s skupno starostjo najmanj 65 let. Na tekmovalcu so se dobro izkazali kranjski tenisači, saj sta Janez in Marko Por zmagala, Žiga in Mirko Janškovec pa sta bila tretja. Druga sta bila češka tekmovalca Novak - Hayek. Pora sta si z zmago na turnirju priborila polet z letalom Air Canada v Toronto. ● V. S.

Ligaški izidi

Vaterpolo - V devetem kolu 1.B zvezne vaterpolske lige so vaterpolisti kranjskega Triglava gostovali v Beogradu pri ekipi Beograda in zmagali z rezultatom 10 : 15 (3:4, 2:3, 3:3, 2:5). Gole za Triglav so dali: Hajdinjak 1, Peranovič 1, Čadež 1, Tukič 6, Štirn 2, Štromajer 4. S to zmago so Triglavani "z eno nogo" že v prvi A zvezni ligi. ● J. Marinček

Nogomet - Nogometaši Živil - Nakla so v dvajsetem kolu gostovali v Zalcu pri ekipi Partizan Hmezd in izgubili z rezultatom 1 : 0 (1 : 0). Kljub temu so s triindvajsetimi točkami še vedno na odličnem četrtem mestu, v prihodnjem kolu pa doma gostijo ekipo Domžal. ● V. Stanovnik

Košarka - V soboto sta se v Športni dvorani na Podnu v Škofji Loki na prvi tekmi finala pomerili najboljši ekipi v prvi slovenski košarkarski ligi za ženske, ekipa Odeje Marmorja in Kranja. Srečanje je spremljalo okoli dvesto gledalcev, ki so videli res kakovostno košarkarsko predstavo dveh gorenjskih ekip. Zmagala je ekipa Odeje Marmorja z rezultatom 76 : 71 (41 : 31). V dveh preostalih srečanjih (prvo bo že to sredo, 10. aprila, v Kranju) morajo Ločanke le še enkrat zmagati in osvojile bodo naslov slovenskih prvakinj. ● Dare Rupar

Rokomet - V II. zvezni rokometni ligi za ženske so rokometasice Kranja gostile ekipo Mlinotesta in zmagale z rezultatom 21 : 15 (11 : 7). Rokometasice v slovenski rokometni ligi so igrali dvajseto kolo. Ekipa Preddvora se je z zmago vrnila z gostovanjem v Izoli, kjer je premagala ekipo Ferrotehne z rezultatom 28 : 30 (15 : 14). Tekma med Seširjem in Krškim je bila preložena, odigrali pa jo bodo danes, 9. aprila, ob 20. uri v dvorani na Podnu v Škofji Loki. ● V. Stanovnik

Odbojka - Odbojkarice Bleda so v II. ZOL doma gostile ekipo Nove Gorice in jo premagale z rezultatom 3 : 0 (8, 3, 11). V I. SOL za moške so igralci Bleda premagali ekipo Šempetra z rezultatom 3 : 1 (3, 13, -11, 6). ● V. Stanovnik

TRGOVINA ZA OTROKE

Ulica Janka Puclica 7, Kranj,
tel.: 064/325-103
VSE ZA OTROKE IN ODRASLE

- OBLAČILA
- KOZMETIKA
- VOZIČKI
- STAJICE
- SEDEŽI VSEH VRST
- IGRAČE
- HLAČE TRIKON

NAGRADNO ŽREBANJE ZA KUPCE

Nagrade:

1. pralni stroj GORENJE
 2. športni voziček MARELA
 3. avtosedež za dojenčke PRODAN
 4. nakup hlač TRIKON
- in še 45 nagrad

Žrebanje bo v soboto,
25. maja 1991

IZKORISTITE
PRILOŽNOST
UGODNEGA
NAKUPA
IN MOŽNOST
ZA LEPO
NAGRADO

lip bled
lesna industrija

NA SEJMU GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA
V KRANJU, OD 12. - 19. aprila 1991
V NOVI HALI

- VRATA VSEH VRST
- OKNA ● OBLOGE
- POHIŠTVO
- OPAŽNI SISTEMI ZA BETONIRANJE

- 5 % SEJEMSKI POPUST
- 10 % POPUST ZA GOTOVINSKA PLAČILA
- PRI NAKUPU NAD 20.000 BREZPLAČEN PREVOZ DO 50 KM
- UGODNI 6-MESEČNI KREDITI

*Obiščite nas
na sejmu* **V KRANJU**
OD 12. - 19. aprila
V NOVI HALI

TRGOVINA LIP BLED NA BLEDU
tel. 064/77-161

KDAJ JE URA LAHKO NAJKRAJŠA?
KJE JE 60 min. ENAKOVREDNIH 420 min.?

V salonu

Slender You

ESMA PLANINŠEK, STARA CESTA 15, KRANJ, tel.: 218-323

1 ura telovadbe pri nas odtehta 7 ur redne telovadbe, pri tem se izboljša prekrvavitev telesa ● krepi celotna muskulatura ● izboljša gibljivost vseh sklepov

SLENDER YOU NEGUJE VAŠE TELO!

DELAVSKA UNIVERZA
TOMO BREJC KRANJ

NOVO V KRANJU:

- Šola kozmetike
- Tečaj za priučitev v gostinski stroki za poklica KUHAR in NATAKAR
- Tečaj modeliranja in šivanja otroških igračk
- Tečaj za priučitev za poklic VODOVODNI INŠTALATER

Informacije: Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, tel. 217-481.

IMPEKS ★ BTV SCHNEIDER - 70 cm za 25.690,00 din / 3 ČEKI ★ BTV STAR - 40 cm za 9.890,00 din / 3 ČEKI ★ BTV STAR - 51 cm za 10.490,00 din / 3 ČEKI ★ BTV STAR - 55 cm za 12.290,00 din / 3 ČEKI ★ GLASBENI STOLP SCHNEIDER za 5.590,00 din / 3 ČEKI	★ M. M.
--	----------------

PRI NAKUPU ZA GOTOVINO 5 % POPUST!

SAMO ZA GOTOVINSKO PLAČILO! ★ VIDEO RECORDER SILVA - SCHNEIDER za 9.490,00 din ★ BTV SAMSUNG - 51 cm za 8.490,00 din ★ BTV GOLDSTAR - 51 cm za 8.390,00 din ★ GLASBENI STOLP GOLDSTAR za 4.990,00 din	
--	--

**MOŽNOST NAKUPA
NA 6-MESEČNI POTROŠNIŠKI KREDIT!**

Na podlagi 5. člena Odloka o podeljevanju priznanj v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 12/79) Skupščina občine Kranj

RAZPISUJE
nagrade občine Kranj za leto 1991

ZA NAGRADE OBČINE KRANJ SE LAHKO PREDLAGA:

- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije za delo in dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje in odlike in za izredne uspehe pri delu ter za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije občine Kranj pa tudi drugih občin, če so njihovi uspehi pri delu oziroma dejanja pomembna za območje občine Kranj.

V skladu z 10. členom odloka so pobudniki lahko politične stranke, družbene organizacije in društva, delovne in druge organizacije ter krajevne skupnosti. Obrazložene pisne pobude za podelitev nagrad morajo biti predložene Komisiji za odlikovanje in priznanja Skupščine občine Kranj najkasneje do 10. maja 1991. Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku, 1. avgustu.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za odlikovanja
in priznanja

OBČINA KRANJ

Sekretariat za družbene dejavnosti

JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb in izvajanje večjih investicijskih del vzdrževanja družbenih objektov v občini Kranj

1. 0. Predmet izvajanja so posamezna gradbena, obrtniška in instalacijska dela na enem ali več družbenih objektov (npr. šole, vrtci ipd.) v občini Kranj, ki so zaradi dotrajanosti ali poškodovanja potrebni večjih popravil ali obnove v obstoječi izvedbi oz. s sodobnejšimi rešitvami.
2. 0. Pogoji, ki jih je treba upoštevati pri sestavi posameznih enotnih cen ponudbe in izvajanja del:
 2. 1. Dela so vzdrževalno-obnovitvenega značaja.
 2. 2. Posamezna ponudba na osnovi že pripravljenih splošnih popisov del mora vsebovati:
 - a) fiksne cene za enoto posameznih del,
 - b) fiksne cene za enoto kalkulativnih elementov za materiale, polizdelke, prevoze, stroje, urne postavke delavcev raznih dejavnosti in kvalifikacij, faktor in odstotek provizijskih stroškov,
 - c) vse pogoje ponudnika, ki jih zahteva za popolno dokončanje posameznih del glede na vrsto in stanje del, oddaljenost, trajanje fiksnosti cen, način obračunavanja po poteku fiksnosti cen, količinski način obračuna, plačilne pogoje in dr.
2. 3. Ponudnik ima ne glede na obvezno tč. 2. 2. možnost posameznih del - nuditi ločeno - v več variantah (kvaliteta), ki pa za investitorja niso obvezne.
2. 4. Fiksna enotna cena velja na dan roka za oddajo ponudbe. Ponudnik naj opredeli pogoje plačevanja (avans, metodologija).
2. 5. Ponudnik lahko nudi vsa s popisom vsebovana dela ali pa le posamezno vrsto del glede na obseg svoje dejavnosti.
2. 6. Ponudnik je lahko družbeno ali zasebno podjetje, za druga ali zasebnik pod enakimi pogoji.
3. 0. Oddajo del v izvajanje bo investitor zaupal najugodnejšemu ponudniku po lastni presoji nujnosti del leta 1991 po posameznih delih na objektih.
3. 1. Investitor bo dela oddal pogodbeno.
4. 0. Dokumentacija in ostali pogoji za izdelavo ponudb in izvajanje del ter druga pojasnila v zvezi z razpisom, so interesantom na voljo na občini Kranj pri Emini Grabec int. 376. Rok za oddajo ponudb je 15 dni od objave v časopisu.

-25%

Do 25. aprila
smo znižali cene
izdelkom
proizvajalca
COLOR Medvode

Znižanje cen velja za takojšnja
plačila in člane stanovanjskih zadrug

Ne zamudite predstavitev izdelkov
v MERKURJEVIH prodajalnah:

9. aprila: GLOBUS Kranj
10. aprila: FERRUM Ljubljana
11. aprila: BARVE LAKI Škofja Loka
12. aprila: BARVE LAKI Radovljica

Predstavitve bodo od 10. do 12. ure in
od 15. do 18. ure.

JELOVICA

Torek, 9. aprila 1991

Helikopter v alpskem svetu

Nujen sopotnik mnogih dejavnosti

Pomen helikopterja pri reševanju ponesrečencev v gorah je neprecenljiv. Druge možnosti njegove uporabe je treba odmeriti le na nujne polete.

Kranj, 5. aprila - Zaradi različnih mnenj o uporabi helikopterja v alpskem svetu, zlasti z vidika vplivov na okolje, so v Planinskem društvu Kranj pripravili posvet na to temo. Udeleženci pogovora, tudi iz Triglavskega narodnega parka in lovške organizacije, so se strinjali z uporabo helikopterja za humanitarne namene. Žal ekologi iz vrst Zelenih niso izrabili priložnosti za dialog z uporabniki helikopterja.

Osnovni razlog za sklic posveta v Kranju je dejstvo, kot je v uvodu naglasil predsednik PD Kranj Franc Ekar, da so prav kranjski gorski reševalci od leta 1967 sodelovali pri razvoju helikopterskega reševanja v Sloveniji. Glede na razne pripombe o škodljivosti uporabe helikopterja v alpskem svetu zadnji čas so se zato čutili dolžne, da bi skupaj poiskali odgovore na ta vprašanja in hkrati dali tisto mesto helikopteru v gorah, ki mu objektivno pripada.

Določila o koridorjih za plovila ne veljajo za helikoptere, je pojasnil predmet kritike prebivalec namestnik načelnika slovenske milice Boris Znidarič, odgovoren za letalsko enoto milice. Kot je naštel naprej, helikopter uporabljajo v humanitarne namene, za policijsko operativno delo in komercialne polete. Pretežni del poletov, okrog 45 na leto, opravijo za reševanje v gorah; le-to bo poslej povezano tudi z drugim sklopom nalog, saj so ustanovili enoto milice za gorsko reševanje. S prevozi tovarov in drugimi komercialnimi poleti pa zberejo skoraj polovico denarja za pokrivanje stroškov s helikopterja. Za učinkovito delo helikopterskih posadk je nujen tudi določen obseg urjenja, vendar vse naloge skrbno načrtujejo, ker se zavedajo negativnih posledic hrupa.

Odgovor glede motečega vpliva hrupa na živali je dal pilot helikopterja Jože Brodar, ki je tudi lovec, zato med poleti opazuje obnašanje živali v bližini plovila. Zagotovil je, da se

večina živali privadi tudi tehničnim novostim, pa obenem potrdil, da je onesnaževanje zraka s helikopterji v primerjavi z letali zanemarljivo. Med drugim je še navedel, da je le okrog 10 odstotkov vseh poletov na območju Triglavskega narodnega parka, kjer imajo dve zračni poti.

Helikopter rešuje življenja

Več udeležencev kranjskega posveta je naglasilo pomen helikopterja za učinkovito reševanje ob nesrečah v gorah. Marjan Salberger iz podkomisije za vzgojo in tehniko reševanja GRS je naštel prednosti, kot so skrajšan čas reševalnih akcij, zdravniška pomoč na kraju nesreče, lažji in hitrejši transport ponesrečenca ter še posebej naglo ukrepanje ob nesrečah v plazovih. Te prednosti je z medicinskega vidika ocenil dr. Tomaž Ažman iz zdravniške podkomisije GRS, ki je ob podatku o povprečno komaj polurugi uri za oskrbo in transport ponesrečenca s helikopterjem v bolnišnico navedel veliko večje možnosti za njegovo ozdravitev in po drugi strani manjše finančno breme za družbo zaradi posledic nesreč. Zato se je zavzel tudi za uporabo helikopterja z medicinsko pomočjo pri nesrečah v dolini, predvsem na cestah.

Povečan obseg poletov za te namene, za gašenje v oddaljenih krajih in za druge zaščitne ter obrambne naloge je napovedal namestnik republiškega sekretarja za LO Jelko Kacin, ki je ocenil, da 10 plovil milice in

armade v Sloveniji v nobenem oziru ne pomeni omembe vrednega problema. Načelnik UNZ Gorenjske Ivan Hočevar pa je še pojasnil, da ob nadzoru cestnega prometa in državne meje uporabljajo gorenjski miličniki helikopter tudi za oskrbo planinskih prehodnih mest, za iskanje pogrešanih oseb na širšem gorskem področju in podobno. Ne nazadnje, helikopter so že mnogokrat dali v uporabo za prevoz kopice smeti iz gora ob množičnih očiščevalnih akcijah!

Misel načelnika postaje GRS Kranj Emila Herleca, da gre pri uporabi helikopterja večkrat za dvolično obnašanje - pritožb namreč ni, kadar helikopter potrebujejo zagovorniki miru v naravi, je spodbudila k razpravi tudi slednje. Janez Bizjak iz Triglavskega narodnega parka je potrdil, da ne nasprotujejo uporabi helikopterja za reševanje, vendar se zavzemajo za večji red, za točno določena vzletna mesta in poti letenja pri oskrbi postojank, ter opozarjajo na škodljivost širjenja komercialnih poletov, zlasti za prevoz lovskih gostov. Glede vzletnih mest za helikoptere v gorah je Danilo Zbrizaj iz gospodarske komisije pri Planinski zvezi Slovenije obljubil, da bodo to problematiko čimprej rešili v dogovoru s

posameznimi društvi. Glede prevozov lovcev pa je direktor delniške družbe Kozorog iz Kamnika Jože Šaselj pojasnil, da le poredko popeljejo v visokogorje starejše ljudi.

Posvet se je končal z oceno, da je helikopter nujen sopotnik del v alpskem svetu. Ker ga bodo prebivalci v prihodnje še bolj potrebovali, bo seveda treba pretehtati prednosti in škodljivosti njegove uporabe. Da bi čimmanj obremenjevali okolje, pa se bo treba pri bodočih nakupih plovil odločiti tudi za sodobnejše helikoptere. ● Stojan Saje

JELOVICA

Na Kobli naraven pojav

Radovljica, 8. aprila - V 26. številki Gorenjskega glasa 2. aprila smo objavili vest o verjetnem onesnaženju na Kobli. Kot smo pozneje izvedeli od radovljiškega sanitarnega inšpektorja Justina Zorka, si je omenjeni kraj ogledal že 1. aprila 1991. Ob ogledu je ocenil, da gre najverjetneje za naravni pojav, kakršnega so že v preteklosti opazili na Nemškem Rovtu; ob nalivih se namreč na talnih vodah pojavijo mastni madeži, ki so posledica izpiranja rudninskih snovi. Med obiskom na Kobli pa je inšpektor ugotovil, da so nekoliko nižje na smučišču Kobla hranili odpadna olja na nepravilen način; na njegovo zahtevo so olja že oddali v reciklažo. Kakšen je pravi vzrok za mastne madeže na travniških vodah, bi moral s strokovno analizo ugotoviti geolog, za sodelovanje katerega se inšpekcije lahko odločijo le na zahtevo stranke. ● S. Saje

Sanacijski program za varstvo zraka

Prvi v Škofji Loki

Škofja Loka, 5. aprila - S sprejemom osnutka sanacijskega programa za varstvo zraka v Škofji Loki niso storili prvega koraka k izboljšanju razmer, saj so se pred tem lotili več ukrepov za čistejši zrak. Gotovo pa so med prvimi v Sloveniji dobili tak dokument, ki bo pomemben, kot so ocenili na nedavni seji loškega izvršnega sveta, za nove izboljšave.

K izboljšanju kvalitete zraka so v zadnjih nekaj letih bistveno prispevali z uvedbo zemeljskega plina v industrijo. Tehnološke emisije so zmanjšali tudi z izgradnjo čistilne naprave in uvedbo nove tehnologije v tovarni Termo. Na zmanjšanje emisij žveplovega dioksida pa je pomembno vplivalo zmanjšanje porabe premoga za skoraj 5 tisoč ton ter preureditev premogovnih kotlovnice na kurilno olje. Večji onesnaževalci zraka iz industrije, kot so Jelovica, Gradis in no-doveljski Termo, bodo v prihodnosti gotovo morali zmanjšati emisije v dopustne meje, zmanjšati bo treba tudi emisije drobnih kurišč in kotlovnice, še zlasti pa bo treba zmanjšati škodljive vplive prometa z motornimi vozili, ugotavljajo v škofjeloškem sekretariatu za družbeni razvoj.

Na osnovi teh usmeritev so s sanacijskim programom podrobno opredelili tudi kratko-

ročne in dolgoročne ukrepe za izboljšanje kakovosti zraka. Za drobna kurišča in kotlovnice bo najprej treba poskrbeti za redno čiščenje kurišč in dimnikov ter odpravo nepravilnosti v kotlovniceh, za uporabo bolj-ših goriv in za racionalno rabo energije; na daljši rok si je izboljšave moč obetati predvsem od plinifikacije mestnega jedra. Podoben dolgoročni ukrep je predviden za industrijo, ki jo bo treba iz mestnega jedra seliti na nove lokacije, če na starih ne bo moč izpeljati ukrepov za varstvo zraka. Obenem si bodo prizadevali za dokončno usklajevanje tehnčnih emisij z mejnimi vrednostmi. Najpomembnejši dolgoročni ukrepi v prometu bodo izgradnja mestne obvoznice in preopredeljena nega prometa skozi staro mestno jedro ter ureditev parkirišč izven centra mesta. Hkrati računajo tudi na ukrepe za zmanjševanje emisije pri samih vozilih in pri vsebnosti škodljivih snovi v gorivih. ● S. Saje

Vabilo tatovom

Gorenjska uprava za zatiranje kriminalitete je v poročilu o svojem delu leta 1990 našela 2963 kaznivih dejanj, kar je 73 več od leta poprej. Število kaznivih dejanj, h katerim štejejo vse od goljufij in manjših tatvin do težjih vlovov in obsežnega gospodarskega kriminala pa do nasilnih dejanj, seksualnih deliktov in umorov, se je povečalo v jeseniški, radovljiški in škofjeloški občini, v kranjski in tržiški občini pa se je zmanjšalo.

Število kaznivih dejanj ne bi bilo zaskrbljujoče samo po sebi, ker ne gre za bistvena statistična odstopanja v večletnem obdobju. Je pa gotovo vznemirljiv podatek, da je zaradi njih nastalo za več kot 405 milijonov dinarjev skupne premoženjske škode. Žal kriminalistom ni uspelo raziskati skoraj 40 odstotkov vseh primerov, večinoma s področja premoženjskih deliktov, kot so tatvine in vlov. Kot kriminalisti ugotavljajo, pa do mnogih kaznivih dejanj te vrste sploh ne bi prišlo, če bi prebivalci bolj skrbno varovali svoje premoženje.

Za kaj gre pri tem? Dejstvo je, da tudi na Gorenjsko prihaja po plen vse več poklicnih tatov, ki se jim občasno pridružijo še domači nepridipravi. Zato nikakor ni varno spravljati večjih vsot denarja ali drugih vrednih predmetov v prvem predalu domače hiše, ki nima niti varnostne ključavnice na vhodnih vratih. Še bolj neprevidno je puščanje dragocenosti, med njimi so tudi čekovne knjižice, v parkiranem, včasih tudi odklenjenem vozilu. Pozornost pa prav tako ni odveč pri negotovinskem poslovanju, kar zlasti velja za trgovce, ki z opustitvijo preverjanja identitete lastnika naročilnice lahko sprejmejo ponarejen dokument. Ne dopustimo torej, da bo naše malomarno ravnanje vabilo tatovom za lahek plen! ● S. Saje

Pelerine za male šolarje

Kranj, 5. aprila - Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Kranj je v preteklosti vsako leto priskrbel rumene rutice za male šolarje po kranjskih vrtcih. Letos je vsem enotam teh ustanov pred dobrim mesecem izročil 150 živobarvnih, rumenih in rdečih pelerin, da bodo otroci bolj opazni in varni v prometu. Število teh pelerin seveda ne zadošča za vse male šolarje, zato si bodo prizadevali v prihodnjih letih za nadaljevanje te akcije. Želijo namreč, da bi vsaka skupina malih šolarjev dobila svoje pelerine, ki bi jih otroci uporabljali na vsakdanjih poteh izven ograde vrtcev. ● S. Saje

Tomos za varnejšo vožnjo

Tekmovanje za osmošolce

Kranj, 5. aprila - Učenci osmih razredov osnovnih šol že vrsto let sodelujejo v akciji "Tomos za varnejšo vožnjo". Njeni organizatorji so v letošnjem šolskem letu izdelali preglednik celotne aktivnosti pri uresničevanju programa prometne vzgoje. Na tej osnovi bodo najboljše osnovne šole sodelovale na regijskih tekmovanjih. Letošnje tekmovanje gorenjskih osnovnošolcev bo v Kranju enkrat v mesecu maju. O točnem datumu prireditve nas bodo organizatorji pravočasno obvestili, že sedaj pa zmagovalcem obljublajo mikavni nagradi koprškega Tomosa, dve kolesi z motorjem in voziški čeladi.

Še več od nagrad bo vredno znanje, ki si ga bodo pridobili udeleženci tekmovanja. Pred začetkom letošnjega šolskega leta so namreč ponatisnili dopolnjeno izdajo brošure z imenom akcije, iz katere lahko mladi zvedo marsikaj koristnega o uporabi motornega kolesa in kolesa z motorjem. Poleg navodil za vzdrževanje vozila najdejo številne praktične napotke za varno vožnjo motociklista in se seznanijo z možnostmi za nezgodno zavarovanje. V lično ilustrirani knjižici pa so tudi Tomosove pobude "domačem mehanikom", ki z raznimi nestrokovnimi predelavami slabšajo varnost vozil in povzročajo škodo okolju, naj sledijo njihovi razvojni politiki za več moči v tišjem motorju. ● S. Saje

KRIMINAL

Prijeli avtomobilskega tatu

Kranj, 8. aprila - Delavci oddelka za zatiranje kriminalitete UNZ Kranj bodo zaradi utemeljenega suma odvzema motornega vozila ovadili pristojnemu javnemu tožilstvu dva osemnajstletnika iz Beograda. Dne 3. aprila 1991 sta namreč na Resljevi ulici v Ljubljani vlomila v ljubljansko diano-6 in se z vozilom odpeljala proti Korenskemu sedlu. Tam so ju prijeli delavci Postaje mejne milice.

Nepazljivi lastniki vozil

Kranj, 8. aprila - Prejšnji teden so miličniki na Gorenjskem obravnavali več odvzemov vozil, posameznih delov in predmetov iz avtomobilov. Tako je neznanec 3. aprila 1991 sredi belega dne odnesel iz nezaklenjenega avta denarnico s 1.500 dinarji, 9 čekov in osebno izkaznico. V Bohinjski Bistrici sta iz nezaklenjene garaže izginila zadnji odbijač in luč s parkiranega avta R-4. V Radovljici, na primer, pa so odpeljali kolo z motorjem iz kolesarnice. Glede na take podatke torej ne bo odveč boljše varovanje lastnine!

Drage hruške

Kranj, 8. aprila - Civilna patrulja kranjske policije je 6. aprila 1991 nekaj po polnoči prišla obiskovalca s Kosova pri vlovu v prodajalno sadja na Cesti 1. maja v Kranju. Vlom se storilce ma ni kaj prida splačal, saj sta hotela odnesti le 78 din, žepni kalkulator in 5 kilogramov hrušk. Poleg tega so miličniki ugotovili, da je eden od storilcev malo pred tem hotel vlomiti v trafiko ČGP Delo v isti ulici. Osumljenca, pri katerih so našli vlomilsko orodje in solzilec, so prišli. ● S. Saje

AVTOŠOLA

Begunjska 10, KRANJ, tel.: 216-245

VAŠA AVTO ŠOLA

NA SONČNI STRANI ALP

ODPADKI NA ROBU NAKELSKE GRAMOZNICE - Kljub opozorilni ogradi in napisom o prepovedi odlaganja smeti se na zahodni strani gramoznice med naseljem Naklo in Bistrica razraša divje odlagališče odpadkov. Na ta problem smo opozorili že lani, a gredo stvari naprej svojo pot. Zadosten dokaz za kršitev predpisov sta posnetek avta s prikolico na robu gramoznice pa fotografija nametanih predmetov v neposredni bližini. Gramoznico upravlja kranjski Gradbinec in Cestno podjetje izmenoma Naklo, za take primere pa so pristojne inšpekcije kranjske občine. Sprašujemo jih, ali bo kdo od njih vendarle kaj ukrenil proti kršilec! Foto: S. Saje

OBČINA RADOVLJICA**Sekretariat za upravnopravne in splošne zadeve**objavlja prosto delovno mesto
SVETOVALCA ZA KMETIJSTVO

v Upravi za gospodarstvo in družbene dejavnosti

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- visoka izobrazba pravne ali agronomske smeri
- opravljen preizkus znanja ŽUP in drugih predpisov v upravnem postopku
- štiri leta delovnih izkušenj

Poskusno delo traja štiri mesece.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Občina Radovljica - Sekretariat za upravnopravne in splošne zadeve, Radovljica, Gorenjska 19.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

moderni interieri

IZREDNO UGODNA PONUDBA

- MIRKA VADNOVA 7, KRANJ, 214-546
- TITOV TRG 5, KRANJ, 211-485
- SKLADIŠČNA 5, JESENICE, 81-179

TERMO**TERMO ŠKOFJA LOKA**
Industrija termičnih izolacij Škofja Loka
Trata 32

Razpisuje v skladu s statutom podjetja delovno mesto za delavca s polnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA PROIZVODNO - TEHNIČNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imajo VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe tehnične smeri
- obvladajo nemški ali angleški jezik
- imajo najmanj 3 leta uspešnih delovnih izkušenj v stroki pri vodenju višje organizacijske enote

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 let.

Poleg tega objavljamo prosta dela in naloge

ORGANIZATORJA INFORMATIKE

Prijavijo se lahko kandidati, ki poznajo osnove dela na VAX računalniških sistemih in ki poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjujejo še naslednje:

- imajo VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe
- imajo najmanj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih

Delovno razmerje pod tč. 1 in 2 se sklne za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom pod točko 2.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: TERMO Škofja Loka, Trata 32.

S kandidati bomo opravili razgovor. Dodatne informacije lahko dobite osebno ali po telefonu 064/631-151.

Kandidate bomo o izbiri oz. imenovanju obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

Bernarda Štruc z Blejske Dobrave prejema glavno nagrado, Sharpov videorekorder, iz rok Vanje Petrič, foto: Gorazd Šinik

Končan je zimski del nagradne igre, katere žrebanje je bilo 31. marca. Srečni nagrajenci so:

1. **Bernarda Štruc** z Blejske Dobrave - videorekorder SHARP
2. **Rebeka Falle** iz Kranja - pijača v vrednosti 3.000 din v diskoteki Primadona
3. **Jožica Jarc** iz Strahinja - bon za 2.000 din Jeans cluba Petrič
4. **Bernarda Bratina** iz Kranja - 10 x pizza in pivo v pizzeriji ORLI
5. in 6. **Vesna Kunaver** iz Kranja in **Marjan Gantar** iz Smlednika - bon v vrednosti 500 din Jeans cluba Petrič
- 7., 8., 9. in 10. **Sonja Kunavar** iz Domžal, **Nataša Babič** iz Kranja, **Polonca Drenik** iz Škofje Loke in **Bojan Lahovec** - prejmejo letno vstopnico za diskoteko Primadona.

Hkrati pa vas obveščamo, da poteka že naslednja nagradna igra. Ponovno se obetajo bogate nagrade: videorekorder SHARP, 3 x zapitki po 1.000 din v diskoteki Gorjanc... **Žrebanje te pomladne igre bo 29. junija.****Ketner**

Kranj

Veleblagovnica Globus

akcijska prodaja določenih artiklov tovarne Zlatorog Maribor

od 8. 4. do 13. 4. 1991

na oddelku kozmetike

od 10. 4. do 12. 4. 1991 svetovanje kozmetičarke od 10. do 12. in od 14. do 18. ure

UGODNE CENE**HJB Hotel Jelovica Bled**13. aprila ob 9. uri vas vabimo na **LICITACIJO**, kjer bomo prodajali dve počitniški prikolici **ADRIA, letnik 1984**. Informacije po tel 77-316.**Tai Tai**

Cankarjeva 4, Kranj, tel. 24-787

TUDI SLIKA JE LEPO DARILO**DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ ORGANIZIRAMO**

- Tečaje računovodskega poslovanja
- za zasebno obrt
- za zasebno podjetje.

Informacije: Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, tel. 217-481.

SLOVENSKE

ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

objavlja proste kapacitete v:

a) počitniškem kampu v Biogradu na moru

Uporaba hišic z lastnim vhodom in WC-jem, organizirana prehrana, možnost uporabe rekreacijskih površin (balinišče, namizni tenis, odbojka, otroško igrišče).

b) počitniškem domu v Crikvenici

V neposredni bližini morja, z možnostjo uporabe rekreacijskih površin (namizni tenis, balinišče, otroško igrišče) prehrana je organizirana.

Cena polnega penziona: 360,00 din, za otroke do 15 let velja 30 % nižja cena. V pred in posezoni so cene nižje za 10 %.

c) počitniške prikolice v Stoji pri Puli, Lanterni pri Poreču in Finidi pri Svetemu Ivanu

Cena dnevnega koriščenja prikolic je od 300,00 do 340,00 din. V pred in posezoni so cene nižje za 10 %. Vsi zainteresirani bodo prejeli potrditev termina do 7. 5. 1991.

Vabimo vas, da preživite del letnega oddiha z nami!

Železarna Jesenice, telefon 064/81-44, int. 32-11 - odgovorila Sonja Jekovec**Lip, lesna industrija Bled, TOVARNA BOHINJ, Tomaža Godca 5, Bohinjska Bistrica, p.p. 23**

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	izključna cena
41 kosov elektro motorjev od 0,18-3 kW	150,00 do 600,00 din
15 kosov elektro motorjev od 3 - 6 kW	600,00 do 1.200,00 din
6 kosov elektro motorjev od 6-15 kW	1.400,00 do 2.500,00 din
3 kose elektro motorjev od 15-28 kW	2.500,00 do 5.600,00 din
1 kos stroj za tlačenje zob VOLLMER letnik 1964	45.000,00 din
1 kos pomožni in vpenjalni voziček za hlode - SS 71, letnik 1968	60.000,00 din
1 kos termogen letnik 1971	50.000,00 din
1 kos stroj za brušenje tračnih žag VOLLMER letnik 1974	9.000,00 din
1 kos težki mizni rezkar, letnik 1974	102.640,00 din

Javna licitacija bo v soboto, 13. 4. 1991, ob 10. uri v LIP Bled, Tovarna Bohinj, Bohinjska Bistrica, Ul. Tomaža Godca 5.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč uro pred pričetkom licitacije. Javne licitacije se lahko udeležijo pravne in fizične osebe. Pred licitacijo morajo zainteresirani vplačati varščino v višini 10 % od izključne cene. Prometni davek plača kupec. Kupec mora blago plačati in prevzeti v roku 3 dni. Prodaja bo po načelu "videno - kupljeno".

OBIŠČITE NAS NA SEJMU GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA!**Na sejmu vam predstavljamo:**

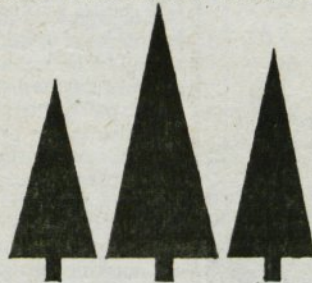
- kmetijsko in poljedelsko orodje ● verige
- motorne kose, kosilnice ● škropilnice ● gozdarsko orodje ● motorne žage in verige za motorne žage
- krožne žage ● brusne materiale in pile za motorne žage
- električno ročno orodje ● varilne aparate ● merilno orodje.

in programe poslovnih partnerjev iz tujine:

- **ALPINA** motorne žage, motorne kose in kosilnice,
- **ALKO** - rotacijske kosilnice in drobilce organskih odpadkov,
- **SANDVIK** - gozdarsko orodje.

DO 25 % ZNIŽANJE CEN NA SEJMU!

Vsak dan (od 12. do 19. aprila) bomo od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure na našem razstavnem prostoru prikazali delovanje električnega ročnega orodja ISKRA ERO in BLACK & DECKER in varilnih aparatov VARSTROJ. V nedeljo, 14. aprila, ponedeljek, 15. aprila, in sredo, 17. aprila, bomo od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure prikazali uporabo brusnih materialov COMET.

MALI OGLASI

telefon 217-960
(24 ur dnevno)
Cesta JLA 16
(pon. - pet. od 7. - 13.30 ure, ob
sredah do 16.30 ure)

APARATI STROJI

VIDEO KAMERA, znamke Sony,
prodaja za 1.700 DEM. ☎ 79-628,
popoldan 5385

STROJE za predelavo bakelita, s
pogodbenim delom, prodaja zara-
di upokojitve. ☎ 061/575-965 5386

Prodaja stereo HI-FI Sanyo. Cena
6.200,00 din. ☎ 43-117 5419

Prodaja NAKLADALNO PRIKOLI-
CO SIP 17 kub. m. in SLAMOREZ-
NICO z nizkim koritom. ☎ 41-813

Prodaja MOTOKULTIVATOR Honda.
Ogled vsak dan. Vavpotič Rudi,
Krnica 68/a, Zgornje Gorje 5452

Ugodno prodaja COMODORE 64,
z dvojnimi igralnimi palicami in ka-
setarjem ter moško kolo Unior
Rog, 10 prestav. ☎ 621-636 5460

Prodaja industrijsko MAŠINO za
šivanje usnja PFFAF in Z 101, letnik
1981. Ogled vsak dan. Poklukar,
Bohinjska črna 44, ☎ 721-639
od 12. do 15. ure 5470

Prodaja SKOBELNI STROJ, širina
nožev 30 cm, debelinka, poravnal-
ka, domače izdelave. Bajd, Triglav-
ska 2, Žiri 5485

Ugodno prodaja STROJ za avto-
matsko narezovanje navojev do M
5. ☎ 324-468, popoldan 5495

GRADBENI
MATERIAL

Ugodno prodaja 2.500 kosov ra-
bljene betonske strešne OPEKE in
rabljena garaža VRATA. ☎
061/614-585 5400

Prodaja 280 m zemeljskega KA-
BLA 4 x 4. ☎ 218-076 5423

Prodaja smrekove in borove PLO-
HE, ter colarice. ☎ 75-320 5438

OSTALO

Prodaja dobro ohranjen kombi-
ran italijanski otroški VOZIČEK
Peg. ☎ 75-734, popoldan ali zve-
čer 5069

AUTOHAUS
R. TEYROWSKY
CELOVEC, Tel.: 9943-463-281425
★ WAIMANNSDORFER STR. 195
★ KEUTSCHACHER STR. 24

Ugodno prodaja brako PRIKOLI-
CO, stara 1 leto. Zmagoslav Žagar,
Hrušica 160, Jesenice, ☎ 81-341,
int. 33-39, dopoldan 5424

Prodaja stare PREDMETE in POHI-
STVO. ☎ 45-334 5432

OBVESTILA

BARVAM z apnom in ostalimi ob-
stoječimi materiali. Poceni in brez
čakanja! Informacije na ☎
329-376 4664

Cenjene goste obveščamo, da je
Pizzerija v Besnici, ponovno
ODPRTA. Za obisk se priporoča:
Pizzerija "Pod Rovnikom", Stanka
Kozjek, Zg. Besnica 83, ☎ 40-651

Popravilo TV, RADIOAPARATOV,
VIDEOREKORDERJEV, MONTA-
ŽA SATELITSKIH ANTEN. RTV
SERVIS ORBITER, Kert, Oprešni-
kova 82, ☎ 216-945 5487

MOTORJI
KOLESA

Prodaja MOTORNO KOLO Tori,
star 3 leta, malo vožen. ☎ 78-786

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila naša mama

FRANČIŠKA TOPORŠ

roj. Štefancič

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, so-
delavcem STOGŠ in Tekstilindusa, ter znancem za
izrečena sožalja in podarjeno cvetje. Hvala tudi
dr. Milanu Udriju, gospodu Župniku in pevcem ter
vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

VSJ NJENI

ROBINSON
club TRŽIČ
tel.: 52-266

**V ČETRTEK, 11. 4.,
OB 21. URI NASTOP
PEVCA VLADA
KRESLINA**

Prodaja skoraj novo moško špor-
no KOLO, na 10 prestav. ☎ 73-908

Prodaja moško KOLO Pony, šivalni
STROJ in PAPAGAJA. ☎ 327-249

Prodaja KOLO na 5 prestav.
☎ 218-232 5494

POSESTI

V Povljah nad Terstenikom, pro-
dam stavbno PARCELO 500 kvad.
m in TRAVNIK z malo gozda 1800
kvad. m, v celoti ali po delih. ☎
061/314-506 5457

45 kvad. m PROSTORA dam v na-
jem. ☎ 217-933 5484

STAN. OPREMA

Prodaja KUHINJSKE ELEMENTE.
Planina 23, stanovanje 3/B, Kranj.

Prodaja raztegljiv KAVČ. Cena
3.000,00 din. ☎ 211-404 5418

STANOVANJA

Pošteno slovensko dekle išče SO-
BO ali STANOVANJE, v Kranju ali
bližnji okolici. Možna tudi pomoč v
gospodinjstvu. Dragica Toplišek,
Planina 24, Kranj 5411

Najemem opremljeno STANOVA-
NJE na Bledu. ☎ 78-861 5497

RAZNO PRODAM

Prodaja diatonično HARMONIKO
Sitar C.F.B., skoraj nova in JUGO
65, letnik 1989, prevoženih 21.000
km, registriran do marca 1992. ☎
79-959 5381

Ugodno prodaja MOTOR Tomos
Colibri LS, bele barve, tovarniško
nov in motorno ŽAGO Tomos Hus-
qarna 61 SS, meč 50 cm, tovarni-
ško nova. ☎ 802-262 5422

Prodaja KOLO na 10 prestav, za
2.000,00 din, KOLO Junior na 5
prestav, za 1.000,00 din, Pony KO-
LO, za 600,00 din, PREPROGO,
dim. 2,5 x 3,5 m, za 2.000,00 din ter
ganituro PREPROG (3 preproge)
za spalnico, za 1.500,00 din. Frelih,
Gradnikova 85, Radovljica 5389

Prodaja KROMPIR za krmo in SE-
NO. Rakovec, Poljšica 7, Podnart,
☎ 70-223 5109

Prodaja semenski KROMPIR desi-
re. Sr. vas 52, Šenčur 5407

Prodaja SENO. ☎ 061/613-097

Prodaja od 8 do 10 kub. m. SILA-
ŽE. ☎ 45-389 5428

Prodaja semenski KROMPIR Desi-
re in pentland, prva množitev. Žab-
nica 30, ☎ 44-573 5445

Prodaja SENO. Vasca 6, Cerklje

Prodaja semenski KROMPIR Desi-
re. ☎ 631-197 5489

Prodaja SENO in mešana DRVA.
☎ 42-135 5492

Prodaja FORD TAUNUS 1.6, letnik
1976, registriran do maja 1991, v
voznem stanju. ☎ 324-758, od 20.
ure dalje 5426

Prodaja R 4 GTL, letnik oktober
1988. ☎ 214-241, int. 387, od 8. do
15.30 5427

Prodaja Z 101 GTL, letnik 1984,
prevoženih 55.000 km. ☎ 217-575,
popoldan 5429

R Clio 1.4, nov, prodaja za 24000
DEM. ☎ 77-317 popoldne 5430

Prodaja VW Santana, letnik 1984,
karamboliran, motor brezhiben.
Šifra: CENA PO DOGOVORU 5433

Prodaja DIANO 6 LC, letnik 1981.
☎ 691-078 5437

Prodaja SIMCO CHRYSLER 1307
GLS, dobro ohranjeno in motorno
kolo TOMOS AVTOMATIK. Breg
26, pri Žirovnici, ☎ 74-443 5440

Prodaja AX 11 TRE, letnik 1987,
odlično ohranjen. Zgornja Besnica
149, Slap Šum 5448

Prodaja OPEL KADETT, letnik
1970, celega ali po delih. Hafner,
Godešič 38, Škofja Loka 5161

Prodaja Z 750, letnik 1984. ☎
67-390 5383

Prodaja VW hrošč, letnik 1972.
Ogled popoldan. Robert Korenko,
Šercerjeva 7, Radovljica, ☎
75-288 5384

Prodaja Z 128, letnik 1983, registri-
rana do marca 1992. ☎ 77-202
5387

Prodaja Z 101 Super, letnik 1978,
registrirana do februarja 1992. Ce-
na 2.200 DEM. ☎ 324-226 5390

Prodaja Z 101 Jugo 1.1 GX, letnik
december 1987. Janez Rešek, Za-
sip, Sebenje 1, Bled, ☎ 77-625,
popoldan 5392

Prodaja Z 750, letnik 1974. Cena
550 DEM. ☎ 48-082 5393

Prodaja R 4 GTL, letnik oktober
1988, lepo ohranjen, dodatno
opremljen. ☎ 218-189, Tomo 5396

Ugodno prodaja JUGO 45, letnik
1986. ☎ 74-567 5397

Prodaja OPEL KADETT 1.3 S, 5
vrat, letnik 1985. ☎ 65-783 5398

Prodaja GOLF diesel, letnik 1987,
prevoženih 51.000 km. Ana Pu-
stovrh, Gabrk 14, Škofja Loka 5399

Prodaja MAZDO 1200 DLX, regi-
strirana še 1 meseca, celo ali po
delih. Bogdan Ninič, Proletarska 7,
Tržič 5402

JUGO 45, letnik avgust 1988 in
GILLERO, letnik maj 1986, ugodno
prodajo ali zamenjaj za novejši
avto. ☎ 801-554, izjemoma ☎
801-122 5406

Prodaja JUGO 45, letnik novem-
ber 1986, zaščiten, garažiran in štiri
nove GUME 165/70/13. ☎
51-024 popoldne 5451

Prodaja FIAT UNO 45 Fire, letnik
november 1985, črne barve, dodat-
no opremljen. Jelenc, Partizanska
4, Jesenice 5453

Prodaja tovarno PRIKOLICO za
osebni avto. ☎ 75-935 5454

Prodaja NISSAN SUNY, letnik
1986. Janez Štros, Gorenjesavska
10, Kranj 5071

Prodaja Z 750, starejši letnik in Z
101, stara 4 leta, vse registrirano.
☎ 216-888 5409

GOLF JL, letnik 1980, prodaja za
5.000 DEM v dinarski protivredno-
sti. ☎ 83-339 5413

Prodaja JUGO Koral, letnik 1989.
☎ 67-326, po 15. uri 5415

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

Prodaja GOLF, letnik 1978, dobro
vzdrževan, generalno obnovljen, z
vlečno kljuko in kovinsko prikolico.
☎ 57-831, popoldan 5421

Prodaja JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do marca 1992. Sodja,
Partizanska 20, Kranj 5425

Prodaja R 19 TS za 19.200 DEM v
d. p., reg. do 30. 12. 91, rdeč, prvi
lastnik in R 4 GTL, letnik 88, reg.
do decembra za 6000 DEM. Sv.
Duh 40, Škofja Loka, po 16. uri

Prodaja NISSAN SUNY 1.5 G, le-
tnik 1986. ☎ 65-072 5420

POSEBNE PONUDBE

MED AVTO-SALONOM NA CELOVŠKEM SEJMU - OD 10. - 14. APRILA

Po "Svobodi gibanja" še "Svoboda bivanja"

Pomoč graditeljem in gospodinjam

Ljubljana, 8. aprila - Sejem Alpe - Adria, ki je najbolj obiskan sejem v Sloveniji, je letos dobil novo obliko. Kot po prvem delu ocenjujejo organizatorji, je bila pravilna odločitev, da ga pripravijo v dveh delih, saj je bilo za predstavitev pod geslom Svoboda gibanja, kjer so razstavljali vse iz področja turizma in prostega časa, veliko zanimanja. Tako je na sejmu sodelovalo preko štiristo razstavljalcev, ogledalo pa si ga je okrog petdeset tisoč obiskovalcev. Danes pa so na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču odprli drugi del sejma pod naslovom Svoboda bivanja, ki je namenjen predstavitvi vsega, kar je potrebno za dom in gospodinjstvo.

V 60-letih se je sejem Alpe - Adria pridružil razstavi pod naslovom "Naredi si sam", ki se je kasneje primenovala v "Človek in prosti čas", letos pa je dobila novo ime "Svoboda bivanja". Poleg tradicionalnega programa predstavitve potrebščin za dom in gospodinjstvo so letos predstavljena nekatera nova področja, kot sta

za gradnjo in obnove hiš. Posebna zanimivost sejma je razstava čistilnih strojev in opreme, aparatov za kozmetiko in fitness studie, talnih in sten-skih oblog, svetlobnih napisov in drugih reklamnih možnosti ter alarmnih sistemov. Skupni namen prikazov vsega tega pa je svetovanje, kako prihraniti čas in denar ter pokazati, kako ustvarjalno preživeti prosti čas.

Na sejmu Svoboda bivanja sodeluje 323 razstavljalcev iz šestnajstih držav, od tega 205 domačih, veliko pa je tudi nemških, avstrijskih in italijanskih. Sejem je za obiskovalce odprt od 10. do 19. ure, cena redne vstopnice je 90 dinarjev, vstopnice s popustom pa stanejo 50 dinarjev. ● V. Stanovnik

V program sejma Alpe - Adria "Svoboda bivanja" so letos vključili dosedaj samostojno razstavo učil in šolske opreme. Soorganizator strokovnega dela je Zavod za šolstvo, letošnja tema pa nosi naslov "Izobraževanje za življenje". V strokovnem delu bodo organizirana različna predavanja in predstavitve, poleg tega je na razstavnem delu nekaj deset razstavljalcev, ki predstavljajo učila in knjige.

naprimer računalništvo in oprema za gostinstvo. S področja TV, radia, zabavne elektronike in glasbil je predstavljena široka paleta proizvodov, zastopane pa bodo v svetu priznane in cenjene firme. Svoj prostor je na razstavišču dobila kmetijska in gozdarska mehanizacija, oprema za vrt, pa tudi vsa ostala oprema in materiali

Zdravljenje z bioenergijo - bioenergetik in inovator Milenko Kovačević

ALI VAS ZANIMA PRIHODNOST?

Bioslika, ki zdravi!

Prikaz zdravljenja z bioenergijo bo v petek, 12. aprila 1991, ob 18. uri v osnovni šoli v Lescah. Ne zamudite!

Ponovni sklic jeseniške skupščine

Jesenice, 8. aprila - Predsedniki vseh treh zborov skupščine občine Jesenice ponovno sklicujejo 9. sejo vseh treh zborov skupščine občine Jesenice, ki bo v četrtek, 11. aprila, ob 16.30 uri v sejni dvorani skupščine občine Jesenice, z dnevnim redom, ki je bil predlagan že 28. aprila.

K obvestilu o sklicu 9. seje, ki je bila minuli četrtek nesklepčna, je priložen tudi apel predsednika skupščine dr. Božidarja Brudarja, ki prosi poslanca, da se redno udeležujejo skupščinskih sej. Še posebej, ker se bo obravnaval in sprejmal občinski proračun, ki je prvič oblikovan na nov način. ● D. S.

Opatija, 7. aprila - Uradno se je pomladno-poletna sezona začela s 1. aprilom. Tako so jo vsaj objavile turistične službe, od agencij do prevoznikov. Letošnji začetek prav gotovo ni spodbuden. Vsi vedo povedati o množičnem odpovedovanju. Opatijska riviera je po neuradnih podatkih zasedena le 30-odstotno, odpovedi so večje od 60 odstotkov. Ta vikend je bilo ob obali pravo pomladno vreme, vzdušje pa je bilo podobno kot na tej sliki. Tudi zasedenost teras in drugih zmo-gljivosti še zdaleč ni takšna kot še pred nekaj tedni. - Gorazd Šinik

Nikar ne pozabite

Na Bledu bo Alpski večer

Alpski večer - ena največjih zabavno-glasbenih prireditev v Sloveniji, na Gorenjskem pa sploh, 11. maja letos ne bo minil brez Gorenjskega glasa.

Kranj, 8. aprila - Če ste še nedavno tega ugibali ali slišali za šušljanje ali letos bo na Bledu približljiva zabavno-glasbena prireditev Alpski večer ali ne, potem vam zdaj "iz prve roke" lahko zagotovimo, da prireditev bo. Stane Knific, sicer menežer Alpskega kvinteta, tonski mojster... pred dobrim mesecem pa je ustanovil tudi Glasbeno agencijo Knific s sedežem v Kranju v Likovarjevi 1a, nam je povedal, da bo letošnji jubilejni - 5. Alpski večer v Športni dvorani na Bledu v soboto, 11. maja, ob 20. uri.

Stane Knific, ki ima letos na skrbi celotno organizacijo prireditve, nam je pred dnevi zatrdil, da letošnja jubilejna prireditev nikakor ni pod vprašajem. Tokrat Televizija Slovenija prvič sodeluje v koprodukciji in bo po prireditvi v režiji Jožeta Klobovsa (ki je prav tako znano ime - Igor Prah je namreč takrat zadržan) predstavila Alpski večer v šestih polurnih oddajah ob nedeljah dopoldne na prvem in ob petkih zvečer na drugem programu TV Slovenija.

Zanimanje za prireditev, za katero pripravljajo scenarij Vinko Šimek z ženo Sonjo (Vinko pa bo prireditev tudi povezoval), je že zdaj zelo veliko. Stane Knific ima sklenjenih že 18 pogodb z nadstopajočimi. Že zdaj je veliko povpraševanje po vstopnicah, ki bodo v predprodaji od sredine tega meseca (aprila) naprej pri Turistični agenciji Kompas na Bledu. Kar zadeva vstopnice naj vam zaupamo, da je na prireditve napovedanih že zdaj več deset avtobusov iz vse Slovenije, govori se celo o posebnem vlaku Marjanec... Torej se je treba resnično pobrigati zanje.

Seveda pa med tistimi, ki bomo sodelovali na tej prireditvi, za katero bi lahko rekli, da je kar praznik narodno-zabavne glasbe, tudi tokrat ne bo šlo brez Gorenjskega glasa. O vseh podrobnostih in zanimivostih letošnjega Alpskega večera bomo pisali v naši petkovi prilogi GLI6AS, posebej pa bodo v igri vse do prireditve sodelovali tudi reševalci naše križanke.

Naj vam že zdaj razkrijemo še to, da se za Alpski večer, ki bo trajal v Športni dvorani na Bledu 11. maja okrog štiri ure, že pripravljajo blejski hotelirji Gofa, Jelovice, Krma, Kompa, Lovca skupaj s Špicerijo Bled. Znani imeni na Alpskem večeru pa bosta tudi letos Goriška brda-Dobrovo in MIP Nova Gorica. ● A. Žalar

Stane Knific - letos organizator celotne prireditve

Antoniču - vodji ansambla Alpski kvintet.

Čeprav so takrat nekateri dvomili, da bo ideja uresničljiva, je že po prvi prireditvi postala kar "obveza" tako za pobudnika, organizatorja Staneta Knifica, za ansamble pa nekakšno priznanje za prijetno srečanje. Pomenila pa je potem vedno tudi prijetno popestritev televizijskega programa z več oddajami v režiji Igorja Praha.

Hortikulturno društvo Kranj vabi

Predavanja, očiščevalne akcije, razstave

Kranj, aprila - Za april je kranjsko hortikulturno društvo pripravilo vrsto aktivnosti, na katere vabi poleg svojih članov tudi vse ostale, ki jih zanimajo rože, vrt in tudi vse tiste, ki hočejo imeti svoj kraj lep.

Prva akcija - očiščevanje Kranja s posebnim poudarkom na ureditvi društvenega vrta in soteske Kokre - bo stekla že v sredo, 10. aprila, in bo trajala do sobote, 13. aprila. Delo bo organizirano od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Vsakokrat bo zbirališče pred društvenim paviljonom (zraven Prešernovega gaja v Kranju). Društvo vabi na akcijo tudi nečlane, ki jim ni vseeno, kakšno je njihovo mesto. Vodstvo društva pričakuje, da se bo vsak član društva vsaj enkrat udeležil akcije, člani od drugod pa naj bodo pobudniki za akcije v svojem okolju.

V petek, 19. aprila, bo ob 17. uri v sejni sobi št. 14 kranjske skupščine predavanje gospe Tatjane Angerer "Zelišča v zdravi prehrani".

V soboto, 20. aprila, ob 9. uri bo organiziran ogled vrtarije Antolinovih v Dorfarjih št. 20. Zbirališče bo pred vrtarijo, kamor lahko pridete tudi z rednim avtobusom Kranj - Škofja Loka (avtobus ustavi v neposredni bližini, kjer se v ostem

ovinku odcepi pot, ki vodi iz Žabnice proti Crngrobu.) Tu si bo vsak lahko nabavil izredno zdrave sadike pelargonij in drugih okenskih rastlin.

V četrtek, 25. aprila, ob 17. uri bo v sejni sobi 14 skupščine občine Kranj predavanje gospoda Antolina o vzgoji lončnih križantem, amarilisa in okenskih rastlin.

Hortikulturno društvo Kranj opozarja tudi na strokovno ekskurzijo v Genovo od 26. do 28. aprila, na izredno zanimivo svetovno razstavo Euro - ameri flora 91, za katero sprejema prijajo.

Jezikovna šola PROGRESS, Kranj SREDNJEŠOLCI!

Pričenjamo 30-urne pripravljalne tečaje za zaključni izpit iz angleščine! Ob sobotah dopoldne Cena 1.600,00 din. Inf. tel. 310-644

ve Alpetour Kranj. Ogled po razstavi bo vodila ing. agr. Anka Bernard. Razstavo v Genovi pripravljajo le na vsakih pet let pripravlja ne gre zamuditi, po in je zato ne gre posvečena sebnost ne, ker bo posvečena 500-letnici odkritja Amerike. 27. in 30. aprila bodo Alpetour-ovi avtobusi odpeljali ljubitelje cvetja spet proti otoku cvetja - Mainau. Izlet bo 3-dnevni.

Za prvi maj pa društvo svojim članom in ljubiteljem cvetja priporoča ogled Sejma cvetja v Portorožu. Kdor si ga želi ogledati v skupini, naj se javi ponedeljek, 29. aprila, popoldne od 16. do 18. ure na društvu. ● D. D.

VOLNA & PLETENINE
BIANKA

Blanka Kežmah
64000 Kranj,
Cankarjeva 4
tel.: 064/35-440

inter
media
inženiring

ENKRATNA PRILOŽNOST

Po pooblastilu ZLIT-a Združene lesne industrije Tržič

Prodajamo poslovne prostore v Križah pri Trziču

Tri kilometre od Trziča bomo uredili manjši nakupovalni center za potrebe krajanov Križ, Trziča in okolice. Poslovni prostori so namenjeni različnim dejavnostim (trgovine, obrtno storitvena in gostinska dejavnost, pisarniški prostori). Sedanji poslovni prostori so različnih površin obdelav, zato jih bomo preuredili po potrebah in željah kupcev.

Vse informacije dobite pri: IMI - Intermedia inženiring, Ljubljana, Illovški štrdon 22, tel.: 061/212-259.

Kdor malega travna
ceneje kupuje,
trgovine kranjskega
MERKURJA obiskuje.

-20% -10%

- elektromaterial,
- orodje,
- material za centralno kurjavo,
- vodovodne inštalacije,
- kopalniška oprema,
- posoda,
- steklo, kristal in porcelan
- okovje in vijaki
- proizvodi črne metal.,
- gradbeni material,
- mali gospodinjski aparati,
- bela tehnika,
- akustika,
- rez. deli za kolesa, motorje in osebna vozila,
- motorji in kolesa
- zeleni program in kovinska galanterija

ZNIŽANJA CEN VELJAJO DO KONCA APRILA PRI NAKUPIH NAD 500,00 din
ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG IN TAKOJŠNJA PLAČILA.